T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

BAŞLANGIÇ DÜZEYİNDE PİYANO EĞİTİMİ ALAN 15-16 YAŞ GRUBUNDAKİ ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIKLARI TEKNİK SORUNLAR VE BU SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Şenay SAVAŞ CEYHAN
0000-0003-4345-8313

BURSA 2023

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

BAŞLANGIÇ DÜZEYİNDE PİYANO EĞİTİMİ ALAN 15-16 YAŞ GRUBUNDAKİ ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIKLARI TEKNİK SORUNLAR VE BU SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Şenay SAVAŞ CEYHAN
0000-0003-4345-8313

Danışman
Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

BURSA 2023

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Şenay SAVAŞ CEYHAN

TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK ONAYI

"Başlangıç düzeyinde piyano eğitimi alan 15-16 yaş grubu öğrencilerin karşılaştıkları teknik sorunlar ve bu sorunların çözümüne yönelik öğretmen görüşleri" adlı yüksek lisans tezi Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan	Danışman
Şenay SAVAŞ CEYHAN	Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı
Prof. Dr. Erol DEMİRBATIR

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS BENZERLİK YAZILIM RAPORU

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tarih: 18/05/2023

Tez Başlığı/ Konusu: BAŞLANGIÇ DÜZEYİNDE PİYANO EĞİTİMİ ALAN 15-16 YAŞ GRUBUNDAKİ ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIKLARI TEKNİK SORUNLAR VE BU SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler, d) Sonuç, Tartışma ve Öneriler kısmından oluşan 106 sayfalık kısmına ilişkin, 18/05/2023 tarihinde danışmanım tarafından (Turnitin)" adlı benzerlik tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 8'dir.

Uygulanan filtrelemeler:
1- Kaynakça hariç
2- Alıntılar hariç/dahil
3- 5 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Özgünlük Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları' nı inceledim ve Uygulama Esasları' nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Adı Soyadı :	Şenay SAVAŞ CEYHAN
Öğrenci No :	801941003
Anabilim Dalı :	Güzel Sanatlar Eğitimi
Programı :	Müzik Eğitimi
Statüsü :	☒ Y.Lisans ☐ Doktora

Danışman
Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ Tarih ve İmza

* **Turnitin programına Uludağ Üniversitesi Kütüphane web sayfasından ulaşılabilir**

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalında 801941003 numara kaydı ile kayıtlı Şenay SAVAŞ CEYHAN'ın hazırladığı "Başlangıç Düzeyinde Piyano Eğitimi Alan 15-16 Yaş Grubundaki Öğrencilerin Karşılaştıkları Teknik Sorunlar ve Bu Sorunların Çözümüne Yönelik Öğretmen Görüşleri" konulu yüksek lisans çalışması ile tez savunma sınavı 14.06.2023 günü, saat 14.00'de yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **başarılı** olduğuna, **oy birliği** ile karar verilmiştir.

Tez Danışmanı
Prof Şirin AKBULUT DEMİRCİ
Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye	Üye
Doç. Sezin ALICI	Dr. Öğretim Üyesi Akın ARABOĞLU
Bursa Uludağ Üniversitesi	Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı

ÖN SÖZ

Bu çalışmada, başlangıç düzeyinde piyano eğitimi veren eğitimcilerin dikkat etmesi gereken adımlar belirlenerek, piyano eğitiminde gereken doğru teknik becerilerin kazandırılması ve yaşanan teknik problemlerin çözümüne yönelik öneriler getirilmesi açısından piyano eğitimcilerine yol göstermesini dilerim.

Şenay Savaş Ceyhan

ÖZET

Yazar Adı ve Soyadı	Şenay SAVAŞ CEYHAN
Üniversite	Bursa Uludağ Üniversitesi
Enstitü	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Ana Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Bilim Dalı	Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Tezin Niteliği	Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	106
Mezuniyet Tarihi	14/06/2023
Tez Danışmanı	Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

BAŞLANGIÇ DÜZEYİNDE PİYANO EĞİTİMİ ALAN 15- 16 YAŞ GRUBUNDAKİ ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIKLARI TEKNİK SORUNLAR VE BU SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Bu araştırmanın amacı 15-16 yaş başlangıç düzeyinde piyano eğitimi alan öğrencilerin karşılaştıkları teknik sorunların tespit edilerek, piyano eğitimcileriyle yapılan görüşmeler doğrultusunda piyano eğitiminin en önemli aşaması olarak kabul edilen başlangıç aşamasında karşılaşılan sorunlara çözüm önerileri aramaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır ve 15-16 yaş grubundaki başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar araştırmada incelenen durumu oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu, Bursa İlinde 15-16 yaş grubuna başlangıç düzeyinde piyano eğitimi veren eğitimcilerden, kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 12 piyano eğitimcisi oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Piyano eğitimcileri ile çevrim içi gerçekleştirilen görüşmelerden elde edilen ses kayıtları incelenmiş ve içerik analizi yapılmıştır. Eğitmenlerin verdikleri yanıtlar kodlanmış ve sorunlarla ilgili temalar ve kategoriler oluşturulmuştur. Elde edilen bulgulara göre başlangıç düzeyi piyano eğitiminde eğitimcilerin çoğunluğu oturuş-duruş, tabure uzaklığı, vücudun konumu, el, parmak ve bileklerin konumuna olabildiğince dikkat ettikleri belirlenmiştir. Güzel sanatlar lisesinde çalışan piyano eğitimcilerinin haftalık ders saat sayısını yetersiz bulurken, kurs merkezinde piyano ders saati uygulamalarında farklılık olduğu, ilk sekiz ay zorunlu yarım saat, ileriki süreçte öğrencinin seviyesine bağlı olarak haftalık ders saat sayısının arttırıldığı tespit edilmiştir. Deşifre sürecinde her iki kurumda da piyano eğitimcilerinin çoğunluğu eserin donanımına dikkat ederek, ağır tempoda ve çift elle deşifre yaptırdıkları belirlenmiştir. Piyano

eğitimcilerinin başlangıç aşamasında çoğunlukla non legato tekniğini tercih ettikleri, teknik bozuklukların öğrencinin motivasyonunu düşürdüğü, motivasyonu arttırmak için piyano eğitimcisinin ılımlı yaklaşımının önemli olduğu, en sık görülen teknik problemlerin serçe parmağın havada olması, bilek düşüklüğü gibi sorunlarla karşılaşıldığı belirlenmiştir. Bu teknik problemlerin çözümüne yönelik gam ve arpej çalışmaları ile Czerny Op. 599 ve Hanon metotlarından yararlanıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Piyano eğitimi, 15-16 yaş piyano eğitimi, teknik problemler.

ABSTRACT

Author	Şenay SAVAŞ CEYHAN
Üniversity	Bursa Uludağ Üniversity
Field	Fine Arts Education
Branch	Music Education
Degree Awarded	Master Thesis
Page Number	103
Date of Graduation	14/06/2023
The Title of The Thesis	Technical problems faced by 15-16 year-old students who have beginning piano education and teacher's opinions on the solution of these problems.
Superviser	Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

TECHNICAL PROBLEMS FACED BY 15-16 YEAR-OLD STUDENTS WHO HAVE BEGINNING PIANO EDUCATION AND TEACHER'S OPINIONS ON THE SOLUTION OF THESE PROBLEMS

The aim of this research is to identify the technical problems faced by students who take piano education at the age of 15-16 at the beginning level, and to seek solutions to the problems encountered in the initial stage, which is considered as the most important stage of piano education, in line with the interviews with piano educators. Case study, one of the qualitative research methods, was used in the research and the problems encountered in the beginner level piano education in the 15-16 age group constitute the situation was examined in the research. The study group of the research consists of 12 piano educators, who were determined by the easily accessible situation sampling method, among the educators who gave piano education to the 15-16 age group in Bursa province. The data of the research were collected using an semi-structured interview form. Audio recordings obtained from online interviews with piano educators were examined and content analysis was made. The answers given by the educators were coded and the themes and categories related to the problems were created.

According to the findings, it has been determined that most of the educators pay attention to sitting-stance, stool distance, body position, hand, finger and wrist position as much as possible in beginner piano education. While the piano educators working in the fine arts high school found the number of weekly lesson hours insufficient, it was determined that there was a difference in the piano lesson hours in the course center, the compulsory half hour for the first eight months, and the number of weekly lesson hours was increased depending on the level of the student in the following period. During the sight-reading process, it was determined that the majority of the piano educators in both institutions had the work done at a slow tempo and with two hands, paying attention to the key of the piece. It was determined that the piano educators mostly preferred the non legato technique at the beginning, the technical disorders reduced the motivation of the students, the moderate approach of the piano educator was important to increase the motivation, and the most common technical problems such as the little finger in the air and the wrist drop were encountered. It was determined that with scale and arpeggio studies aimed at solving these technical problems, Czerny Op. 599 and Hanon methods were used.

Keywords**:** Piano education**,** 15-16 age Piano Education, technical problems.

TEŞEKKÜR

Bu çalışmamın her aşamasında bana yol göstererek, desteğini hiçbir zaman esirgemeyen kıymetli tez danışmanım Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ başta olmak üzere, araştırma sorularının güvenirliğini sağlamak için uzman görüşüne başvurduğum Doç. Dr. Hasan Hakan OKAY ve değerli hocam Doç. Dr. Yavuz DURAK' a, çalışmamın sonucunda verilerin güvenirliği aşamasında kıymetli zamanlarını ayırarak uzman görüşüne başvurduğum Dr. Öğr. Üyesi Eda NERGİZ ve Dr. Öğretim Üyesi Akın ARABOĞLU' na, kıymetli zamanlarını ayırarak tez jürimde bulunan, aynı zamanda ilk makalemin yayınlanmasında emeği geçen değerli hocam Doç. Sezin ALICI ve Dr. Öğretim Üyesi Akın ARABOĞLU' na, koşulsuz desteğini her daim yanımda hissettiğim anneme, babama, eşim Uzm. Dr. Aydın CEYHAN' a, uzun çalışmalarım sırasında gerekli anlayışı gösteren çocuklarım Egemen ve Evren'e teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI iiv

ÖN SÖZ viii

ÖZET vi

ABSTRACT viii

TEŞEKKÜR x

İÇİNDEKİLER xi

TABLOLAR LİSTESİ xiv

KISALTMALAR xv

1. BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu 1

1.2. Araştırma Soruları 2

1.3. Araştırmanın Amacı 3

1.4. Araştırmanın Önemi 3

1.5. Varsayımlar 3

1.6. Sınırlılıklar 3

1.7. Tanımlar 4

2. BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim 6

2.2. Sanat Eğitimi 6

2.3. Müzik Eğitimi 6

2.4. Çalgı Eğitimi 7

2.5. Piyano Eğitimi 7

2.6. İlgili Araştırmalar 11
2.6.1. Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar 11
2.6.2. Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar 13

3. BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli 15
3.2. Çalışma Grubu 15
3.3. Veri Toplama Aracı 16
3.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlenmesi 16
3.4.1. Verilerin Toplanması 17
3.4.2. Verilerin Çözümlenmesi 17

4. BÖLÜM

BULGULAR ve YORUM

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 18
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 27
4.3. Üçüncü Alt probleme ilişkin bulgular ve yorum 30
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 34
4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 39
4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 43
4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 46
4.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 51
4.9. Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 55
4.10. Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 59

5. BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER 65

KAYNAKÇA 81

EK 1……...86

EK 2……...87

ÖZ GEÇMİŞ……..88

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo *Sayfa*

1. Araştırmanın görüşme dağılımı tablosu…….15
2. Katılımcıların 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar temasına ilişkin görüşleri…….17
3. Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ders süresinin teknik kazanımların yeterliliğine ilişkin görüşleri……26
4. Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde klavyenin tanıtımına ilişkin görüşleri……29
5. Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde kullanılan deşifre sürecinde dikkat edilmesi gereken adımlara ilişkin görüşleri……...33
6. Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde derslerde kullanılan yöntemlere ilişkin görüşleri…….....38
7. Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde derslerde teknik kazanımların gerçekleşmesine ilişkin görüşleri…….42
8. Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlere ilişkin görüşleri……..45
9. Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde yaş faktörü açısından değerlendirmelere ilişkin görüşleri……...50
10. Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde teknik bozuklukların öğrenci motivasyona ilişkin görüşleri…… 54
11. Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlerin çözümüne yönelik uygulamalara ilişkin görüşleri…… 58

KISALTMALAR

BEP: Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı.

GSL : Güzel Sanatlar Lisesi.

K: Katılımcı.

PRMD: Primer muskuler distrofi.

EMG : Elektromyografi.

1. BÖLÜM
GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın, problem durumuna, amacına, önemine, problem cümlesine, sayıltılara, sınırlılıklara ve tanımlara yer verilmiştir.

Müzik eğitimi, insanların kişilik gelişimi üzerinde olumlu etkilerinin olması ve çocuğun bilişsel, duyuşsal, psikomotor becerileriyle birlikte sosyalleşmesine de katkı sağlaması açısından günümüzde önemi giderek artmaktadır (Tekin, 2006; aktaran Bekan, 2019).

Müzik eğitiminin önemli bir dalı olan çalgı eğitiminde de, çalgı çalma yoluyla müzik bilgilerini pekiştirme, yaratıcılığın gelişmesi, gerekli çalgı tekniğinin kazandırılması sonucunda, bestecilerin eserlerini dönemine uygun olarak seslendirebilme gibi birçok amaç gerçekleştirilebilir (Ersoy, 2010).

Çalgı eğitiminde önemli bir yeri olan piyano eğitimi, sabırlı ve düzenli çalışma gerektiren, piyano çalmaya yönelik gerekli davranış ve tutumların kazandırıldığı bir eğitimdir (Coşkuner ve Varış, 2018).

Günümüzde orta öğretim düzeyinde müziği meslek olarak seçmek isteyen öğrenciler, yapılan yetenek sınavları sonucunda güzel sanatlar liselerinde eğitimlerine devam ederken, müziği hobi amaçlı sürdürmek isteyen öğrenciler de genellikle kurs merkezlerinde eğitim almayı tercih etmektedir.

Piyano öğretmenlerinin özellikle profesyonel eğitim alan öğrencilerde başlangıç düzeyinde piyano eğitimleri sırasında öğrencilerin teknik problemlerine dikkat ederek, yeni çalışmalar geliştirmeleri gerekli görülmektedir (Durak, 2014).

1.1. Problem Durumu

Güzel sanatlar liselerinde piyanoya başlama yaşı, okula başlama yaşı ile aynı olup, oldukça geç bir yaş olmasına rağmen, bu 4 yıllık süreç doğru teknik ve eğitim ile değerlendirilirse öğrenci açısından önemli bir gelişme kaydedilebilir (Pirgon ve Gökbudak, 2009).

Güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin başlangıç düzeyinden itibaren aşamalı bir şekilde adıkları eğitim sonucunda seviyelerine uygun etüt ve eserlerle desteklenerek yanlış teknik ve davranışların giderilebileceği düşünülmektedir (Durak ve Görsev, 2007).

Amatör müzik eğitimi, bireyin yeteneğine bakılmaksızın istekli olan her yaş grubu ve eğitim düzeyindeki bireylere yaygın eğitim kurumları olan halk eğitim merkezleri, kurs merkezleri, özel dershaneler aracılığıyla verilmektedir ki bu kurumların önemli ölçüde çalgı eğitimi ihtiyacını karşıladığı düşünülebilir (Akgül, 2021). Amatör müzik

eğitimiyle müziğe başlayan bireyler zamanla mesleki müzik eğitimine de yönelebilirler (Durak ve Görsev, 2007).

Piyano eğitimcisi, öğrencinin bireysel farlılıklarını göz önünde bulundurarak, gelişim özelliklerine uygun hedef davranışlar ve öğretim yöntemleri belirleyerek, doğru metot seçimiyle çalışmaları planlamasının önemli olduğu düşünülmektedir (Say, 2002). Piyano çalgısı asırlar süren gelişim sonucunda bir uzmanlık alanı olarak, barok dönemden çağdaş döneme uzanan geniş bir alanda bestelenen etütler, eserler ve hazırlanan metotlar sayesinde, piyano eğitiminde de uygulanan öğretim yöntemlerinde farklılıklar olduğu tespit edilmiştir (Yallıoğlu ve Sezen, 2019).

Piyano eğitiminde öğrencinin ileriki aşamalarda icra tekniği açısından sorun yaşamaması için başlangıç düzeyinde doğru teknikle çalışılması önemli olup, piyano eğitimcisinin çalışacağı yaş grubunun özelliklerini iyi bilmesi ve ona göre yöntem ve teknikleri kullanarak süreci planlaması önemli görülmektedir (Işıkdemir, 2019).

Ülkemizde piyano eğitimi alanında yapılan çalışmalar incelendiğinde karşılaşılan en önemli güçlüğün piyanoya başlama yaşı, yanlış kazanılan teknik davranışlarla birlikte, öğrencinin hazırbulunuşluluk düzeyi, çalışma alışkanlığı, çalışma ortamı, kurumdaki yeterli öğretmen sayısı ve öğretmenin donanımlı olup olmaması, kullanılan öğretim programı gibi pek çok faktörün etkili olduğu görülmüştür (Babacan, 2016).

Buradan yola çıkarak başlangıç düzeyinde piyano eğitimi alan 15-16 yaş grubu öğrencilerinin karşılaştığı teknik sorunlar ve bu sorunların çözümüne yönelik öğretmen görüşlerine başvurularak uygulanabilir çözüm önerilerinin getirilmesi planlanmıştır.

1.2. Araştırma Soruları

"Başlangıç düzeyinde piyano eğitimi alan 15- 16 yaş grubundaki öğrencilerin karşılaştıkları teknik sorunlar ve çözümüne yönelik görüşler nelerdir?" araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıda bulunan alt problemlere yer verilmiştir.

1. 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalara ilişkin piyano eğitimcilerinin görüşleri nelerdir?
2. 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ders süresinin yeterliliğine ilişkin piyano eğitimcileri görüşleri nelerdir?
3. 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde klavyenin tanıtımına ilişkin piyano eğitimcileri görüşleri nelerdir?
4. 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde deşifre sürecine ilişkin piyano eğitimcileri görüşleri nelerdir?

5. 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde kullanılan öğretim yöntemlerine ilişkin piyano eğitimcileri görüşleri nelerdir?
6. 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde teknik kazanımların gerçekleşmesine ilişkin piyano eğitimcileri görüşleri nelerdir?
7. 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlere ilişkin piyano eğitimcileri görüşleri nelerdir?
8. 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde yaş faktörüne yönelik uygulamalara ilişkin piyano eğitimcileri görüşleri nelerdir?
9. 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde teknik bozuklukların öğrenci motivasyonuna etkisine ilişkin piyano eğitimcileri görüşleri nelerdir?
10. 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde teknik bozuklukların çözümüne yönelik piyano eğitimcileri görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, başlangıç düzeyinde piyano eğitimi alan 15-16 yaş grubundaki öğrencilerin karşılaştıkları sorunları tespit etmek ve çözüm önerisi getirmeyi amaçlamaktadır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırmada, 15-16 yaş grubu öğrencilerin karşılaştıkları teknik sorunları tespit ederek, piyano eğitiminin en önemli aşaması olarak kabul edilen başlangıç aşamasında çalışmaların doğru teknikle başlanarak, sürecin bu yönde sürdürülmesinin, öğrencinin ileri düzey beceri gerektiren çalışmaları rahatlıkla yapabilmesi ve yanlış teknikle devam eden çalışmalar sonucunda kas problemleri yaşamaması için, öğretmen görüşleri doğrultusunda çözüm önerileri getirilmesi açısından bu çalışma önemli görülmektedir.

1.5. Varsayımlar

Bu araştırmadaki varsayımlar;

1. Araştırmada, çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin araştırma sorularına verdikleri cevapların objektif, içten ve doğruyu yansıtır şekilde olduğu düşünülmektedir.

2. Araştırmada ulaşılan veriler neticesinde oluşturulan ve uzman görüşleriyle onaylanan; kod, kategori ve temalar araştırma konusuna ve amacına uygun niteliktedir.

1.6. Sınırlılıklar

1- Araştırma Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi'nde piyano eğitimi veren 6 öğretmen ile sınırlıdır.

2- Araştırma Bursa İli Nilüfer ve Osmangazi ilçelerinde bulunan Rekor Sanat Merkezi'nde piyano eğitimi veren 6 öğretmen ile sınırlıdır.

3- 2022-2023 eğitim- öğretim yılı ile sınırlıdır.

4- Araştırma kapsamındaki on iki piyano eğitimcisinin, araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme sorularına verdiği cevaplarla sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Piyano Eğitimi: Piyano çalgısının gerektirdiği teknik müzikal davranışları öğrenciye kazandırma sürecidir.

Primer Muskuler Distrofi: Birincil kas bozuklukları.

Prevalans: Belirli bir zaman dilimi içerisinde çalışma kapsamında yer alan belirli bir hastalık ya da hastalıklara sahip eski ve yeni tüm olguların oranıdır.

İnsidans: Belirli bir zaman dilimi içerisinde çalışma kapsamında yer alan belirli bir hastalık ya da hastalıkların yeni olgu sayısının nüfusa oranıdır.

Tendon: Kasların kemiklere tutunmasını sağlayan bağlardır.

Ekstansör: Elin üst yüzeyinde yer alan tendonlara ekstansör tendonlar denir.

Fleksör: Ön kol kaslarını parmaklardaki kemiklere ve elin avuç tarafındaki başparmağı bağlayan güçlü bağ dokusu yapılarıdır.

Lateral epikondiliti: Dış taraftaki dirsek tendon ve kaslarındaki küçük yırtılmalar veya iltihaplanmalar nedeniyle meydana gelir.

Elektromyografi: Sinir iletiminin ölçümü. Doğrusal elektrik akımı kullanılarak Sinirlerin elektrik iletme fonksyonları ve kasların da bu elektrik deşarjıyla ortaya çıkardıkları potansiyellerin ölçülmesi.

2. BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim: Eğitim, bireyin doğumundan başlayıp tüm yaşantısı boyunca devam eden, değişen dünya koşullarına göre sürekli gelişen bir süreç olarak tanımlanabilir. Uçan'a göre (2005) eğitim; belirli bir içerik doğrultusunda bireyleri ve toplumları biçimlendirip, yönlendirerek; bilim, teknik ve sanat alanlarının tamamını kapsayacak şekilde yetkinleştirildiği bir süreç olarak tanımlanmıştır.

Eğitim, insanların en doğru şekilde yetiştirilmesini amaç edinerek birçok alanı kapsamı içine almıştır. Bu bağlamda sanat da insanlığın vazgeçilmez bir parçası olarak eğitimin içerisinde yerini almıştır (Uslu, 1996; aktaran Yallıoğlu ve Sezen, 2019).

2.2. Sanat Eğitimi: İnsan yapısı gereği çok yönlü eğitime ihtiyaç duymaktadır. Bu nedenle insan eğitiminin vazgeçilmez unsurlarından biri olan sanat eğitimi Uçan' a (1990) göre, bireye belirli bir amaç doğrultusunda, kasıtlı olarak sanatsal davranışların kazandırıldığı süreç olarak tanımlanmıştır. Sanat eğitimi alan bireyler, edinmiş oldukları sanatsal davranışlarıyla, duygularını ortaya koyma fırsatı yakalar. Bu kapsamda müzik, sanat eğitiminde ön plana çıkmaktadır. Müzik, insanın doğduğu andan itibaren yaşamı boyunca devam eden bir süreçtir. Bu nedenle bireylere yaşamları boyunca müzikten zevk almalarını sağlayacak davranışları kazandırmak, beğeni ve estetik düzeyi yüksek nesiller yetiştirmek, müzik eğitimi veren kişilerin temel hedefleridir.

2.3. Müzik Eğitimi: Müzik eğitimi, bireyin müziksel davranışlarını istenilen yönde değiştirme ve geliştirme sürecidir (Uçan, 1996).

Müzik eğitimi yöneldiği amaç ve hitap ettiği kitle bakımından üçe ayrılarak, bu kavramlar ülkemizdeki müzik eğitimcileri tarafından benimsenmiştir.

Genel müzik eğitimi, en temel bilgi, beceri ve kültürü kazandırmayı amaçlayan her düzeyde ve herkese yönelik verilen eğitimdir.

Özengen (amatör) müzik eğitimi, müziği hobi amaçlı olarak, zevk için öğrenen bireylere yöneliktir.

Mesleki müzik eğitimi, müziği meslek olarak seçmek isteyen bireylerin belirli bir yetenek doğrultusunda gereken müziksel bilgi, beceri ve kültür kazandırmaya yöneliktir.

Müzik eğitimi, bireylerin bilişsel, duyuşsal, psikomotor gelişimine katkısı ile, bireyin özgüven gelişimi, kendini doğru ifade edebilmesi, empati kurabilme yeteneği ve dil gelişimine katkısı açısından önemli görülmektedir (Bekan, 2019).

2.4. Çalgı Eğitimi: Çalgı eğitimi, davranışsal açıdan müzik eğitiminin bir bölümünü kapsayarak, bireye müzik türleri, müzik tarihinin dönemleri, eserlerin bestecisinin yaşadığı dönemi ve çalgı icra teknikleri gibi hedefleri kazandırmayı hedefler (Işıkdemir, 2019).

Çalgı eğitimi kapsamında yer alan piyano eğitimi, bireye piyano çalma yoluyla müziksel davranışların ve çeşitli icra tekniklerinin kazandırıldığı bir süreç olarak tanımlanabilir (Yokuş, 2005).

Ayrıca çalgı eğitimi, bireyin başka çalgı gruplarıyla icra fırsatı tanıyarak, duygu ve düşüncelerini çalgısıyla ifade etmesi, birlikte iş yapma ve başarma duygusunu kazanma, kendisiyle ve çevresiyle barışık mutlu bir birey olma yolunda ilerlemesi açsından önemli olduğu düşünülmektedir (Işıkdemir, 2019).

Piyano, çalgı eğitimi kapsamında ilköğretimden yükseköğretime kadar, tüm eğitim kademelerinde yaygın olan, müzik öğretmenlerinin önemli ölçüde kullandığı evrensel bir çalgıdır (Görsev, 2006).

Bütün enstrümanlar arasında erken yaşta başlamaya ve çalışmaya en elverişli çalgının piyano olduğu söylenebilir. Çünkü çocuk, müzik aletinden ses çıkarmak için zorluk yaşamadan, sadece tuşa dokunarak istenilen sesi kolayca elde edilebilir (Demirova, 2008).

Çalgı eğitimi sürecinde öğrencinin seviyesine uygun repertuar seçimine dikkat ederek, öğrencinin hazırbulunuşluluk durumu göz önünde bulundurarak derslerin planlanmasının öğrencinin başarısını arttırmada ve etkili öğrenmede önemli olduğu görülmektedir (Özmenteş, 2013).

2. 5. Piyano Eğitimi: Piyano, sabit perdeli, armonik ve polifonik karaktere sahip, eşlik için uygun bir solo ve orkestra çalgısı olarak, yaygın bir şekilde kullanılması açısından önemli olup, sık sık akort probleminin olmaması, ses çıkarmak için tuşa basmanın yeterli olması gibi özellikleri sayesinde her yaş grubundan kişiye mesleki ve özengen müzik eğitiminde tercih edilme olanağı sağlamaktadır (Yönetken, 2001; aktaran Toptaş ve Karataş, 2016). Piyano eğitimi, sabırlı ve düzenli çalışma gerektiren, piyano çalmaya yönelik gerekli davranış ve tutumların kazandırıldığı bir eğitimdir (Coşkuner ve Varış, 2018). Piyano eğitimi yoluyla çocukların işitme ve ritim duygusunun geliştiği, bu şekilde sesleri ve tartımları ayırt edebildiği, el ve parmaklarını

ustalıkla kullanarak, el, göz, ayak ve kas koordinasyonunu geliştirdiği söylenebilir (Demirova, 2008).

Yapılan bilimsel çalışmalar incelendiğinde, özellikle küçük yaşta piyano eğitimi alan öğrencilerin bilişsel, psikomotor beceriler, sosyal ve duyuşsal alandaki gelişimine olumlu yönde katkıları olduğu tespit edilmiştir (Yallıoğlu ve Sezen, 2019).

Türkiye'de müzik eğitimi veren kurumlar incelendiğinde, örgün eğitim kurumları olan devlet okulları ve özel okullarda ilköğretim düzeyinde çalışan müzik öğretmenleri tarafından; üniversite düzeyinde ise konservatuar ve eğitim fakültesi müzik eğitimi bölümlerinde derslerin akademisyeneler tarafından yürütüldüğü görülmektedir (Akgül, 2021).

Profesyonel amaçlı müzik eğitimi veren kurumlar ile birlikte amatör müzik eğitimi veren kurumlar da ülkemizde günden güne yaygınlaşmaktadır. Amatör müzik eğitimi, bireyin yeteneğine bakılmaksızın istekli olan her yaş grubu ve eğitim düzeyindeki bireylere, yaygın eğitim kurumları olan halk eğitim merkezleri, kurs merkezleri, özel dershaneler aracılığıyla müzik eğitimcileri tarafından verilmektedir ki bu kurumların önemli ölçüde çalgı eğitimi ihtiyacını karşıladığı düşünülebilir. Bu kurumlar öğretmen ihtiyacını eğitim fakültesi müzik eğitimi bölümü, konservatuar ve güzel sanatlar fakültesi müzik bölümünde okuyan veya mezun olan müzik eğitimcileri tarafından karşılamaktadır. Bu durum gençlere iş imkanı sağlaması ve tecrübe kazanmalarına olanak sağlaması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Günümüzde bireyler bazı nedenlerden dolayı uzman bir eğitimciden eğitim alamamaları durumunda, anne ya da babasından, arkadaşlarından ya da teknolojinin yaygınlaşması sonucunda görsel yayınlar aracılığı ile enstrüman eğitimine başlamaktadır, fakat bu şekilde bilindiği gibi tam bir gelişimden bahsetmek mümkün olmayabilir ve uzman desteğine her zaman ihtiyaç duyulabilir (Akgül, 2021).

Ses elde etmedeki kolaylığı sayesinde, hem popüler müzikte eşlik çalgısı olarak, hem de bireyin müzik eğitimindeki öğrencinin gelişimine katkısından dolayı piyano, yaygın müzik eğitim kurumlarında en çok tercih edilen çalgılardan biri olmuştur (Coşkuner ve Güdek, 2016).

Amatör müzik eğitimiyle müziğe başlayan bireyler zamanla mesleki müzik eğitimine de yönelebilirler (Durak ve Görsev, 2007).

Mesleki müzik eğitimi, ülkemizde konservatuarlar, güzel sanatlar liseleri, eğitim fakültelerinin müzik eğitimi bölümleri ile güzel sanatlar fakültelerinin müzik bilimleri bölümlerinde verilmektedir.

Piyano dersi tüm mesleki müzik dersleriyle doğrudan bağlantılı olmasından dolayı, özellikle müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda belirlenen hedeflerin amacına ulaşabilmesi için programların belli bir disiplin içerisinde yürütülerek, evrensel boyutta hazırlanmış metot ve yöntemlerin takip edilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir (Durak ve Görsev, 2007).

Piyano eğitimcisi olacak kişilerin çalgısına hakim olabilmesi için lisans eğitimi süresince gerekli donanımı kazanarak, aynı zamanda ileriki yaşamlarında piyanoyu nasıl öğreteceklerine dair gerekli bilgi ve birikim açısından da kendilerini geliştirmeleri önemli görülmektedir (Akgül, 2021).

Güzel sanatlar liseleri, çoğu öğrencinin ilk piyano eğitimini aldığı ve geleceğin müzik eğitimcilerinin yetiştirildiği bir kurumdur. Burada öğrenciler bireysel çalgı eğitimleriyle birlikte zorunlu olarak 4 yıl boyunca piyano eğitimi almaktadır.

Güzel sanatlar liseleri kendini resim ve müzik alanında geliştirmek isteyen öğrenciler için, ilk olarak 1989 yılında dönemin Milli Eğitim Bakanı Avni Akyol tarafından İstanbul'da açılmıştır. Bunu 1990- 1991 eğitim öğretim yılında Ankara, Bursa, Kütahya ve Eskişehir' de açılan Güzel Sanatlar Liseleri izlemiştir.

Güzel sanatlar lisesinde okutulan piyano dersleri, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan piyano öğretim programı ile uygulanmaktadır. Onuncu Kalkınma Planının "Öncelikli Dönüşüm Programları" kapsamında Güzel Sanatlar Liseleri piyano öğretim programı 2016- 2017 eğitim öğretim yılında 9. sınıflardan başlayarak, kademeli olarak uygulanmak üzere ağustos 2016 tarihinde 2707 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanmıştır. Üç yıllık bu eğitim süreci piyano öğretmenleri tarafından yürütülerek, dersler bireysel ya da iki kişilik gruplar halinde planlandığı görülmektedir (Umuzdaş ve Baş, 2020).

Güzel Sanatlar Lisesi Piyano Dersi Öğretim Programı incelendiğinde, çağdaş müzik öğretim yöntemleri doğrultusunda evrensel boyuttaki piyano öğretileri ile Türk Müziği' nin ritmik öğelerinin işlendiği görülmektedir. Program kazanımları sınıf seviyeleri esas alınarak, basitten karmaşığa, genelden özele disiplinler arası yaklaşımdan hareketle düzenlenmiştir. Piyano dersi öğretim programı ile öğrencinin, piyanonun tarihçesi ve yapısı hakkında genel bir bilgiye sahip olmalarını, eser ve etütler yardımıyla temel teknik davranışları kazanabilme ve uygulayabilme becerisini, piyanonun hem solo hem de eşlik çalgısı olarak kullanabilmesini, doğaçlama yeteneklerini geliştirerek, eserleri dönemlerine uygun olarak yorumlayabilmesi hedeflenmektedir.

Güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin başlangıç düzeyinden itibaren aşamalı ve programlı bir şekilde aldıkları eğitim sonucunda seviyelerine uygun etüt ve eserlerle desteklenerek yanlış teknik ve davranışların giderilebileceği düşünülmektedir (Durak ve Görsev, 2007).

Piyano eğitiminde öğrencinin ileriki aşamalarda icra tekniği açısından sorun yaşamaması için başlangıç düzeyinde doğru teknikle çalışması önemli olup, piyano eğitimcisinin çalışacağı yaş grubunun özelliklerini iyi bilmesi ve ona göre yöntem ve teknikleri kullanarak süreci planlaması önemli görülmektedir (Işıkdemir, 2019).

Piyano eğitiminde başlangıç seviyesi için farklı yaş gruplarına yönelik teknik davranışları kazandırmayı amaçlayan metotlar bulunmaktadır. Piyano eğitiminde ilk olarak oturuş-duruş, tabure ayarı, piyanoya olan uzaklık, ayakların yerdeki konumu, ellerin ve parmakların piyano üzerindeki pozisyonu ile birlikte, bileklerin ve ön kolun yere paralel duruşu gibi teknik detayların önemi vurgulanmaktadır (Kalkanoğlu, 2020).

Piyano eğitiminde kol, omuz ve bilek serbestliği önemli olup, sözü edilen mekanizmalarda meydana gelen gerginlikler ve kasılmalar sonucunda omuz ve sırt bölgesinde ağrılar oluşabilmekte bu da yorgunluğa sebep olabilmektedir (Gökbudak ve Tutun, 2005). Bu sebeple piyano eğitimcisi, başlangıç düzeyinde öğrencinin doğru teknikle başlayarak devam etmesini sağlaması ve öğrencinin vücut konumundaki rahatlığını derslerde kontrol ederek kalıcı problemlerin oluşmaması için önlemlerin alınması gerektiği düşünülmektedir.

Piyano öğretmenlerinin özellikle profesyonel eğitim alan öğrencilerde başlangıç düzeyi piyano eğitimleri sırasında öğrencilerin teknik problemlerine dikkat ederek, yeni çalışmalar geliştirmeleri gerekli olduğu düşünülmektedir (Durak, 2014).

Çalgı eğitiminde yanlış kazanılmış teknik davranışlar öğrencinin çabuk yorulmasına, nitelikli ses elde edememesine, zorlandıkça çalışma motivasyonunun düşmesine böylece çalgısından uzaklaşıp soğumasına neden olabilmektedir (Çilden, 2006; aktaran Pirgon ve Gökbudak, 2009).

Piyano eğitiminde yanlış öğrenilmiş davranışlar düzeltilmeden, eksik davranışlar tamamlanmadan başarıya ve yeni hedeflere ulaşmanın pek mümkün olmadığı belirtilmiştir (Pirgon ve Gökbudak, 2009).

2.6. İlgili Araştırmalar

2.6.1. Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar: Işıkdemir'in, (2019) "5-6 yaş çocuklarında başlangıç piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve eğitimci görüşleri" konulu yüksek lisans tezinde piyano eğitimcilerinin görüşleri doğrultusunda 5-6 yaş başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlara çözüm aramayı amaçlamaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu Denizli' de 5-6 yaş grubu çocuklara piyano eğitimi veren 12 piyano eğitimcisi oluşturmaktadır. Elde edilen bulgular doğrultusunda piyano eğitimcilerinin lisans eğitimleri süresince bu yaş grubuna yönelik eğitim almadıkları, 5-6 yaş grubuna yönelik yeni çalışmalara ve metotlara ihtiyaç duyulduğu, kullandıkları metotların kültürel yapımıza uygun olmadığı saptanmıştır. Eğitimcilerin çoğu düzenli olarak bir metodu takip etmek yerine farklı metotlardan öğrencilerin seveceği ezgileri seçerek repertuar oluşturduklarını ve bunu kullandıklarını belirtmişlerdir.

Bekan, (2019) "Okul öncesi dönemde piyano eğitiminde karşılaşılan problemler ile ilgili öğretmen görüşleri" konulu yüksek lisans tezinde 3-6 yaş grubu çocuklarla piyano eğitiminde karşılaşılan sorunları tespit etmeyi ve çözüm önerileri geliştirmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın çalışma grubunu İzmir, Denizli ve Muğla illerinde bulunan anaokulu ve müzik eğitimi veren dershanelerde çalışan eğitimciler oluşturmaktadır. Elde edilen bulgular doğrultusunda eğitimcilerin çoğu piyano eğitiminde oyun, drama ve renklerle eğitimden faydalandığı belirlenmiştir. Piyano eğitimcilerinin zamana bağlı olarak kendilerini geliştirmeleri, yenilikleri takip etmeleri gerektiği, piyano eğitiminin yaygınlaşması ve desteklenmesi için devlet teşviğinin önemli olduğu, okul öncesi dönemde verilen piyano eğitiminin öğrencilerin ruh sağlığı yönünden olumlu etkilerinin olması açısından velilerin bu konuda bilinçlendirilmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Gün (2016) "Piyano tekniği: bilek kullanımı" konulu makalesinde öğrencilerin piyano çalarken belirli bilek hareketlerini ne düzeyde uygulayabildiklerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmada üç bilek hareketi gözlenmiştir. Bileğin dikey hareketi (yukarı- aşağı), bileğin çember hareketi ve bilek rotasyonudur. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin çoğunun bağ sonlarında oktav, arpej ve tremolo tekniklerini yanlış uyguladıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Coşkuner ve Varış (2018) "Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda piyano eğitimi alan öğrencilerin karşılaştıkları teknik problemlere ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri" konulu çalışmalarında mesleki müzik eğitimi veren yüksek öğretim

kurumlarında sürdürülmekte olan piyano derslerinde yaşanan teknik problemlere ilişkin öğretmen görüşlerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin çoğunun yanlış teknikle ilerlediklerini, öğretim elemanlarının öğrencilerin yaşadıkları teknik sorunları çözmek için etüt ve egzersiz çalışmalarına yer verdikleri, öğrencilerin okulda çalışma koşullarının yeterli olduğu görüşlerine varılmıştır.

Özerdem ve Yıldız (2018) "Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı sanat kursu merkezlerinde piyano eğitimi veren müzik öğretmenlerinin 5-6 yaş grubu çocukların piyano eğitimine ilişkin görüşleri" konulu çalışmasında İzmir'de MEB' e bağlı müzik kursu merkezlerinde piyano eğitimi veren müzik öğretmenlerinin görüş ve önerilerini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışmanın sonucunda öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda, çocukların dikkat sürelerinin kısa olması, başlangıç düzeyinde piyanoda oturuş- duruş, el pozisyonu ve nota öğretimine dikkat edilmesi gerektiği, çocuğun ilgi ve algı düzeyinin motivasyonu etkilediği, velilerle iyi iletişim kurulması gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca piyano eğitimi veren kişilerin bu alanda yapılan tez ve makaleleri incelemeleri gerektiği, öğrencinin seviyesine uygun eserlerin verilmesinin önemli olduğu, mesleklerini sevmeleri gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Çiçek ve Apaydınlı (2016), "Güzel sanatlar liselerinde piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri (Karadeniz Örneği)" konulu çalışmasında Güzel Sanatlar Liselerinde okutulmakta olan piyano dersinde öğrencilerin karşılaştıkları sorunları tespit ederek çözüm önerileri getirmeyi amaçlamıştır. Çalışmanın sonucunda GSL' de haftalık piyano ders saati sayısının arttırılması gerektiği, öğrencilerin piyano dersine çalışırken nasıl bir yol izleyeceklerini bilmedikleri, piyano çalışırken teknik beceri ve yöntemlerin doğru uygulanmadığı, piyano repertuarı hazırlanırken öğrencinin seviyesine uygun hazırlanması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

2.6.2. Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar: Bastein (1986); "Teori ve Teknik" adlı kitabında okul öncesi başlangıç düzeyi piyano eğitiminde temel teknik ve davranışların kazandırılmasında metodik bir yaklaşım izlenmesi ve hedeflenen davranışların aşamalı şekilde kazandırılmasının önemi vurgulanmıştır (Durak ve Görsev, 2007).

Aaron (1985); "Piyano" adlı kitabında piyanonun başlangıç aşamasında oturuş-duruş kurallarını açıklayarak, başlangıç aşamasında birinci oktav do konumunda 9 nota içerisinde bağlı çalmaya dikkat çekmiş, bağlı (legato) tekniğinin ardından kesik kesik (stakato) tekniğine geçilerek aşamalı bir şekilde ilerlemenin önemini vurgulamıştır (Durak ve Görsev, 2007).

Allsop ve Ackland (2010); “Piyanistlerin çalma teknikleri ve çalışma stratejileri ile ilişkili olarak çalmaya bağlı kas-iskelet sistemi bozukluklarının yaygınlığı” adlı çalışmasında, piyano çalanların çalmaya bağlı kas-iskelet sistemi bozuklukları (PRMD'ler) ile ilişkili olarak kullandıkları motor beceriler ve uygulama stratejilerini araştırmayı amaçlamıştır. Araştırmacılar tarafından PRMD'lerin hem profesyonel hem de profesyonel olmayan piyanistler arasındaki yaygınlığını araştırmak için bir anket tasarlandı. Ölçme aracınının yüksek olan test-tekrar test güvenilirliğini değerlendirmek için bir pilot çalışma yapılmıştır. Profesyonel piyanistlerin profesyonel olmayan piyanistlere göre PRMD'leri bildirme olasılığı daha yüksekken, PRMD'leri deneyimleyenler arasında kendilerini öğretmen olarak tanımlayan katılımcılar, diğer piyano çalan katılımcılara göre daha şiddetli semptomlar bildirdi. En uzun süre piyano çalan, en çok saat pratik yapan ve en düzenli yanıt verenler PRMD'leri rapor ettiler. Çalışmanın sonucunda katılımcıların el açıklığında PRMD'lerin ortaya çıkması üzerinde önemli bir etkisi olmadığı, PRMD'ler, aşırı kullanım, yanlış kullanım ve/veya olumsuz çalma koşullarıyla birleştiğinde ortaya çıktığı ve bu nedenle, PRMD'lerin bir veya daha fazla basit nedeni olmadığı, ancak etkileşimli birçok faktörün ürünü olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Oikawa ve diğerleri (2011); Müzisyenlerin çalmaya bağlı ön kol kasları üzerinde kas-iskelet sistemi problemlerinden şikayetçi olma eğilimleri bilinmektedir. Dirsekte lateral epikondiliti piyanistlerin en sık görülen hastalığıdır. Bu çalışmada, çeşitli bilek pozisyonlarında piyano çalarken ön kol kaslarının yükünü belirlemek için bilek ekstansör ve fleksörünün elektromyografi (EMG) ile ölçülmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmaya 14 kız piyano öğrencisi ve 14 amatör kız katılmıştır. Yüzey EMG'si, üç bilek pozisyonunu üç derece yüksek sesle birleştiren dokuz koşulda piyano çalarken gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonucunda, her iki grupta da ses şiddeti arttıkça kas aktiviteleri arttığı, hem bilek ekstansör hem de fleksör kas aktiviteleri nötr bilek pozisyonunda en düşük olduğu, piyano-öğrenci ve kontrol grupları arasında kas aktiviteleri arasında fark olmadığı, piyano çalarken çalmaya bağlı kas-iskelet yükünün azaltılması için bileğin nötr pozisyonu önerildiği belirlenmiştir.

Furuya ve diğerleri (2006); Bu çalışma, farklı yaş gruplarındaki Japon kadın klasik piyanistler arasında çalmaya bağlı kas-iskelet sistemi bozukluklarının (PRMD) yaygınlığını araştırmak amacıyla yapılmıştır. PRMD'ler için nedensel faktörler de incelenmiştir. Piyano öğretmenleri ve lise ve kolejlerde piyano eğitimi almış öğrenciler de dahil olmak üzere 203 kıdemli piyanistten oluşan bir gruba, anket uygulanmıştır.

Çalışmanın sonucunda; piyanistlerin %77'sinin vücut bölümlerinin en az birinde PRMD'lerden muzdarip olduğu, bu değerin, Batı ülkelerinde bildirilenlerden daha büyük olduğu, bunların %44'ü, Batı ülkelerinde bildirilenden daha düşük bir oran olan tıbbi tedaviyi gerektirecek kadar ciddi olduğu sonuçları tespit edilmiştir. Bu sayılardaki fark, Japon piyanistler ve eğitimcileri arasında PRMD'lere ilişkin mevcut anlayış durumunun yansıtabileceği düşünülmektedir. Ayrıca PRMD'lerin prevalansının yaşa bağlı olarak, öğrenci gruplarında parmak ve el en yüksek PRMD oranına sahip olduğu, bunu ön kol ve omuz izlediği belirlenmiştir. Öte yandan kıdemli grup, boyun ve gövdede en yüksek PRMD insidansına sahip olarak, bunu ön kol, el ve parmak izlemiştir. Bu farklılıklara dikkat edilmesi gerekebilir. Sonuçlar ayrıca, uzun süreli günlük pratik (> 4 saat), akorları güçlü bir şekilde çalma, pratik yapma isteği ve sinirsel özelliklerin bu piyanistlerde PRMD'lerin gelişimine katkıda bulunduğunu göstermiştir. El büyüklüğünün ise PRMD'ler için önemli bir risk faktörü oluşturmadığı tespit edilmiştir.

3. BÖLÜM
YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Nitel araştırmalarda, yaşam, kişi ve nesneler sürekli değiştiğinden her ilişki özeldir ve insan, bilgisini değişen koşullara göre yeniden yapılandırılmalıdır (Sönmez ve Alacapınar, 2018).

Nitel araştırmalar, yirminci yüzyılın başlarından itibaren, insan yaşamının karmaşık doğasını, olgu ve gizemleri belirlemeyi amaçlayarak, sosyoloji, antropoloji ve psikoloji bilimlerinde kullanıldığı bilinmektedir. Tarihsel süreçte nitel araştırma çeşitleri arasında doğal olguları belirlemeye yönelik "doğal araştırmalar, araştırmacının bir problemin çözümüne yönelik öznel görüşlerine yer verirse "yorumlayıcı araştırma, bir konu araştırmacı tarafından doğal ortamında derinlemesine incelenirse" alan araştırması gibi farklı çeşitlerinden bahsedilebilir (Baltacı, 2019).

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması sınırları belirlenen bir konuda derinlemesine inceleme olanağı sağlayan bir yaklaşımdır (Chmiliar, 2010, aktaran Subaşı ve Okumuş, 2017).

Durum çalışmaları güncel bir olguyu kendi doğal yaşamı içerisinde irdelemeye çalışan, içerik ve olgu arasında belirgin çizilmiş bir ayrımın olmadığı, birden fazla veri kaynağı ve kanıt bulunan araştırma yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2021).

3.2. Çalışma Grubu

Veriler çalışma grubunda belirtilen öğretmenlerle çevrim içi olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri, önceden hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme sorularının, kurs merkezinde çalışan altı öğretmen ve güzel sanatlar lisesinde çalışan altı öğretmen ile çevrim içi yapılan görüşmeler sonucunda toplanmıştır. Araştırmacının önceden hazırladığı yarı yapılandırılmış görüşme soruları, geçerliği sağlamak için 2 alan uzmanının görüşleri doğrultusunda son halini almıştır.

3.3. Veri Toplama Aracı Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacının önceden hazırladığı yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Bu teknik araştırmacıya derinlemesine bilgi edinme olanağı tanıyan, soru cevap tekniğine dayalı, araştırmacının ek sorular sorabildiği, sözel olmayan davranışların gözlenebildiği bir tekniktir (Yıldırım ve Şimşek, 2021).

Tablo 1

Araştırmanın Görüşme Dağılımı Tablosu

Katılımcı	Görev Yaptığı Kurum	Görüşme Şekli	Tarih	Süre Dakika
K1	Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi	Çevrim içi	4.07.2022	28
K2	Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi	Çevrim içi	4.07.2022	28
K3	Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi	Çevrim içi	4.07.2022	20
K4	Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi	Çevrim içi	10.09.2022	26
K5	Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi	Çevrim içi	10.09.2022	26
K6	Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi	Çevrim içi	11.09.2022	40
K7	Rekor Sanat Merkezi	Çevrim içi	5.07.2022	40
K8	Rekor Sanat Merkezi	Çevrim içi	25.07.2022	40
K9	Rekor Sanat Merkezi	Çevrim içi	26.07.2022	40
K10	Rekor Sanat Merkezi	Çevrim içi	27.07.2022	39
K11	Rekor Sanat Merkezi	Çevrim içi	27.07.2022	27
K12	Rekor Sanat Merkezi	Çevrim içi	26.07.2022	31

3.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlenmesi

3.4.1. Verilerin Toplanması: Bu araştırmada verilerin toplanması için yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak, 15-16 yaş grubu piyano öğrencilerinin karşılaştıkları teknik sorunların çözümüne yönelik öğretmen görüşlerinin tespit edilebilmesi için öğretmenlere on soru sorulmuştur.

3.4.2. Verilerin Çözümlenmesi: Piyano eğitimcileri ile yapılan görüşmelerde ses kayıtları incelenerek, görüşme metinleri haline getirilmiş, nitel veriler elde edilerek, veriler tema, kategori, kod, katılımcı, frekans şeklinde ayrılarak, benzer kodlar tematik kodlarla yeniden düzenlenmiştir. Kodlardan çıkan temalar sınıflandırılarak, temalara ait kategoriler belirlenmiştir. Bu doğrultuda piyano eğitimcilerinin karşılaştığı problemler saptanarak tablo haline getirilmiştir. Eğitimcilerin görüşleri doğrultusunda çözüm önerileri getirilmiştir.

Betimsel analiz, gözlenen ya da görüşülen bireylerin ifadelerini var olan şekilde, çarpıcı biçimde ortaya koymak için yoğun olarak doğrudan alıntılara yer verilen bir tekniktir (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Çalışmada bu teknik kullanılarak katılımcıların doğrudan alıntılarına yer verilmiştir.

Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. İçerik analizi, belirgin olmayan konuların derinlemesine inceleme olanağı sağlayan tekniktir (Erdem, 2011).

Betimsel analiz yöntemiyle düzenlenen veriler, içerik analizi yöntemiyle derinlemesine çözümlenerek, görüşmeler sonucunda elde edilen bulgulardan tema ve kodlar elde edilmiştir.

Elde edilen verilerin güvenirliğinin tespit edilmesi amacıyla 2 uzman eğitimci tarafından tutarlık incelemesi yapılmıştır. Bu inceleme tutarlık yüzdesi formülü olan, "P (Tutarlık yüzdesi)= Na (İki formda aynı kodlanan madde sayısı)×100/ Nt (Bir formda bulunan toplam madde sayısı formül kullanılarak hesaplanmıştır (Çepni, 2012). İçerik analizinden elde edilen bulgular doğrultusunda tema, kategori ve kodlar için uzman değerlendirmesi sonucunda %88 oranında benzerlik sağlandığı tespit edilmiştir. Bu değer 70'in üzerinde olduğu için araştırmanın güvenirliğinin sağlandığı kabul edilmiştir.

4. BÖLÜM

BULGULAR ve YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, başlangıç düzeyinde piyano eğitimi alan 15-16 yaş grubu piyano öğrencilerinin karşılaştıkları teknik sorunların çözümüne yönelik öğretmen görüşleri doğrultusunda verilerin çözümlenmesi, bu çözümlerden oluşan bulgular ve yorumlara yer verilmiştir.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

"15-16 yaş grubu öğrencilerine başlangıç düzeyi piyano eğitimi verirken ilk derslerde nasıl bir uygulama yapıyor, nasıl bir yol izliyorsunuz?" Sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin bu temaya ilişkin görüşleri Tablo 2' de gösterilmektedir.

Tablo 2

Katılımcıların 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar temasına ilişkin görüşleri.

Tema	Kategori	Kod	Katılımcı	Frekans
15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar	Oturuş-duruş	Taburenin yarısında	K4	1
		Taburenin ucunda	K6, K12	2
		Ayarlanabilir tabure	K7	1
	Tabure Uzaklığı	Uzak	K1, K3, K9, K10	4
		Piyanonun ortası	K2, K9	2
		Ne uzak ne yakın	K4	1
	Vücudun Konumu	Rahat	K1	1
		Dik duruş	K2, K4, K9, K11	4
		Kambur duruş	K5, K4	2
	Ayakların konumu	Yere basacak şekilde	K2, K3, K4	3
		Omuz genişliğinde	K3	1
		Sağ ayak önde sol ayak arkada	K6	1
	Ellerin Konumu	Serbest	K1, K4, K6	3
		Kavisli- Yuvarlak	K2, K7, K12	3
		Kubbe	K4	1

		Ellerin piyanoya uzaklığı	K3	1
	Parmakların Konumu	Boğumları kırmadan	K1, K4, K7	3
		Parmakların tuşeye yerleşmesi	K3, K2, K9	3
		Başparmakların birinci oktav do notasına yerleşmesi	K5, K7, K8, K9	4
		Parmak gücünün tuşeye aktarılması	K3	1
		Parmak numaraları	K2, K7, K5, K8, K12	5
	Bileğin Konumu	Tuşeye paralel	K1, K11	2
		Bileğin serbest olması	K2	1
		Yere paralel	K5	1
		Ne aşağıda ne yukarıda	K7	1
	Kol ve dirseklerin Konumu	Tuşenin altında	K1	1
		Serbest	K2	1
		Kol gücünün tuşeye aktarılması	K1, K3, K5	3
		Dirsekler 90 derecelik açıda	K3	1
		Piyanoya uzaklığı	K3, K11	2
		Kolların tuşeye paralel olması	K4	1
	Omuzların Konumu	Aşağıda	K1	1
		Rahat	K1, K7	2
	Başlangıç tekniği	Non legato	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K8, K11	8
		Legato	K10	1
		Stakato	K9	1

	Teorik Bilgiler	Piyanonun tarihçesi	K4, K12	2
		Piyano çeşitleri	K4, K9, K12	3
		Piyanonun yapısı, tuş ve oktav sayısı, pedallar	K5, K6, K7, K12	4
		Sol ve Fa anahtarı tanıtımı	K8, K12	2

Tablo 2 incelendiğinde 39 kod, 11 kategori, 1 temadan oluştuğu görülmektedir.

"İlk derslerdeki uygulamalar temasına" ilişkin, "Oturuş-duruş" kategorisinde, 3 tane kod elde edilmiştir. En yüksek frekans olarak katılımcıların "taburenin ucunda" koduna ilişkin (K6 ve K12); en düşük ve eşit frekansın ise "taburenin yarısında" (K4), "ayarlanabilir " (K7) yönünde görüş bildirmişlerdir.

"Tabure uzaklığı" kategorisinde 3 kod elde edilerek, en yüksekten en düşük frekansın dağılımına göre, katılımcıların "uzak" koduna ilişkin (K1, K3, K9, K10); "piyanonun ortası" (K2, K9); "ne uzak ne yakın" (K4) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

"Vücudun konumu" kategorisinde 3 kod elde edilmiş, katılımcıların görüşleri doğrultusunda en yüksek frekansın "dik" koduna ilişkin (K2, K4, K9, K11) olarak; kambur duruş (K4, K5); "rahat" koduna ilişkin ise (K1) yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

"Ayakların konumu" kategorisinde 3 kod elde edilerek, katılımcıların en yüksek frekans olarak "yere basacak şekilde" koduna ilişkin olarak (K2, K3, K4); eşit frekans olarak "omuz genişliğinde" (K3), "sağ ayak önde sol ayak arkada" (K6) yönünde görüş bildirmişlerdir.

"Ellerin konumu" kategorisinde 4 kod elde edilerek, en yüksek frekanslar eşit dağılım göstererek "kavisli, yuvarlak" koduna ilişkin olarak (K2, K7, K12) yönünde ve "serbest" koduna ilişkin olarak (K1, K4, K6) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. En düşük frekansın da eşit dağılım göstererek kubbe (K4), "ellerin piyanoya uzaklığı" (K3); yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

"Parmakların konumu" kategorisinde 5 kod elde edilmiş, katılımcıların en yüksek frekans olarak, "parmak numaraları" (K2, K5, K7, K8, K12) yönünde görüş bildirdikleri, en yüksek ikinci frekansın da eşit dağılım göstererek "başparmakların birinci oktav do notasına yerleşmesi koduna ilişkin (K5, K7, K8, K9) ve "boğumları

kırmadan" koduna ilişkin (K1, K4, K7) yönünde görüş bildirdikleri, parmakların tuşeye yerleşmesi (K2, K3, K9) ve en düşük frekansın da "parmak gücünün tuşeye aktarılması" (K3) yönünde olduğu belirlenmiştir.

"Bileğin konumu" kategorisinde 4 kod elde edilerek, katılımcıların en yüksek frekans olarak " tuşeye paralel" koduna ilişkin (K1, K11) yönünde görüş bildirdikleri, en düşük frekansın da eşit dağılım göstererek; "bileğin serbest olması" (K2); "yere paralel" (K5); "ne aşağıda ne yukarıda" (K7); yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

"Kol ve dirseklerin konumu" kategorisinde 6 kod elde edilmiştir. Katılımcıların en yüksek frekans olarak "kol gücünün tuşeye aktarılması" (K1, K3, K5) yönünde görüş bildirdikleri, "piyanoya uzaklığı" (K3, K11); diğer kodların eşit dağılım göstererek "tuşenin altında" koduna ilişkin (K1), "serbest" (K2), "dirsekler 90 derecelik açıda" (K3), " kolların tuşeye paralel olması (K4) yönünde görüşlerini bildirmişlerdir.

"Omuzların konumu" kategorisinde 2 kod elde edilerek, "rahat" kodunda (K1, K7), "aşağı" kodunda (K1) yönünde görüş bildirmişlerdir.

"Başlangıç tekniği" kategorisinde 3 kod elde edilmiş, en yüksek frekansın "non legato" koduna ilişkin (K1, K2, K3, K4, K5, K6, K8, K11) yönünde; diğer frekans dağılımının eşit olarak "legato" (K10), "stakato" (K9) yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

"Teorik bilgiler" kategorisinde 4 kod elde edilmiş, en yüksek frekansın "piyanonun yapısı, tuş ve oktav sayısı, pedallar" koduna ilişkin (K5, K6, K7, K12); " piyano çeşitleri" (K4, K9, K12); "piyanonun tarihçesi " (K4, K12); "sol ve fa anahtarı tanıtımı" (K8, K12) yönünde görüş bildirmişlerdir.

"15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar" temasına ilişkin, "Oturuş-duruş" kategorisinde "Taburenin yarısında, taburenin ucunda, ayarlanabilir" kodlarına ilişkin öğretmen görüşleri aşağıda verilmektedir.

Taburenin yarısında: "*Taburenin yarısına oturması gerektiğini söyleyerek derse başlıyorum*." (K4).

Taburenin ucunda: *"Taburenin ucuna oturması gerektiğini, böylece tuşedeki bütün seslere ulaşabileceğini anlatıyorum." (*K6).

"İkinci dersten itibaren taburenin ucuna oturması gerektiğini, dizlerini görecek şekilde avuç içinde mandalina varmış gibi, başparmağın düz olması gerektiğini anlatıyorum."(K12).

Ayarlanabilir Tabure: "*Tabureyi göstererek piyano taburesinin olması gerektiğini, yüksekliğinin ayarlanabilir olması ve sırt bölümünün olmaması gerektiğini, evde çalışırken bu konuya dikkat etmesi gerektiğini anlatıyorum."* (K7).

"15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar" temasına ilişkin, "Tabure uzaklığı" kategorisinde "Uzak, piyanonun ortası, ne uzak ne yakın" kodlarına ilişkin öğretmen görüşleri aşağıda verilmektedir.

Uzak: *"Çocuğun taburesini olabildiğince piyanodan uzak tutuyorum, teknik olarak yakın oturtmanın sakıncalı olduğunu düşünüyorum."* (K1).

"*Başlangıçta duruş, oturuş, sandalyenin uzaklığına dikkat ediyorum."* (K3).

"Oturuş, duruş, tabure uzaklığı gibi konulara değinip, örnekleme yöntemiyle sırasıyla öğrenciye gösteriyorum. Sonraki derslerde taburenin uzaklığını özellikle değiştirerek öğrencinin buluş yoluyla taburenin uzaklığını kendisine göre ayarlamasını bekliyorum." (K10)."*Piyanoya olan uzaklığın ne kadar olacağını anlatıyorum."* (K9).

Piyanonun ortası: *"Öğrenciyi piyanonun başına oturtarak, sanki dermanı yokmuş gibi piyanonun ortasına denk gelecek şekilde oturtuyorum."* (K2).

"Tabureye nasıl oturacağını, otururken orta do notasını ortalayarak oturması gerektiğini anlatıyorum." (K9).

Ne uzak ne yakın: *"Piyanoya ne çok yakın, ne de uzak olacağını anlatıyorum."* (K4).

"15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar" temasına ilişkin, "Vücudun konumu" kategorisinde "Rahat, dik, kambur durulmaması" kodlarına ilişkin öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir.

Rahat: *"Daha iyi ses alabilmek için omuzdan parmağın ucuna kadar bir bütün olarak düşünmesi gerektiğini, gerginliğin olmamasına rahat olmasına dikkat ediyorum."* (K1).

Dik duruş: *"Sırt kısmından öğrenciye elimle destek vererek dik tutmaya çalışıyorum, fakat kaslarda sertleşme olmaması için fazla ikazda bulunmuyorum."* (K2).

"Vücudun kambur durmadan geriye yaslanmadan dik durması gerektiğini anlatıyorum." (K4)."Dik bir duruşun önemli olduğunu anlatıyorum." (K9).

"Oturuş esnasında dik oturuş olması gerektiğini söylüyorum." (K11).

"Duruş ve tutuş örneklerini gösteriyorum, kambur durulmaması gerektiğini anlatıyorum." (K5).

"15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar" temasına ilişkin, "Ayakların konumu" kategorisinde "Yere basacak, omuz genişliğinde" kodlarına ilişkin öğretmen görüşleri aşağıda verilmektedir.

Ayaklar Yere basacak Şekilde: *"Ayakların en rahat şekilde yere sağlam basması gerektiğini anlatıyorum." (K2)."Ayaklar sağlam yere basarak açık olmasına dikkat etmeye çalışıyorum."* (K3). *"Ayakların asla bacak bacak üstüne atmadan, yere sağlam bir şekilde basması gerektiğini anlatıyorum."* (K4).

Omuz genişliğinde: "*Ayakların omuz genişliğinde olmasına ilk derslerde dikkat ediyorum." (K3).*

"15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar" temasına ilişkin, "Ellerin konumu" kategorisinde "Serbest, kavisli- yuvarlak, kubbe, ellerin piyanoya uzaklığı" kodlarına ilişkin olarak öğretmen görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

Serbest: *"Ellerin serbest olmasına gergin olmamasına dikkat ediyorum." (K1).*

"Elini asla sıkmadan yormadan, acıtmadan doğal haliyle serbest biçimde tutması gerektiğini söylüyorum."(K4). "Elini hiç kasmadan serbest şekilde tuşeye koymasını istiyorum" (K6).

Kavisli-yuvarlak:*"Elin yuvarlaklığını sağlamak için bazen alttan destek yapıyorum."(K7)."Elin piyano üzerindeki konumundan bahsederek avuç içinde mandalina varmış gibi yuvarlak olması gerektiğini söylüyorum" (K12).*

"Elinin içinde bir kavis olması için avuç içinde bir cisim varmış gibi hareket etmesini söylüyorum." (K2).

Kubbe: *"Elin doğal haliyle kubbe şeklinde olması gerektiğini söylüyorum" (K4).*

Ellerin piyanoya uzaklığı: *"Ellerin piyanoya uzaklığına dikkat ediyorum" (K3).*

"15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar" temasına ilişkin, "Parmakların konumu" kategorisinde "Boğumları kırmadan, parmakların tuşeye yerleşmesi, başparmakların birinci oktav do notasına yerleşmesi, parmak gücünün tuşeye aktarılması, parmak numaraları" kodlarına ilişkin öğretmen görüşleri aşağıda verilmektedir.

Boğumları kırmadan: *"Elin açısı değişmeyecek şekilde parmakların ilk boğumları kırılmayacak biçimde elini tuşeye yerleştirmesini istiyorum*." (K1).

"Parmakların boğumlarını kırmadan basmasının doğru olacağını, "Bir kuşu kafeste tutar gibi ne çok sert tutup kuşu öldüreceğini, ne de gevşek tutup kuşu kafesten kaçıracağını." Örnekleyerek anlatıyorum. (K4).

"Öğrencinin parmak boğumlarına dikkat ediyorum, teknik açıdan uyarılar yapıyorum." (K7).

Parmakların tuşeye yerleşmesi: *"Sağ el ya da sol el fark etmez öğrencinin başparmağıyla herhangi bir tuşa basmasını istiyorum, ilk başlarda parmak numaralarına önem vermiyorum, önemli olanın parmaklarla tuşların buluşması olduğunu, sonradan parmak numaralarını da işin içine katarak her hangi bir tuşa bileğinin en rahat olacak şekilde 1, 2, 3, 4, 5 şekilde yerleşmesini sağlıyorum." (K2).*
"Beş parmak pozisyonunda parmakların, eklemlerin tuşeye doğru yerleşmesine ve başparmak konumunun doğru yerleşmesine dikkat ediyorum." (K3).
"Başparmak boğumunun tuşun bitimine denk gelmesi gerektiğini anlatıyorum."(K9).
Başparmakların birinci oktav do notasına yerleşmesi: *"Nota değerleri, vuruşları ve birinci oktav do (orta do) notasından başlayarak, parmak numaralarına dikkat ederek, sağ ve sol el aynı anda re- si, la-mi ve fa-sol notalarına geçerek eğitime başlıyorum."(K5). "Piyanolarda farklı pozisyonların olduğunu anlatarak, birinci oktav do (orta do) konumunda öğrencinin ellerini yerleştirerek ağır tempoda, parmak numaralarını söyleyerek, notaların isminden bahsetmeden çalmasını sağlıyorum. Bu çalışmayı farklı tempolarda 60, 80 metronom hızında tekrarlamasını istiyorum." (K7).*
"Enver Tufan'ın kitabını takip ediyorum. Birinci oktav do (orta do notası) ile başlıyorum." (K8). "Otururken orta do notasını ortalayarak oturmasını istiyorum." (K9).
Parmak gücünün tuşeye aktarılması: *"Parmak ve kol gücünün tamamını tuşeye aktarabilmek adına, sesleri tek tek tuşun dibine kadar basarak parmak ağırlığını tuşeye bırakmaksını söylüyorum." (K3).*
Parmak numaraları: *"Sonradan parmak numaralarını işin içine katarak her hangi bir tuşa elini ve parmaklarını 1,2,3,4,5 en rahat olacak şekilde yerleştirmesini istiyorum."(K2)."Parmak numaralarına dikkat ederek, sağ ve sol el aynı anda re- si, la-mi ve fa-sol notalarına geçerek eğitime başlıyorum." (K5)."Piyanonun kapağını kapatıp öğrencinin ellerini üstüne koyarak tek tek parmak numaralarını tanıtıyorum. Parmaklarını numaralara göre kaldırmasını istiyorum, 1 numara, 2 numaralı parmak derken, 4 numaralı parmağın zor kalktığını öğrencinin fark etmesini sağlıyorum, evde masa üstünde parmak egzersizi olarak bu şekilde çalışmasını istiyorum." (K7).*
"İlk başlangıçta sadece parmak numaralarını öğretmek için parmak egzersizi yaptırıyorum, öğrencinin önce sırası ile, sonra karışık parmak numaraları ile basmasını istiyorum, 1-3, 3-5, 2-4,... gibi anlatıyorum." (K8).*"Parmak numaralarından bahsediyorum, parmaklarla notaları öğrencinin kodladığını gözlemledim ve bu durum öğrencide oldukça karışıklığa neden olabiliyor." (K12).*

"15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar" temasına ilişkin, "Bileğin konumu" kategorisinde "Tuşeye paralel, Bileğin serbest olması, yere paralel, ne aşağıda ne yukarıda" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Tuşeye paralel: *"Elini havaya kaldırıp bırakarak elinin yere düşmesini, bileğin tuşeye paralel olması gerektiğini derslerimde anlatıyorum. Bütün bunları öğrencilerime örnekleyerek gösteriyorum."(K1).*

"Bileğin piyanoya paralel olması gerektiğini anlatıyorum."(K11).

Bileğin serbest olması: *"Bilek ve kol serbestliğini sağladıktan sonra oturma düzenine geçiyorum."(K2).*

Yere paralel: *"Bileğin yere paralel olmasına dikkat ediyorum."(K5).*

Ne aşağıda ne yukarıda: *"El bileğinin aşağıda ya da yukarıda olmamasına dikkat etmesini söylüyorum."(K7).*

"15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar" temasına ilişkin, "Kol ve dirseklerin konumu" kategorisinde "Tuşenin altında, serbest, kol gücünün tuşeye aktarılması, dirseklerin açısı piyanoya uzaklığı, kolların tuşeye paralel" kodlarına ilşkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Tuşenin altında: *"Dirseğin konumuna dikkat ediyorum, dirseğin tuşenin altına gelmesi gerektiğini anlatıyorum."(K1).*

Serbest: *"Bilek ve kol serbestliğini sağladıktan sonra oturma düzenine geçiyorum."(K2).*

Kol gücünün tuşeye aktarılması: *"Piyanonun kapağını kapatarak kolun ağırlığını parmaklarda hissetmesini sağlıyorum."(K1)."Kol gücünün tamamını tuşeye aktarabilmek adına, sesleri tek tek tuşun dibine kadar basarak parmak ağırlığını tuşeye aktarmasını istiyorum.(K3)."Başlangıç olarak kolunun ağırlığını tuşede hissetmesi gerektiğini vurguluyorum."(K5).*

Dirseklerin açısı ve piyanoya uzaklığı: *"Kolların derecesine dikkat etmeye çalışıyorum."(K3)."Kolların piyanoya olan uzaklığına dikkat etmeye çalışıyorum.(K3)."Kolların piyanoya olan mesafesi gibi bu konulara olabildiğince dikkat ediyorum."(K11)"Kolların tuşeye paralel olarak durması gerektiğini anlatıyorum."(K4).*

"15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar" temasına ilişkin, "Omuzların Konumu" kategorisinde "Aşağıda, gergin olmamalı" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Aşağıda: *"Daha iyi ses alabilmek için omuzdan parmağın ucuna kadar bir bütün olarak düşünmesi gerektiğini, omuzların olabildiğince aşağıda ellerin serbest olması gerektiğini anlatıyorum." (K1).*

Omuzlar rahat: *"Omuzların gerginliğin olmamasına rahat olmasına dikkat ediyorum."* (K1).*"Omuzdan kol ve parmak uçlarına kadar rahatlığın öneminden bahsediyorum." (K7).*

"15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar" temasına ilişkin, "Başlangıç tekniği" kategorisinde "Non legato, Legato, Stakato" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Non legato: *"Başlangıç düzeyinde non legato tekniği ile başlamanın doğru olduğunu düşünüyorum.*" (K1).*"İlk çalışmalara non legato ile başlıyorum."* (K2).

"Portato tekniği ile başlamanın en doğru olduğunu düşünüyorum." (K3).

"Piyano çalma tekniklerinden öncelikle non legato tekniğiyle başlamayı uygun buluyorum, takip ettiğim kılavuz kitaba uygun olarak sırasıyla bu teknikleri uyguluyorum." (K4). "Non legato tekniği ile başlıyorum, sonrasında legato ve stakato tekniklerine geçiyorum. Legato tekniğini yürüyüşe veya el ele tutuşmaya benzetiyorum. Stakatoyu sıçrayarak elin yanmış gibi tuşeye dokunduktan sonra bilek hareketi ile sıçraması gerektiğini, portato tekniğinde ise tuşlara ayrı ayrı tek tek dokunarak çalınması gerektiğini öğrencilerime anlatıyorum." (K5). "İlk önce legato ya da non legato fark etmiyor. Portato başlamak doğru bir tercih olabileceğini düşünüyorum." (K6). "*Hangi kitabı seçtiysem non legato veya legato tekniklerinden biriyle başlıyorum."(K8). "Öncelikle non legato tekniği ile başlıyorum, sırasıyla legato ve stakato şeklinde devam ediyorum."* (K11).

Stakato: *"Piyano tekniklerinden önce stakato ile başlıyorum, stakatoyu öğrencilerin daha kolay kavradığını düşünüyorum, sonra legato ve en son non legatoyu öğretiyorum." (K9).*

Legato: *"Nota bilgisini verdikten sonra ilk olarak legato tekniği ile başlıyorum. Bu tekniğin nota sürelerini daha doğru kavrattığını düşünüyorum." (K10).*

"15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar" temasına ilişkin, "Teorik bilgiler" kategorisinde "piyanonun tarihçesi, piyano çeşitleri, piyanonun yapısı, tuş ve oktav sayısı, sol ve fa anahtarı tanıtımı" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Piyanonun tarihçesi: *"Piyanonun tarihçesine kısaca değinerek, derse geçiş yapıyorum."(K4)."Biraz teorik konulara değinerek, tarihçesinden başlayarak anlatıyorum."(K12).*

Piyano çeşitleri: *"Piyanoyu tanıtıyorum, konsol, kuyruklu, dijital piyano çeşitlerinden bahsediyorum." (K4)."Önce piyano nasıl bir çalgıdır, dijital piyanoda çalıştıkları için önce akustik ve dijital piyano arasındaki farklardan bahsediyorum." (K9).*

"Piyanonun ne zaman ortaya çıktığını, org halinden itibaren klasik ve çağdaş dönemdeki piyanoyu, asıl adının piano- forte olduğu gibi bilgilere değinerek öncelikle öğrencide merak uyandırmaya çalışıyorum. Klavsende ve akustik piyanoda nasıl bir ses ortaya çıktığı gibi konulardan bahsediyorum." (K12).

Piyanonun yapısı, tuş ve oktav sayısı, sol ve fa anahtarı tanıtımı: *"Piyanodaki tuş sayısından, piyanonun kaç oktav olduğundan, birinci oktav do notasının (orta do notasının) yerinden bahsediyorum."(K5) "Öncelikle piyanoyu tanıtıyorum, ses, tuşe tel sisteminden başlayarak öğrencinin piyano ile ilgili ön bilgi sahibi olup olmadığını anlamaya çalışıyorum.(K6). "Piyanoda siyah ve beyaz tuşların olduğunu, 2'li ve 3'lü gruplar halinde yer aldığını gösteriyorum. Piyanonun 3 tane pedalının olduğunu ileride ayrıntılı olarak gösterileceğini fakat merak ediyorsa, pedalla ilgili bir şeyler çalıp örnekleyerek öğrenciye gösteriyorum."(K7). "Biraz teorik konulara değinerek, sol anahtarı ve fa anahtarının yine tarihçesinden başlayarak, ne için nasıl kullanılacağını, sol anahtarı ince sesler için fa anahtarı kalın sesler için kullanıldığını anlatıyorum."(K12).*

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

"15-16 yaş grubu öğrencilerin başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ders süresinin teknik kazanımların yeterliliğine ilişkin görüşleriniz nelerdir? " Sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin bu temaya ilişkin görüşleri Tablo 3' de gösterilmektedir.

Tablo 3

Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ders süresinin teknik kazanımların yeterliliğine ilişkin görüşleri.

Tema	Kategori	Kod	Katılımcı	Frekans
	Ders süresi	Yetersiz	K1, K2, K3, K4, K5, K6	6
		Haftada 2 gün 2 saat	K1	1

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ders süresinin yeterliliği	Olması istenen ders süresi	Haftada 2 saat blok	K2	1
		Öncesinde 30 dakika el ısıtma	K2	1
		Haftada 2 farklı gün, 2 ayrı ders saati	K6	1
	Ders süresine yönelik uygulamalar	İlk 8 ay haftada zorunlu yarım saat	K7	1
		8 aydan sonra haftada 2 gün yarım saat veya 1 saat	K7, K12	2
		Haftada yarım saat yeterli	K8, K9, K10	3
		İleri seviye için yetersiz	K11, K12	2
		Başlangıç orta seviye için yeterli	K11, K12	2
		Başarı düşüyor	K4	1

Tablo 3 incelendiğinde 11 kod, 3 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 3 incelendiğinde "ders süresinin yeterliliği" temasına ilişkin; "Ders süresi" kategorisinde 1 kod elde edilerek, "yetersiz" koduna ilişkin (K1, K2, K3, K4, K5, K6); yönünde görüş bildirilmiştir.

"Olması istenen ders süresi kategorisinde" 4 kod elde edilmiş, bütün kodlar eşit frekans dağılımı göstererek, "haftada 2 gün 2 saat" (K1), " haftada 2 saat blok" (K2), "öncesinde 30 dakika el ısıtma" (K2), "haftada 2 farklı gün, 2 ayrı ders saati" (K6) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

"Ders süresine yönelik uygulamalar" kategorisinde 6 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın "Haftada yarım saat yeterli" koduna ilişkin (K8, K9, K10) olduğu görülmektedir. "8 aydan sonra haftada 2 gün yarım saat veya1 saat" koduna ilişkin (K7, K12); "İleri seviye için yetersiz" (K11, K12); "başlangıç ve orta seviye için yeterli" (K11, K12) yönünde görüş bildirmişlerdir. En düşük frekans eşit dağılım göstererek, "ilk 8 ay haftada zorunlu yarım saat" koduna ilişkin (K7) ve "başarı düşüyor" (K4) yönünde görüşleri tespit edilmiştir.

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ders süresinin yeterliliği temasına ilişkin "Ders süresi" kategorisinde "Yetersiz" koduna ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Yetersiz: *"Güzel sanatlar lisesinde ders süresinin oldukça yetersiz olduğunu düşünüyorum." (K1)."Özellikle güzel sanatlar lisesinde piyano derslerinin saat sayısı yetersiz kalıyor." (K2)."Ders süresi oldukça yetersiz kalıyor. Özellikle haftada 1 saat 2 öğrenci ile ders yapıldığı için, kişi başına düşen yarım saat ile kazanımların gerçekleşmesi mümkün olmuyor." (K3)."Ders süresi çok yetersiz, haftada 2 öğrenciyle 40 dakika ders yapılıyor yani bir öğrenciye haftada 20 dakika piyano dersi düşüyor. Pandemi döneminde başlayan bu uygulama devam ediyor fakat bununla ilgili mutlaka ders artırımının yapılması gerekiyor." (K4)."Ders saatinin çok yetersiz olduğunu düşünüyorum. Haftada bir öğrenciye sadece 20 dakika zaman düşüyor ve etüt çalsa eserini dinleyemiyoruz, bu da sınavlarda öğrencinin oldukça başarısız olmasına neden oluyor, öğrencileri de bu durum olumsuz etkiliyor hatta üç kişi derse giren öğrencilerimiz var böylece başarı da düşüyor."(K5)."Ders süresi kesinlikle yetersiz."(K6).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ders süresinin yeterliliği temasına ilişkin "Olması istenen ders süresi" kategorisinde "Haftada 2 gün 2 saat, haftada 2 saat blok, öncesinde 30 dakika el ısıtma, haftada 2 farklı gün, 2 ayrı ders saati" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Haftada 2 gün 2 saat olmalı: *"En az haftada 2 gün ve 2 ayrı ders saati olmalı ve her öğrenciye 1 ders saati düşmesi gerekir." (K1).*

Haftada 2 saat blok: *"2 saat arka arkaya blok ders olması gerekir." (K2).*

Öncesinde 30 dakika el ısıtma: *"Öncesinde de 30 dakikalık el ısıtma şeklinde dersler planlanabilir." (K2).*

Haftada 2 farklı gün, 2 ayrı ders saati olmalı: *"Haftada 2 ayrı gün 2 ayrı ders saati olması gerekiyor." (K6).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ders süresinin yeterliliği temasına ilişkin, "Ders süresine yönelik uygulamalar" kategorisinde, "İlk 8 ay haftada zorunlu yarım saat, 8 aydan sonra haftada 2 gün yarım saat veya haftada 1 saat, haftada yarım saat yeterli, ileri seviyedeki öğrenciye ders saati yetersiz, başlangıç ve orta seviyedeki öğrenciye ders saati yeterli" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

İlk 8 ay haftada zorunlu yarım saat: *"Öğrenciler, ilk sekiz ay zorunlu olarak haftada yarım saat ile derse devam ediyor ve bu durum onlar için yeterli oluyor." (K7).*

8 aydan sonra haftada 2 gün yarım saat veya haftada 1 saat: *"Sekiz aydan sonra öğrenci belli bir seviyeye geldiğinde daha uzun parçalar çalmaya başladığında haftada*

2 gün yarımşar saat olarak ya da birer saat olarak ders saatini arttırarak çalışmalarımızı bu şekilde planlıyoruz." (K7). "İleri seviyede bir öğrenci için örneğin gam, etüt, sonat çalıyorsa ders saatini yeterli bulmuyorum, en az bir saat olması gerekiyor fakat, başlangıç ve orta seviyedeki bir öğrenci için ders saatini yeterli buluyorum." (K12).

Haftada yarım saat, yeterli: *"Haftada yarım saat tek öğrenci ile ders yapıldığı için yeterli buluyorum." (K8)."Ders süresini yeterli buluyorum." (K9).*

"İlk bakışta yarım saat az gibi gelse de öğrenciyle planlı bir şekilde devam edilirse sıkıntı yaşanmıyorum." (K10).

İleri seviyedeki öğrenciye ders saati yetersiz: *"Öğrencinin seviyesine göre bu durum, öğrenciden öğrenciye göre değişiyor, ileri seviyedeki öğrenciye ders saati az geliyor."(K11)."İleri seviyede bir öğrenci için örneğin gam, etüt, sonat çalıyorsa ders saatini yeterli bulmuyorum, en az bir saat olması gerektiğini düşünüyorum." (K12).*

Başlangıç ve orta seviyedeki öğrenciye ders saati yeterli:

"Başlangıç ve orta seviyedeki bir öğrenci için ders saatini yeterli buluyorum." (K12).

"Seviyesi düşük bir öğrenciye de bazı durumlarda fazla gelebiliyor." (K11).

Başarı düşüyor: *"Önümüzdeki yıl 9. Sınıflarda 1 saat daha dersin arttırılması gündemde. Bu durumdan dolayı öğrencilerin başarısı da olumsuz bir şekilde etkileniyor." (K4).*

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

"15- 16 yaş grubu öğrencilerine başlangıç düzeyi piyano eğitiminde klavyeyi tanıtırken nasıl bir yol izliyorsunuz? " Sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin bu temaya ilişkin görüşlerine Tablo 4' de yer verilmiştir.

Tablo 4

Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde klavyenin tanıtımına ilişkin görüşleri.

Tema	Kategori	Kod	Katılımcı	Frekans
15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki çalgı tanıtımı	Klavyenin tanıtımı	İkili siyah tuşların gösterimi	K1, K2, K4, K5, K6, K7, K8, K11, K12	9
		Do notasının gösterimi	K1, K2, K4, K11, K12	5
		Üçlü siyah tuşların gösterimi	K1, K2, K4, K5, K6, K7, K8, K11	8

	Klavyenin tanıtımı	Fa notasının gösterimi	K4	1
		Beyaz tuş sayısının anlatımı	K2, K9, K10	3
		Siyah tuş sayısının anlatımı	K2, K9,K10	3
		Birinci oktav do konumunun gösterimi	K3, K4, K5, K7, K8, K9, K10, K11	8
		Oktav sayısının anlatımı	K5, K10, K12	3
		Sol ve fa anahtarların gösterimi	K6	1
		Klavyede dizilerin tanıtımı	K7	1
		Tuşe üzerinde aralık kavramının gösterimi	K12	1
		Toplam tuş sayısı	K12	1
		İnici seslerin pesleşmesi çıkıcı seslerin tizleşmesi	K12	1

Tablo 4 incelendiğinde 13 kod, 1 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 4 incelendiğinde ilk derslerdeki uygulamalar temasına ilişkin; "Klavyenin tanıtımı" kategorisinde 13 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın "ikili siyah tuşların gösterimi" koduna ilişkin (K1, K2, K4, K5, K6, K7, K8, K11, K12) olduğu görülmektedir. En yüksek ikinci frekans eşit dağılım göstererek, "üçlü siyah tuşların gösterimi" (K1, K2, K4, K5, K6, K7, K8, K11) ve " birinci oktav do konumunun gösterimi" (K3, K4, K5, K7, K8, K9, K10, K11) yönünde görüş bildirmişlerdir. "Do notasının gösterimi" koduna ilişkin (K1, K2, K4, K11, K12) yönünde görüş bildirdikleri tabloda görülmektedir. "Beyaz tuş sayısının anlatımı" koduna ilişkin (K2, K9, K10); "siyah tuş sayısının anlatımı" (K2, K9, K10) ve "oktav sayısının anlatımı" koduna ilişkin (K5, K10, K12) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. En düşük frekansın da eşit dağılım göstererek "fa notasının gösterimi" (K4); "sol ve fa anahtarların gösterimi (K6); "klavyede dizilerin tanıtımı" (K7); "tuşe üzerinde aralık kavramının gösterimi" (K12); "toplam tuş sayısı" (K12); "klavyedeki seslerin sağa gidildikçe tizleşmesi sola gidildikçe pesleşmesi" (K12) yönünde görüş bildirdikleri tabloda görülmektedir.

"15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar" temasına ilişkin, "Klavyenin tanıtımı" kategorisinde "İkili siyah tuşlar,

do notası gösterimi, üçlü siyah tuşlar, fa notası gösterimi, beyaz tuşun fazlalığı, siyah tuşun azlığı, orta do konumunun gösterilmesi, oktav sayısı, sol ve fa anahtarların gösterimi pentatonik, tonalite, majör-minör kavramları, tam aralık, yarım aralık, toplam tuş sayısı, klavyedeki sesler sağa doğru incelir, sola doğru kalınlaşır" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

İkili siyah tuşlar ve üçlü siyah tuşların gösterimi: *"Öğrencinin öncelikle klavye üzerinde 2'li siyah ve 3'lü siyah tuşları fark etmesini sağlıyorum." (K1). "Piyanoya oturduktan sonra siyah tuşları hangi düzende gördüğünü öğrenciye soruyorum, öğrenci bunu hemen fark edip 2'li 3'lü olarak fark ediyor, en kalından en inceye doğru bütün 2'li siyah tuşları göstermesini istiyorum." (K2). "Klavyeyi siyah ve beyaz tuşlardan yola çıkarak anlatıyorum." (K4). "Siyah tuşların ikili ve üçlü olarak örüntü şeklinde devam ettiğini göstererek anlatıyorum." (K5)."Öncelikle notaları iki ve üçlü siyah tuşlardan oluştuğunu anlatıyorum." (K6). "Piyanodaki siyah tuşların ikili ve üçlü olarak dizildiğini anlatıyorum, elini üç işareti yaparak bütün üçlü siyah tuşlara aynı anda basmasını istiyorum, sonra parmaklarını iki işareti yaparak bütün ikili tuşlara basmasını istiyorum." (K7). "Önce siyah tuşlardan 2 ve 3'lü siyah tuşları kavratmaya çalışıyorum, bütün tuşede bu tuşları bulmasını istiyorum." (K8). "Öncelikle ikili ve üçlü siyah tuşları tanımasını sağlıyorum."(K11)."Piyanodaki bütün siyah ikili tuşları bulduruyorum."(K12).*

Do notasının gösterimi: *"İkili siyah tuşun başındaki ilk beyaz tuşun do notası olduğunu söylüyor, ve bütün do notalarını öğrenciden bulmasını istiyorum, sırasıyla bütün re notalarına, bütün mi notalarına basmasını sağlıyorum."* (K1). *"Ardından da tüm do notalarını bulmasını istiyorum."* (K2)."*İkili siyah tuşun başındaki beyaz tuşun "do notası" olduğunu söylüyorum."(K4). "İkili siyah tuşun başındaki notanın "do notası" olduğunu gösteriyorum."* (K11)."*İkili siyah tuşun başındaki notanın do notası olduğunu, seslerin soldan- sağa giderken inceldiğini, ya da sağdan-sola kalınlaştığını öğrenciyle birlikte tuşlara basarak deneyimliyoruz."(K12).*

Fa notasının gösterimi: *"Üçlü siyah tuşun başındaki beyaz tuşun ise "fa" notası olduğunu, pesten tize doğru gösteriyorum."(K4).*

Beyaz tuş sayısının anlatımı: *"Tuş sayısından bahsederek, beyaz tuşların fazlalığını ve siyah tuşların azlığını öğrencinin fark etmesini sağlıyorum*." (K2).

"Beyaz tuşlardan sonra siyah tuşların da olduğunu oktavlarla birlikte kavratmaya çalışıyorum." (K9). "*Öncelikle siyah ve beyaz tuşların ayrımından tam ve yarım aralıklardan ve oktavlardan bahsediyorum."* (K10).

Siyah tuş sayısının anlatımı: *"Siyah tuşların azlığından bahsediyorum. Piyanoya oturduktan sonra siyah tuşları hangi düzende gördüğünü öğrenciye soruyorum."(K2).*

"*Siyah tuşların da olduğunu oktavlarla birlikte kavratmaya çalışıyorum*." (K9).

"*Öncelikle siyah ve beyaz tuşların ayrımından bahsediyorum*." (K12).

Birinci oktav do konumunun gösterilmesi: *"Kaynak kitap olarak Enver Tufan'ın piyano metodunu takip ettiğimiz için "orta do" birinci oktav do esas alınarak sağ el ve sol el olarak her iki elin başparmakları do notasına gelecek şekilde konumlandırılarak başlıyorum."(K3). "Orta do notasını göstererek yol haritasını çiziyorum." (*K4).*"Öncelikle orta do notasının yerini gösteriyorum." (K5).*

"Standart bir metoda başlamadan önce, elin konumlarını göstererek ikisi aynı anda orta do notasından da başlayabilir, ya da iki el farklı oktavlarda da başlatabiliyorum." (K7)."Piyanodaki orta do notasını göstererek burasının piyanonun orta bölgesi olduğunu, burasının üst tarafını sağ elle çalınacağını, alt rafının sol elle çalınacağını öğrencilerime anlatıyorum." (K7).

"Orta do notasından başlayarak önce sağ, sonra sol eldeki notaları egzersizler yardımıyla sırasıyla notaları kavratmaya çalışıyorum."(K8).

"Otururken orta do notasını ortalayarak oturması gerektiğini söylüyorum." (K9).

"Orta do konumunu göstererek buradan ilerliyorum." (K10).

"Orta do notasını da göstererek sağ ve sol eli yerleştirerek klavyeyi tanıtıyorum."(K11).

Oktav sayısının anlatımı: *"Piyanonun kaç oktav olduğundan bahsediyorum."(K5). "Oktavlardan bahsediyorum."(K10)."Oktav nedir, piyano kaç oktavdır? Öğrenciye anlatıyorum." (K12).*

Sol ve fa anahtarlarının gösterimi: *"Sol ve fa anahtarını tanıtıp, ince sesleri sol, kalın sesleri sol elimizle çaldığımızı söylüyorum." (K6).*

Klavyede dizilerin tanıtımı: *"Siyah tuşlardan pentatlona olarak da başlanabileceğini anlatıyorum. Pentatonik dizi nedir, bahsediyorum, 5 sesten oluşan bir dizi olduğunu söylüyorum. Tonalite nedir? Ton, majör, minör kavramlarından bahsederek, bu yaş grubunda merak uyandırmaya çalışıyorum." (K7).*

Tuşe üzerinde aralık kavramının gösterimi: *"Siyah ve beyaz tuşların arasındaki ses farkından, tam ve yarım seslerden, siyah tuşlarda çıkarken diyez, inerken bemol*

olduğunu, fa diyez ve sol bemolün aynı ses anarmonik ses olduğu gibi konulara değiniyorum. Do-re arası tam ses, iki tane beyaz tuş arasında siyah tuş varsa tam ses, iki beyaz tuş yan yana ise doğal yarım ses olduğunu anlatıyorum. Klavyedeki bütün doğal yarım sesleri bulmasını istiyorum, bu şekilde yaptırarak klavyeyi öğrenciye daha çabuk kavrattığımı düşünüyorum." (K12).

Toplam tuş sayısı: *"Toplam tuş sayısının 88 olduğundan bahsediyorum.*

İnici seslerin pesleşmesi çıkıcı seslerin tizleşmesi: *"Seslerin soldan- sağa giderken inceldiğini, ya da sağdan-sola kalınlaştığını öğrenciyle birlikte tuşlara basarak deneyimliyoruz." (K12).*

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

"15-16 yaş grubu öğrencilerine verilen başlangıç düzeyi piyano eğitiminde öğrencilere eserleri öğretirken nasıl bir deşifre yöntemi izliyorsunuz? " Sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin bu temaya ilişkin görüşlerine Tablo 5'te yer verilmiştir.

Tablo 5

Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde kullanılan deşifre sürecinde dikkat edilmesi gereken adımlara ilişkin görüşleri.

Tema	Kategori	Kod	Katılımcı	Frekans
15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerde deşifre sürecine ilişkin uygulamalar	Deşifre sürecinde dikkat edilmesi gerekenler	Ağır tempoda çalınması	K1, K2, K4, K11	4
		Orta tempoda çalınması	K3, K6	2
		Tonalite tespiti	K2, K4	2
		Eserin dönem tespiti	K2	1
		Eserin tempo tespiti	K2, K4	2
		Nota tekrarı yapılmadan	K1, K3	2
		Eserin donanımına dikkat edilmesi	K2, K3, K4, K7, K10	5
		İki el birlikte	K5, K6, K10, K12	4
		Çalınan ölçüden ilerisini okumak	K6	1

	Sorunlarda uygulanan çözümler	Zorlanma durumuna göre ayrı ellerle çalınması	K5, K6, K10	3
		Zorlanma durumuna göre solfej yapılması	K5, K7	2
		Küçük parçalara bölerek	K7, K12	2
		Hataların düzeltilmesi	K9	1
	Ön hazırlık	Örnek çalma	K7, K8, K12	3
		Kaydedilen örneğin dinlenmesi	K7	1
		Eve ödev verme	K8, K9	2
	Motivasyon	Beğenilen eserlerde başarı	K8	1

Tablo 5 incelendiğinde 17 kod, 4 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 5 incelendiğinde ilk derslerdeki uygulamalar temasına ilişkin; deşifre sürecinde dikkat edilmesi gerekenler kategorisinde 9 kod elde edilmiştir. En yüksek frekanstan, en düşük frekansa göre dağılım şu şekildedir. " Eserin donanımına dikkat edilmesi" kodu en yüksek frekans olup (K2, K3, K4, K7, K10) yönünde; "ağır tempoda çalınması" koduna ilişkin (K1, K2, K4, K11) ve "iki el birlikte" kodları aynı frekansta olup, (K5, K6, K10, K12) yönünde görüş bildirmişlerdir. Sorunlarda uygulanan çözümler kategorisinde "Zorlanma durumuna göre ayrı ellerle çalınması" kodu (K5, K6, K10) en yüksek frekans olarak görülmektedir. Ön hazırlık kategorisinde en yüksek frekansın "örnek çalma" yönünde olup (K7, K8, K12) bu doğrultuda görüşlerini ifade etmiştir. Motivasyon kategorisinde " beğenilen eserlerde başarı" koduna ilişkin (K8) bir kişinin bu doğrultuda görüş bildirdiği tespit edilmiştir.

"15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerdeki uygulamalar" temasına ilişkin, "Deşifre sürecinde dikkat edilmesi gerekenler" kategorisinde "ağır tempoda çalınması, orta tempoda çalınması, tonalite tespiti, eserin dönem tespiti, eserin tempo tespiti, nota tekrarı yapılmadan, eserin donanımına dikkat edilmesi, iki el birlikte, çalınan ölçüden ilerisini okumak; "sorunlarda uygulan çözümler" kategorisinde, zorlanma durumuna göre ayrı ellerle çalınması, zorlanma durumuna göre solfej yapılması, küçük parçalara bölerek, hataların düzeltilmesi; "ön hazırlık"

kategorisinde, örnek çalma, kaydedilen örneğin dinlenmesi, eve ödev verme; "motivasyon" kategorisinde beğenilen eserlerde başarı kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir."

Ağır tempoda çalınması: *"Deşifre yaptırırken olabildiğince çok ağır tempoda ve en doğru şekilde çalmasını istiyorum." (K1)."En ağır tempoda deşifre yapmasını öneriyorum." (K2)."Çok ağır tempoda, öğrencinin çalabildiği şekilde deşifre yaptırmaya çalışıyorum." (K4). "Metot üzerinden ilerlediğim için bir sonraki parçaya geçtiğimizde yavaş bir tempoda ağır ağır sayarak öğrencinin deşifre yapmasını sağlıyorum." (K11).*

Orta tempoda çalınması: *"Orta tempo denecek bir tempoda olabildiğince tekrar etmeden deşifre çalışmalarına derslerimde yer vermeye çalışıyorum." (K3).*

"Ne çok ağır ne de çok hızlı bir tempoda, mutlaka notaya bakması gerektiğini, tuşeye bakmaması gerektiğini notaya odaklanması gerektiğini öğrenciye söylüyorum." (K6).

Tonalite tespiti: *"Öncelikle baştan sona notayı incelemesini istiyorum, değiştirici işaretlerin ve parçanın tonunun ne olduğunu tespit etmesini istiyorum." (K2).*

"Deşifre yaparken öğrencilerimle öncelikle notaları inceliyoruz, ölçü sayısı, ses değiştirici işaret alıp almadığı, parçanın temposu, tonalitesini birlikte çözmeye çalışıyoruz." (K4).

Eserin dönem tespiti: *"Bestecisi varsa bu bestenin hangi döneme ait olduğunu, küçük de olsa form bilgisinden bahsediyorum." (K2).*

Eserin tempo tespiti: *"Hız terimi belirtilmişse ona da değinerek (neşeli ya da parlak çalınması gibi), sağ ve sol el doğru konumlandırıldıktan sonra, parmak numaralarına, değiştirici işaretlere, ritme ve notaların doğru olmasına dikkat ederek öğrencinin deşifresini bu şekilde geliştirmeye çalışıyorum." (K2).*

Nota tekrarı yapılmadan: *"Hata yaparsa da geri dönmemesini devam etmesi gerektiğini söylüyorum." (K1).*

"Olabildiğince tekrar etmeden, deşifre çalışmalarına derslerimde yer vermeye çalışıyorum." (K3).

Eserin donanımına dikkat edilmesi: *"Öncelikle baştan sona notayı incelemesini istiyorum, değiştirici işaretlerin ve parçanın tonunun ne olduğunu, ritme ve notaların doğru olmasına dikkat ederek öğrencinin deşifresini bu şekilde geliştirmeye çalışıyorum." (K2)."Esere başlamadan önce mutlaka esere baştan sona göz gezdirmesini istiyorum." (K3)."Deşifre yaparken öğrencilerimle öncelikle notaları inceliyoruz, ölçü sayısı, ses değiştirici işaret alıp almadığı, parçanın temposu,*

tonalitesi, hangi anahtar ile, hangi parmak numarası ile başlanacağını, öncelikle beynimizde bir harita oluşturmamız gerektiğini öğrenciye anlatıyorum." (K4).
"Öğrenciden önce, esere bakmasını istiyorum, yeni notalar varsa onu gösteriyorum."(K7)."Deşifre yapabilen öğrencilerde öncelikle parçanın değiştirici işaretlerine bakmasını istiyorum. Ritmik öğelere göz gezdirerek bazen tek tek bazen de aynı anda iki elle deşifre çalışması yapmaya çalışıyoruz." (K10).
İki el birlikte: *"Başlangıç seviyesinde zaten kolay olduğu için genellikle her iki elle aynı anda deşifre yaptırıyorum." (K5).*
"Genellikle iki elin aynı anda deşifresini tercih ediyorum." (K6).
"Aynı anda iki el deşifre çalışması yapmaya çalışıyoruz. Bu durumun güzel sanatlar lisesine hazırlık öğrencilerinde çift el deşifre, diğer hobi amaçlı sağ el ayrı sol el ayrı şeklinde oluyor." (K10)."Eğer parça kısa bir parça ise sağ ve sol el aynı anda yavaş bir şekilde deşifre yaptırıyorum." (K12).
Zorlanma durumuna göre solfej yapılması: *"Zorlanma durumuna göre fa ve sol anahtarında ayrı ayrı solfej yaptırıyorum." (K5). "Baştan sona çalabiliyorsa sağ elin notalarını solfej yapmasını hatta sözleri varsa sözleriyle birlikte şarkı olarak çalıp söylemesini istiyorum." (K7).*
Zorlanma durumuna göre ayrı ellerle çalınması: *"Parçada ezginin durumuna göre ayrı ayrı çaldırmanın önemli olduğunu düşünüyorum." (K5)."Bazen eserin durumuna göre yoğun pasajlarda ayrı ellerde de parmakların oturması için bu şekilde de çaldırdığım oluyor." (K6)."Bazen tek tek bazen aynı anda iki elle deşifre çalışması yapmaya çalışıyoruz. Bu durumun güzel sanatlar lisesine hazırlık öğrencilerinde çift el deşifre, diğer hobi amaçlı sağ el ayrı sol el ayrı şeklinde oluyor." (K10).*
Çalınan ölçüden ilerisini okumak: *"Her verdiğim eseri öncelikle öğrencinin derste deşifre yapmasını istiyorum ve sonrasında eve ödev veriyorum. Gözün mutlaka bir sonraki notaya bakması gerektiğini, hatta çaldığı notayı kağıtla kapatarak öğrencinin gözünün bir sonraki notayı görmesini sağlamaya çalışıyorum." (K6).*
Küçük parçalara bölerek: *"Küçük parçalar halinde cümle şeklinde deşifre yaptırmayı uygun buluyorum. Cümle sonunda öğrenciye devam etmek isteyip istemediğini soruyorum, eğer zorlandıysa aynı cümleyi doğru deşifre edene kadar tekrar ettiriyorum." (K7)."Parça daha uzun ise onu küçük parçalara bölerek, satır satır parça bütün parça ilişkisini kullanarak deşifre yaptırıyorum." (K12).*

Örnek çalma: *"Bazen parçayı görmesi ve motive olması açısından kendisine baştan sona çalıyorum." (K7)."Önce eseri kendim çalıyorum öğrenciye dinletiyorum, sonrasında baştan sona çalabildiği kadar öğrencinin çalmasını istiyorum." (K8). "Ezberci eğitime karşı olduğum için önce parçayı öğretmen olarak ilk önce çalmayı uygun bulmuyorum, çok gerekli ise bazı durumlarda parçayı görmesi açısından öğrenciye çalıyorum." (K12).*

Kaydedilen örneğin dinlenmesi: *"Yeni öğreneceği parçanın solfejini telefona kaydederek evde çalışırken ona yol göstermesi açısından faydalı böyle bir uygulama yapıyorum. Derslerde mutlaka kayıt alıyorum, öğrenci evde çalışırken ara ara dinlemesini öneriyorum bu şekilde öğrencilerin daha doğru bir şekilde çalışarak bir sonraki derse gelebildiklerini gözlemliyorum." (K7).*

Eve ödev verme: *"Enver TUFAN'IN kitabında yer alan deşifre çalışmasını yaptırmaya çalışıyorum ama öğrenciler buna genellikle hazır olmuyor. Daha çok verdiği ödevi "evde kendin çalış gel" diyerek öğrenciye deşifre yapması için fırsat tanıyorum." (K8)."Öğrenciye yeni bir ödev verdiğimde önce öğrencinin eseri kendisinin deşifre etmesini istiyorum, öğrencinin takıldığı yerlerde devreye girerek açıklamalarda bulunuyorum, ödevleri mutlaka birlikte öncesinde deşifre etmeye çalışıyoruz." (K9).*

Beğenilen eserlerde başarı : *"Öğrencilerin çoğu hobi amaçlı geldiği için öğrencilere etüt çalıştırmakta zorlanıyorum, daha çok öğrencinin istekleri doğrultusunda eserler vermeye çalışıyorum." (K8).*

Hataların düzeltilmesi: *"Öğrencinin takıldığı yerlerde devreye girerek açıklamalarda bulunuyorum, ödevleri mutlaka birlikte öncesinde deşifre etmeye çalışıyoruz." (K9).*

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

"15-16 yaş grubu öğrencilerine piyano tekniğini öğretirken hangi yöntemleri kullanıyorsunuz? " Sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin bu temaya ilişkin görüşlerine Tablo 6' da yer verilmiştir.

Tablo 6

Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde derslerde kullanılan yöntemlere ilişkin görüşleri.

Tema	Kategori	Kod	Katılımcı	Frekans
15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde derslerde kullanılan yöntemler	Geleneksel Öğretim Yöntemleri	Benzetimlerden yararlanmak	K3, K10	2
		Gösterip-yapma	K3	1
		Deneme-yanılma	K3	1
		Görsel örnekleme	K3	1
	Bileğin konumuna yönelik uygulamalı teknik çalışma yöntemleri	Bileğin düşme hareketi	K2, K7, K11, K12	4
		Bileğin aşağı- yukarı yaylanma hareketi	K2	1
		Bileğe yarım daire çizdirme hareketi	K12	
	Ellerin konumuna yönelik	Elin yukarıdan tuşeye düşme hareketi	K2, K4, K9	3
		El sallama hareketi	K4	1
		Eller tuşeye paralel	K9	1
	Kolların konumuna yönelik	Kolun yukarıdan düşme hareketi	K1,K5, K9	3
	Omuzun konumuna yönelik	Düşük	K1	1
		Rahat	K7, K8	2
		Öne arkaya daire çizdirme	K10	1
	Parmaklara yönelik	Parmakları birleştirip itme hareketi	K10	1
	Vücudun konumuna yönelik	Kasları esnetme hareketi	K6	1
		Vücudun rahatlığı	K4	1

Tablo 6 incelendiğinde, 16 kod, 6 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 6 incelendiğinde, 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde derslerde kullanılan yöntemler temasına ilişkin “Geleneksel Öğretim yöntemleri” kategorisinde 4 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın “ benzetimlerden yararlanmak” koduna ilişkin olarak, (K3, K10) yönünde; diğer frekanslar ise eşit

dağılım göstererek, “gösterip-yapma” (K3); “ deneme- yanılma” (K3); “görsel örnekleme” (K3); doğrultusunda görüş bildirdikleri görülmektedir.

“Bileğin konumuna yönelik uygulamalı teknik çalışma yöntemleri” kategorisinde 2 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın “Bileğin düşme hareketi” olarak (K2, K7, K11, K12) yönünde olduğu, en düşük frekansın ise “bileğe yarım daire çizdirme” koduna ilişkin olarak (K2) yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

“Ellerin konumuna yönelik” kategorisinde 3 kod elde edilerek, en yüksek frekansın “elin yukarıdan tuşeye düşme hareketi” koduna ilişkin olarak (K2, K4, K9) yönünde görüş bildirdikleri, diğer en düşük frekanslar eşit dağılım göstererek, “El sallama hareketi” (K4) ve “Eller tuşeye paralel” (K9) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

“Kolların konumuna yönelik” kategorisinde 1 kod elde edilerek, “Kolun yukarıdan düşme hareketi” (K1, K5, K9) yönünde görüş bildirdikleri görülmüştür.

“Omuzun konumuna yönelik” kategorisinde 3 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın “rahat” koduna ilişkin olarak (K7, K8) yönünde olduğu; diğer frekanslar eşit dağılım göstererek “ düşük” kodu (K1); “ öne arkaya daire çizdirme” (K10) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

“Parmaklara yönelik” kategorisinde 1 kod elde edilerek, “Parmakları birleştirip itme hareketi” koduna ilişkin olarak (K10) yönünde görüş belirtmiştir.

“Vücudun konumuna yönelik” kategorisinde 2 kod elde edilerek, “Kasları esnetme hareketi” (K6); “vücudun rahatlığı” (K4) yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

15-16 yaş grubu öğrencilerine piyano tekniğini öğretirken hangi yöntemleri kullanıyorsunuz temasına ilişkin “Öğretim Yöntemleri” kategorisinde, “Benzetimlerden yararlanmak, gösterip-yapma, görsel örnekleme, deneme-yanılma” kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Benzetimlerden yararlanmak: *“Gündelik hayatla bağdaştırarak legatoyu öğretirken tahteravalliye veya yürüyüşe benzetiyorum.” (K3).*

Gösterip-yapma, Görsel Örnekleme, Deneme-yanılma: *“Gösterip yapma, görsel örnekleme, deneme yanılma gibi klasik yöntemleri kullanıyorum.” (K3).*

15-16 yaş grubu öğrencilerine piyano tekniğini öğretirken hangi yöntemleri kullanıyorsunuz temasına ilişkin, “Bileğin konumuna yönelik uygulamalı teknik çalışma yöntemleri” kategorisinde, “Bileğin düşme hareketi, Bileğin aşağı- yukarı

yaylanma hareketi, Bileğe yarım daire çizdirme" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Bileğin düşme hareketi: *"Her hangi bir tuşa bileğinin en rahat olacak şekilde 1, 2, 3, 4, 5,…olacak şekilde parmaklarını yerleştirilmesini istiyorum." (K2).*

"Bileği rahatlatmak için düşme hareketini çokça kullanıyorum." (K7).

"Bilek serbestliğini sağlamak için elini havaya kaldırıp tekrar öğrencinin tuşeye düşürmesini sağlıyorum."(K11)."Bu egzersizle hem bileği rahatlatmayı hem de tek tek parmakları güçlendirmeyi amaçlıyorum." (K12).

Bileğin aşağı-yukarı yaylanma hareketi: *"Özellikle 1 vuruşluk notaları çalışırken, öğrencinin esnetme hareketini kazanması açısından hafifçe bileğini aşağı indirmesini istiyorum. Özellikle başlangıç düzey barok eserlerinde (bas- bileğini indir- bas bileğini indir) şeklinde doğal bir bilek boşaltma hareketini kazandırmaya çalışıyorum." (K2).*

Bileğe yarım daire çizdirme: *"Öğrencilerde tuşe üzerinde bileğe yarım ay çizercesine tek tek bütün parmakları çalıştıran egzersizler yaptırıyorum." (K12).*

15-16 yaş grubu öğrencilerine piyano tekniğini öğretirken hangi yöntemleri kullanıyorsunuz temasına ilişkin, " ellerin konumuna yönelik" kategorisinde, " elin yukarıdan tuşeye düşme hareketi, el sallama hareketi, eller tuşeye paralel" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Elin yukarıdan düşmesi: *"Legato çalışırken ilk notada bileği biri iple yukarıdan çekiyormuş gibi notaya elin yukarıdan düşmesi gerektiğini ve son notada yine bileği hafif aşağıya indirmesi gerektiğini öğrenciye anlatıyorum." (K2). "Bileği rahatlatmak için elin düşme hareketini çokça kullanıyorum." (K9).*

"Özellikle 9. Sınıflarda daha çok teknik çalışmalara yer vererek el, parmak ve bileğin rahatlığını sağlamak için bol bol bileğin düşme hareketini yaptırıyorum." (K4)

El sallama hareketi: *"Önce elini sallama hareketi yaptırıp sonra tuşeye elini koyduruyorum. Şarkı arasında şarkı bitiminde sürekli hatırlatma yaparak bu şekilde bileği rahatlatmaya çalışıyorum." (K4).*

Eller tuşeye paralel: *"Önce tuşeye ellerin paralel olması gerektiğini, bileği rahatlatmak için elin düşme hareketini çokça kullandığını belirtti." (K9).*

15-16 yaş grubu öğrencilerine piyano tekniğini öğretirken hangi yöntemleri kullanıyorsunuz temasına ilişkin, " Kolların kullanımına yönelik" kategorisinde, "Kollar yere paralel, kolun yukarıdan düşme hareketi, kolun serbestliği" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Kolun yukarıdan düşmesi: *"Kolların yere paralel olmasına dikkat ediyorum ve özellikle cümle bağlarında kolun yukarıdan düşmesi gerektiğini öğrencilerime anlatıyorum."(K9)."Tuşenin kapağını kapatarak düşme hareketiyle kolun serbest olmasını sağlıyorum."(K1). "Kolların yere paralel olmasına dikkat ediyorum ve özellikle cümle bağlarında kolun yukarıdan düşmesi gerektiğini öğrencilerime anlatıyorum." (K5).*

15-16 yaş grubu öğrencilerine piyano tekniğini öğretirken hangi yöntemleri kullanıyorsunuz temasına ilişkin, "Parmaklara yönelik" kategorisinde, "Parmakları birleştirip itme hareketi" koduna ilişkin öğretmen görüşüne yer verilmiştir.

Parmakları birleştirip itme hareketi: *"Parmakların güçlenmesi için iki elin parmaklarını birbirine birleştirip, tek tek parmaklarını itmelerini istiyorum." (K10).*

15-16 yaş grubu öğrencilerine piyano tekniğini öğretirken hangi yöntemleri kullanıyorsunuz temasına ilişkin, "Vücudun konumuna yönelik" kategorisinde, "kasları esnetme hareketi, vücudun rahatlığı" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Kasları esnetme hareketi: *"Başlangıçta öğrencinin elinin rahatlığını sağlamak için hareketler yaptırıyorum, öğrenci kasıyorsa çalmayı bıraktırıp kasları rahatlatıp tekrar devam ediyorum." (K6).*

Vücudun Rahatlığı: *"Öğrencinin öncelikle vücudunun rahat olmasına, gerginlikten uzak olmasına dikkat ediyorum." (K4).*

Omuzlar düşük, rahat ve öne arkaya daire çizme: *"Omuzların düşük olmasına dikkat ediyorum."(K1)."Arkasından omzunu tutup omzunu rahatlatıyorum." (K7).*

"Omuzlarda gerginlik gördüğümde dokunarak rahatlatmaya çalışıyorum."(K8). "Omuzların öne ve arkaya daireler çizerek rahatlatmasını sağlıyorum." (K10).

4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

"15-16 yaş grubu öğrencilerin başlangıç düzeyi piyano eğitiminde teknik açıdan kazanımların gerçekleşme düzeyini değerlendirir misiniz? " Sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin bu temaya ilişkin görüşleri Tablo 7' de gösterilmektedir.

Tablo 7

Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde teknik kazanımların gerçekleşmesine ilişkin görüşleri.

Tema	Kategori	Kod	Katılımcı	Frekans
15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde derslerde teknik kazanımların gerçekleşmesi	Hedeflenen gelişim	Hedeflenen düzeyde gelişim	K4, K5, K8, K9	4
		Hedeflenen düzeyin altında gelişim	K2, K3, K7, K12	4
		BEP' li öğrencilerde gelişim	K4	1
	Öğrenci odaklı nedenler	Yaşa bağlı esneklikte zayıflık	K2	1
		Bireysel farklılık	K2, K4, K6, K12	4
		Disiplinli çalışma	K1, K5, K6	3
		Derse devam-devamsızlık	K7	1
	Ders süresi	Ders süresinin yetersizliği	K3	1

Tablo 7 incelendiğinde 8 kod, 1 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 7 incelendiğinde 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde derslerde teknik kazanımların gerçekleşmesi temasına ilişkin olarak; "hedeflenen gelişim" kategorisinde 3 kod elde edilmiştir. En yüksek frekans eşit dağılım göstererek "Hedeflenen düzeyde gelişim" kategorisinde (K4, K5, K8, K9) yönünde; ve "Hedeflenen düzeyin altında gelişim" kategorisinde (K2, K3, K7, K12) yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir. En düşük frekansın "BEP' li öğrencilerde gelişim" kategorisinde olup (K4) yönünde görüş bildirilmiştir.

"Öğrenci odaklı nedenler" kategorisinde 4 kod elde edildiği görülmektedir. En yüksek frekansın "bireysel farklılık" kategorisinde (K2, K4, K6, K12) yönünde; "disiplinli çalışma" (K1, K5, K6) olarak; en düşük frekans ise eşit dağılım göstererek yaşa bağlı esneklikte zayıflık" (K2) ve "Derse devam- devamsızlık" (K7) doğrultusunda görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

"Der süresi" kategorisinde 1 kod elde edilerek (K3) yönünde görüş bildirdiği görülmektedir.

15-16 yaş grubu öğrencilerin başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerde teknik kazanımların gerçekleşmesi temasına ilişkin "Hedeflenen gelişim" kategorisinde "Hedeflenen düzeyde gelişim, hedeflenen düzeyin altında gelişim, BEP' li öğrencilerde gelişim" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Hedeflenen düzeyde gelişim: *"Öğrencilerin çoğunda hedeflediğimiz teknik kazanımlara ulaşılıyor."(K4). "Genel olarak ortalama hedeflenen davranışlara öğrenci çalışırsa ulaşılıyor."(K5). "Hedeflediğim davranışları özellikle (non legato, stakato, legato) tekniklerinin üzerinde özellikle durduğum için öğrencilerin olabildiğince bu davranışları kazandığını gözlemliyorum."(K8)."Aldıkları piyano eğitimi sayesinde müzik beğeni düzeylerinin de gelişiyor hatta hiç klasik müzik dinlemeyen öğrenciler bile klasik müzik dinlemeye başlayabiliyor. Teknik açıdan kazanımları da gerçekleştirebiliyoruz."(K9).*

Hedeflenen düzeyin altında: *"Öğrenciler, olması gereken, hedeflen düzeyde kazanımları tam olarak gerçekleştirilemiyor."(K2)."Teknik kazanımların gerçekleşmesi maalesef yetersiz kalıyor." (K3)."Gerçekleştiği söylenemez. 100 puan üzerinden 30 puan denilebilir. Çoğu düzenli gelmediği ve çalışmadığı için tam bir gelişim ve teknik açıdan kazanımlar gerçekleşmiyor. Bir tane tekniğe uygun bir parça çalışılıyorsa daha romantik eserler valsler veriyorum." (K7).*

"Eğitimde bireysel farklılıkların olmasından dolayı her öğrencinin farklı kas yapısı ve yetisi farklı olduğu için her öğrencide kazanımların farklı olduğunu, öğretmenin derste öğrettiği davranışlardan ziyade öğrencinin evde piyano çalışmaya ne kadar zaman ayırdığının öneminden bahsetti." (K12).

BEP' li öğrencilerde gelişim: *"Bireysel farklılıklardan dolayı az da olsa hedefin altında kalan öğrenciler oluyor, BEP' li kaynaştırma öğrencilerle daha yavaş bir ilerleme kaydediliyor." (K4).*

15-16 yaş grubu öğrencilerin başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerde teknik kazanımların gerçekleşmesi temasına ilişkin "Öğrenci odaklı nedenler" kategorisinde "Yaştan kaynaklanan esneklik zayıflığı, bireysel farklılık, disiplinli çalışma, derse devam-devamsızlık" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Yaşa bağlı esneklikte zayıflık: *"Bu yaşın bunun için oldukça geç olduğunu düşünüyorum, özellikle esneklik kazandırılmasında güçlük yaşanabiliyor." (K2).*

Bireysel farklılık: *"Bu durum öğrenciden öğrenciye değişiyor." (K2).*

"Bireysel farklılıklardan dolayı az da olsa hedefin altında kalan öğrenciler oluyor."(K4)."Teknik kazanımların gerçekleşme düzeyi, bireysel farklılığa ve öğrencinin çalışma disiplinine göre değişiyor." (K6).

Eğitimde bireysel farklılıkların olmasından dolayı her öğrencinin farklı kas yapısı ve yetisi farklı olduğu için her öğrencide kazanımlar da farklı oluyor." (K12).

Disiplinli çalışma: *"Öğrenci söyleneni yapıyorsa, düzenli çalışıyorsa çok güzel ilerleme kaydedenler oluyor." (K1)."Bazı öğrencilerde iki elini aynı anda kullanma veya fa anahtarını çözümleyemeyen öğrenciler olsa da genel olarak ortalama hedeflenen davranışlara öğrenci çalışırsa ulaşılıyor." (K5). "Bazı şeyler eksik kalsa da öğrenciden öğrenciye değişiyor, öğrencinin çalışması çok önemli ve teknik kazanımların gerçekleşme düzeyinin bireysel farklılığa ve öğrencinin çalışma disiplinine göre değişiyor." (K6).*

Derse devam-devamsızlık: *"Çoğu düzenli gelmediği ve çalışmadığı için tam bir gelişim olmuyor. Çoğu hobi amaçlı geldiği için, teknik açıdan kazanımlar gerçekleşmiyor. Bir tane tekniğe uygun bir parça çalışılıyorsa daha sonra romantik eserler, valsler veriyorum." (K7).*

15-16 yaş grubu öğrencilerin başlangıç düzeyi piyano eğitiminde ilk derslerde teknik kazanımların gerçekleşmesi temasına ilişkin "ders süresi" kategorisinde " ders süresinin yeterliliği" koduna ilişkin öğretmen görüşüne yer verilmiştir.

Ders süresi yetersiz: *"Haftada 1saat, 2 öğrenci ile öğrenci başına 20 dakika olan ders saatleri enstrüman eğitimi için yetersiz oluyor." (K3).*

4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

"15-16 yaş grubu öğrencilerin başlangıç düzeyi piyano eğitiminde teknik açıdan hangi problemlerle karşılaşıyorsunuz? " Sorusu sorulmuştur.

Öğretmenlerin bu temaya ilişkin görüşleri Tablo 8' de gösterilmektedir.

Tablo 8

Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlere ilişkin görüşleri.

Tema	Kategori	Kod	Katılımcı	Frekans
15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemler	Ellerin konumuyla ilgili problemler	Ellerin kasılması	K1	1
		El ve parmakların kasılması	K3, K12	2
		Avuç içi kavis	K5, K8	2
		Avuç içinin çökmesi	K9, K10	2
	Parmaklarla ilgili problemler	Başparmağın klavyenin dışına çıkması	K3	1
		Serçe parmağın havada olması	K3, K4, K5, K6	4
		Parmak boğumunun kırılması	K1, K2	2
		Parmakların dışa basması	K4	1
		Başparmak geçişi	K5	1
		Parmak ucunda basma	K7	1
		Parmaklarda güçsüzlük	K8	1
		Parmak uçlarının içine çökmesi	K11	1
		Serçe parmağın kapalı olması	K12	1
		Notaların basılı kalması	K5, K6	2
	Bileklerin konumuna yönelik problemler	Bileklerin yukarı kalkması	K12	1
		Bileğin kasılması	K6, K11	2
		Bilek düşüklüğü	K3, K10, K12	3
	Vücudun konumuna yönelik problemler	Omuzları yukarı kaldırma	K12	1
		Kambur durma	K9, K10	2

		Bedensel doğallığın sağlanamaması	K2	1
	Pedal kullanımına yönelik problemler	Yanlış pedal kullanımı	K3	1
	Öğrenci odaklı problemeler	Yanlış nota okuma	K3	1
		Uzun tırnaklarla çalma	K5, K7	2
	Kolların konumuna yönelik problemler	Kol kanatlarının açılması	K2	1

Tablo 8 incelendiğinde 24 kod, 1 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 8 incelendiğinde; 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemler temasına ilişkin olarak; "Ellerin konumuyla ilgili problemler" kategorisinde 4 kod elde edilmiştir. En yüksek frekans eşit dağılım göstererek "El ve parmakların kasılması" koduna ilişkin (K3, K12); "Avuç içi kavis" koduna ilişkin olarak (K5, K8); "avuç içinin çökmesi" (K9, K10) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

"Parmaklarla ilgili problemler" kategorisinde 10 kod elde edilerek, en yüksek frekansın "serçe parmağın havada olması" koduna ilişkin olarak, (K3, K4, K5, K6) yönünde; "parmak boğumunun kırılması" kodu (K1, K2) ve "Notaların basılı kalması" koduna ilişkin olarak (K5, K6) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. En düşük frekans eşit dağılım göstererek "başparmağın klavyenin dışına çıkması" koduna ilişkin olarak (K3); "Parmakların dışa basması" (K4); " Başparmak geçişi" (K5); "Parmak ucunda basma" (K7); "Parmaklarda güçsüzlük" (K8); "Parmak uçlarının içine çökmesi" (K11); "Serçe parmağın kapalı olması" (K12) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

"Bileklerin konumuna yönelik problemler" kategorisinde 3 kod elde edilerek en yüksek frekanstan en düşük frekansa göre dağılımın "Bilek düşüklüğü" koduna ilişkin olarak (K3, K10, K12) yönünde; "Bileğin kasılması" (K6, K11); "Bileklerin yukarı kalkması" (K12) yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

"Vücudun konumuna yönelik problemler" kategorisinde 3 kod elde edilmiş, en yüksek frekans "Kambur durma" koduna ilişkin olarak; (K9, K10) yönünde olup en düşük frekanslar eşit dağılım göstererek "Omuzları yukarı kaldırma" (K12) ve "Bedensel doğallığın sağlanamaması" (K2) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

"Pedal kullanımına yönelik problemler" kategorisinde 1 kod elde edilerek, "Yanlış Pedal kullanımı" (K3) yönünde görüş bildirmiştir.

"Öğrenci odaklı problemeler" kategorisinde 2 kod elde edilmiş, "uzun tırnaklarla çalma" (K5, K7); " yanlış nota okuma" (K3) yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

"Kolların konumuna yönelik problemler" kategorisinde 1 kod elde edilerek, "kol kanatlarının yana açılması" (K2) yönünde görüş bildirmiştir.

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemler temasına ilişkin "Ellerin konumuyla ilgili problemler kategorisinde "Ellerde kasılması, el ve parmakların kasılması, avuç içi kavis ve elin yuvarlaklığı, avuç içinin çökmesi" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerin yer verilmiştir.

Ellerde kasılma: "*Ellerde kasılma, sertleşme problemiyle karşılaşıyorum." (K1).*
El ve parmakların kasılması: *"El parmaklarında kasılmalar sonucunda artikülasyonların doğru uygulanmaması durumuyla karşılaşıyorum." (K3).*
Avuç içi kavis: *"Avuç içini tam yuvarlayamaması sorunuyla karşılaşıyorum." (K5). "Elin yuvarlaklığı ile ilgili sorun yaşıyorum, bu sorunu elin altına orta parmak tarafından kalemle destek vererek "C pozisyonunu" korumaya çalışıyorum ve bu yöntem çoğunlukla işe yarıyor." (K8).*
Avuç içinin çökmesi: *"Avuç içinin çökmesi gibi problemlerle karşılaşıyorum."(K9). "Genellikle parmakları tamamen açıp, avuç içini klavyeye yaslayarak, parmakları tek tek basmaya çalışıyorlar, bu da orta parmaktan sonra bütün parmakların havaya kalkması demek oluyor." (K10).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemler temasına ilişkin "Parmaklarla ilgili problemler" kategorisinde "Başparmağın klavyenin dışına çıkması, serçe parmağın havada olması, parmakların dışa basması, başparmak geçişi, parmak ucunda basma, parmaklarda güçsüzlük, parmak uçlarının

içine çökmesi, serçe parmağın kapalı olması, notaların basılı kalması" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Başparmağın klavyenin dışına çıkması: *"Özellikle başparmağın piyanonun dışına çıkması durumuyla karşılaşıyorum." (K3).*

Parmak boğumunun kırılması: *"Parmağın ilk boğumunu kırma ve cümle bağları gibi konularda öğrencilerimle teknik problemlerin olduğunu gözlemledim." (K1).*

"En çok karşılaştığım teknik problem parmak boğumlarının kırılması diyebilirim."(K2).

Serçe parmağın havada olması: *"Kasıldığı için serçe parmağın havada kalması gibi durumlarla karşı karşıya kalabiliyoruz." (K3)."Daha çok serçe parmağın havaya kalkması gibi teknik problemlerle karşılaşıyorum." (K4). "Serçe parmağın havaya kalkması sorunuyla sıkça karşılaşıyorum." (K5)."Serçe parmağın havaya kalkması durumuyla sık sık karşılaşıyorum." (K6).*

Parmakların dışa basması: *"Parmaklarını içe değil de dışa doğru basması gibi teknik problemlerle karşılaşıyorum." (K4).*

Başparmak geçişi: *"Gam çaldırırken başparmak geçişinde hoplayarak geçiyorlar."(K5).*

Parmak ucunda basma: *"Parmak ucunda basma sorunu ile karşılaşıyorum."(K7).*

Parmaklarda güçsüzlük: *"Parmaklarda güçsüzlük problemi ile karşılaşıyorum."(K8).*

Parmak uçlarının içine çökmesi: *"Parmak uçlarının içine çökmesi problemiyle karşılaşıyorum."(K11).*

Serçe parmağın kapalı olması: *"Nadiren de olsa serçe parmağının kapalı olması problemiyle karşılaşıyorum, öğrenci kullandıkça serçe parmağını açıyor."(K12).*

Notaların basılı kalması: *"Bağlı çalarken bazı notaların basılı kalması gibi teknik sorunlarla karşılaşıyorum."(K5)."Sıralı sesleri çalarken parmakların basılı kalması ile sık sık karşılaşıyorum."(K6).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemler temasına ilişkin " Bileklerin konumuna yönelik problemler" kategorisinde " Bileklerin yukarı kalkması, bileğin kasılması, bilek düşüklüğü " kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Bileklerin yukarı kalkması: *"Bileklerin yukarı kalkması sorunu ile karşılaşıyorum."(K12).*

Bileğin kasılması: *"Bileğin konumuyla ilgili kasılmalar, bileğin aşağıda ya da yukarıda olması gibi durumlarla karşılaşıyorum."(K6). "Bileğin kasılması problemiyle karşılaşıyorum."(K11).*

Bilek düşüklüğü: *"Bilek düşüklüğü ile sık karşılaşıyorum." (K3).*

"Bilek düşüklüğü sorunuyla çok karşılaşıyorum, hatta bazı öğrencilere atel yapmak istiyorum." (K10)."Bileği düşürme, yani klavyenin kasasına bileği dayayarak çalma eğilimi olabiliyor." (K12).

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemler temasına ilişkin "Vücudun konumuna yönelik problemler" kategorisinde, "Omuzları yukarı kaldırma, kambur durma, bedensel doğallığın sağlanamaması" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Omuzları yukarı kaldırma: *"Ayrıca gerginlik kaynaklı omuzları yukarı kaldırma problemi ile karşılaşıyorum." (K12).*

Kambur durma: *"Genellikle yukarıda belirtilen problemlere karşılaşıyorum buna ek olarak en çok karşılaştığım teknik sorunların başında kambur duruş bozukluğu geliyor."(K9). "Kambur duruş problemiyle sıkça karşılaşıyorum. Notaları çözümlemeye çalışırken bu eğilimin çok fazla olduğunu görüyorum."(K10).*

Bedensel doğallığın sağlanamaması: *"Öğrencide bedensel doğallığı sağlayamaması gibi durumlarla karşılaşıyorum." (K2).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemler temasına ilişkin "Pedal kullanımına yönelik problemler" kategorisinde "Yanlış pedal kullanımı" koduna ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Yanlış pedal kullanımı: *"Pedal kullanımında yanlışlık olabiliyor." (K3).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemler temasına ilişkin " Öğrenci odaklı problemeler" kategorisinde, "Yanlış nota okuma, uzun tırnaklarla çalma" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Yanlış nota okuma: *"Bazı öğrencilerde nota okumada bozukluklar olabiliyor." (K3).*

Uzun tırnaklarla çalma: *"Gitar çalan öğrencilerin tırnak uzatması sonucunda da problem yaşıyorum." (K5)."Gençlerde tırnak uzatma problemi ile karşılaşıyorum."(K7).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemler temasına ilişkin, " Kolların kullanımına yönelik problemler" kategorisinde "Kol kanatlarının açılması" koduna ilişkin öğretmen görüşüne yer verilmiştir.

Kol kanatlarının açılması: *"Öğrencinin kasılarak çalması sonucunda, kol kanatlarını çok açması problemiyle karşılaşıyorum." (K2).*

4.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

15-16 yaş grubu öğrencilerin başlangıç düzeyi piyano eğitimini yaş faktörü açısından değerlendirir misiniz? Sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin bu temaya ilişkin görüşleri Tablo 9' da gösterilmektedir.

Tablo 9

Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde yaş faktörü etkisinin değerlendirilmesine ilişkin görüşleri.

Tema	Kategori	Kod	Katılımcı	Frekans
15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde yaş faktörü etkisinin değerlendirilmesi	15- 16 yaş Avantajlı	Uzun süre çalışabilme	K2	1
		Eseri algılama ve yorumlama	K6	1
		Psikomotor beceri bakımından	K8	1
		Kas ve motivasyon bakımından	K10	1
		İdeal yaş	K5, K7	2
	15- 16 yaş dezavantajlı	Yetersiz çalışma	K7	1
		Algı ve dikkat zayıf	K10	1
		Kas ve motivasyon bakımından	K2	1
	Küçük yaş avantajlı	Erken yaşta başlama	K3, K4, K9, K10, K11, K12	6
		Algı ve dikkat	K10	1
	Öğrencinin Bireysel özellikleri	Bireysel farklılık	K3, K4	2
		Disiplinli çalışmanın önemi	K1, K3, K4, K7, K8	5
		Elin fizyolojik yapısı	K12	1
		Yetenek	K3	1

Tablo 9 incelendiğinde; 14 kod, 4 kategori, ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 9 incelendiğinde; "15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde yaş faktörü açısından değerlendirmeler temasına ilişkin olarak; "15- 16 yaş avantajlı" kategorisinde 5 kod elde edilmiştir. En yüksek frekans "ideal yaş" koduna ilişkin olarak (K5, K7) yönünde; en düşük frekanslar eşit dağılım göstererek " uzun süre çalışabilme" (K2); "eseri algılama ve yorumlama" (K6); "psikomotor beceri bakımından" (K8); "kas ve motivasyon bakımından" (K2) yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

"15- 16 yaş dezavantajlı" kategorisinde 3 kod elde edilerek bütün kodlar eşit dağılım göstermektedir. "Yetersiz çalışma" (K7); "algı ve dikkat zayıf" (K10);

"Kas ve motivasyon bakımından" (K2) yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

"Küçük yaş avantajlı" kategorisinde 2 kod elde edilmiş ve en yüksek frekans "Erken yaşta başlama" koduna ilişkin olarak (K3, K4, K9, K10, K11, K12); en düşük frekansın ise "algı ve dikkat" koduna ilişkin olarak (K10) yönünde görüş bildirdiği tespit edilmiştir.

"Öğrencinin bireysel özellikleri" kategorisinde 4 kod elde edilmiş, en yüksek frekansın "disiplinli çalışmanın önemi" koduna ilişkin olarak (K1, K3, K4, K7, K8) yönünde; "bireysel farklılık" koduna ilişkin (K3, K4); en düşük frekansın ise eşit dağılım göstererek "Elin fizyolojik yapısı" koduna ilişkin (K12) ve "yetenek" koduna ilişkin olarak (K3) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde piyanoya başlamanın yaş faktörü açısından değerlendirmeler temasına ilişkin "15- 16 yaş grubu avantajlı" kategorisinde, "Uzun süre çalışabilme, eseri algılama ve yorumlama, psikomotor beceri bakımından, kas ve motivasyon bakımından, ideal yaş" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Uzun süre çalışabilme: *"Avantaj olarak bu yaş grubu daha uzun saatlar çalışabiliyor, daha bilinçli olduğu için öğretmenin istediğini anlayarak daha kısa vadede öğretmenin istediğini yapabiliyor." (K2).*

Eseri algılama ve yorumlama: *"Eserleri algılama ve esere katması gereken duygu açısından bu yaşlarda daha iyi performans gösterebiliyorlar." (K6).*

Psikomotor becerileri bakımından: *"Piyano eğitimine erken yaşta başlamanın çok da avantajlı olduğunu düşünmüyorum, hatta karşılaştığım öğrencilerin arasında bu yaş grubunun daha başarılı olduğunu düşünüyorum. Öğrencilerin bilinç düzeyi ve psikomotor becerileri anlamında bu yaşın daha uygun olduğunu düşünüyorum." (K8).*

Kas ve motivasyon bakımından: *Kas yapısı olarak her söylenileni pozisyon olarak yapabildiklerini düşünüyorum." (K10).*

İdeal yaş: *"Öğrencilerin bu yaşta piyanoya başlamasının, daha bilinçli çalışmalar yapabildikleri için ideal bir yaş olduğunu düşünüyorum." (K5).*

"Bu yaşta piyanoya başlamayı avantajlı buluyorum. Küçük yaştaki öğrencilerle 3 ayda işlediğim dersi, bu yaş grubuyla daha bilinçli olduğu için 2 derste geçebiliyorum, daha fazla ilerleme kaydettiğimi düşünüyorum." (K7).

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde piyanoya başlamanın yaş faktörü açısından değerlendirmeler temasına ilişkin, "15-16 yaş desavantajlı" kategorisinde, "Yetersiz çalışma, algı ve dikkat zayıf, kas ve motivasyon bakımından" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Yetersiz çalışma: *"Fakat öğrenci disiplinli bir şekilde çalışmadığı taktirde de bu durum desavantaja dönebiliyor." (K7).*

Algı ve dikkat zayıf: *"Algı ve dikkat açısından desavantajlı olduğunu düşünüyorum."(K10).*

Kas ve motivasyon bakımından: *"Çoğunluğa bakılırsa bu yaşta enstrümana başlamanın kesinlikle geç olduğunu düşünüyorum, kas becerileri bakımından ve motivasyon bakımından desavantaj olduğunu, erken başlamanın daha doğru olduğunu düşünüyorum." (K2).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde piyanoya başlamanın yaş faktörü açısından değerlendirmeler temasına ilişkin, "Küçük yaş avantajlı" kategorisinde, "Erken yaşta başlama, algı ve dikkat" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Erken yaşta başlama: *"Elbette küçük yaşta başlamak önemli…" (K3).*

"Erken yaşta başlamak daha avantajlı olabilir. Kemik ve kas gelişimi tam olarak tamamlanmadan kaslar yumuşakken başlamanın daha iyi olabileceğini düşünüyorum."(K4)."Bazen çok yetenekli öğrenciler geliyor, bu öğrencilerin erken başlaması durumunda belki de piyanist olacakken, bu yaş grubunda güzel sanatlar lisesi ya da müzik öğretmenliği bölümlerine başvurabiliyorlar. Bu nedenle dünyaca ünlü bir piyanist olmasının engellenebiliyor. Erken yaşta yeteneklerin keşfedilmesinin önemli olduğunu düşünüyorum."(K9)."Piyanoya erken yaşta başlamanın önemli olduğunu, geç yaşta başlamanın desavantaj olduğunu düşünüyorum." (K10).

"Küçük yaşta başlayanlar önünde uzun bir süreç olduğu için daha rahat oluyorlar." (K11). "İnsanda kas gelişiminin tamamlanmasının 25 yaş civarında olduğunu

düşünürsek, kas gelişimini tamamlamış bireylerin belirli kazanımları gerçekleştirmesinin özellikle acelite açısından olumsuz etki yaratmasından dolayı erken yaşta başlamanın daha avantajlı olduğunu düşünüyorum. Kişinin fizyolojik yapısının da özellikle parmakların kemikli olması gibi piyanoda başarıyı etkileyebiliyor." (K12).

Algı ve dikkat: *"Küçük yaş grubunda daha dikkatli duruş oturuş, söyleneni yapma konusunda daha başarılı olduklarını düşünüyorum." (K10).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde piyanoya başlamanın yaş faktörü açısından değerlendirmeler temasına ilişkin, "Öğrencinin bireysel özellikler " kategorisinde, "Bireysel farklılık, disiplinli çalışmanın önemi, elin fizyolojik yapısı, yetenek" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Bireysel Farklılık: *"Bu durum kişiden kişiye değişiyor, elbette küçük yaşta başlamak önemli, fakat bu yaşta başlayarak azimli, yetenekli ve çalışkan bir öğrencinin de birçok başarıya imza attığını görüyoruz." (K3). "Bu yaşta başlamak başarı anlamında kişiden kişiye değişebiliyor ve bazı öğrencilerin disiplinli bir şekilde çok çalışarak oldukça ilerleme kaydettiğini görüyoruz, 4 yılda ileri seviyede eserler çalabiliyor." (K4).*

Disiplinli çalışmanın önemi: *"20'li yaşlarda piyanoya başlayıp piyanist olan kişiler var, öğrencinin disiplinli şekilde çalışarak başarılı olabileceğini görüyoruz." (K1). "Azimli, yetenekli ve çalışkan bir öğrencinin de birçok başarıya imza attığını görüyoruz." (K3)."Bazı öğrencilerin disiplinli bir şekilde çok çalışarak oldukça ilerleme kaydedebiliyor, 4 yılda ileri seviyede eserleri çalabiliyor." (K4). "Küçük yaştaki öğrencilerle 3 ayda işlediğim dersi, bu yaş grubuyla daha bilinçli olduğu için 2 derste geçebiliyorum, bu yaş grubuyla daha fazla ilerleme kaydettiğimi düşünüyorum." (K7). "Karşılaştığım öğrencilerin arasında bu yaş grubunun daha başarılı olduğunu, öğrencilerin bilinç düzeyi ve psikomotor beceri anlamında daha iyi buluyorum." (K8).*

Elin fizyolojik yapısı: *"Kişinin fizyolojik yapısının da özellikle parmakların kemikli olması gibi piyanoda başarıyı etkileyebiliyor." (K12).*

Yetenek: *"Fakat bu yaşta başlayarak azimli, yetenekli ve çalışkan bir öğrencinin de birçok başarıya imza attığını görüyoruz." (K3).*

4.10. Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

"15-16 yaş grubu öğrencilerin başlangıç düzeyi piyano eğitiminde teknik bozuklukların öğrencinin motivasyonunu etkilemesine ilişkin görüşleriniz nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin bu temaya ilişkin görüşleri Tablo 10' da gösterilmektedir.

Tablo 10

Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde teknik bozuklukların öğrenci motivasyonuna ilişkin görüşleri.

Tema	**Kategori**	**Kod**	**Katılımcı**	**Frekans**
15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde yanlış tekniğin motivasyona etkisi	Motivasyon	Olumsuz etkiliyor	K1, K3, K4	3
		Motivasyon düşüyor	K2, K3, K4, K5, K6, K9, K10, K11, K12	9
	Motivasyonu arttırmak için uygulamalar	Geriden başlatıyor	K3, K5, K12	3
		Motive edici parçalar ve etütler	K2	1
		Destekleyici etüt ve egzersiz	K5	1
		Baskıcı tutumdan uzak durmak	K6	1
		Yoğun teknik çalışmadan kaçınmak	K6	1
		Ilımlı yaklaşım	K7, K8, K10	3
		Veli bilgilendirmesi	K12	1
	Motivasyon düşüklüğü nedenleri	Bireysel farklılık	K5	1
		Hobi amaçlı	K11	1

Tablo 10 incelendiğinde 11 kod, 3 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 10 incelendiğinde 15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde yanlış tekniğin motivasyona etkisi temasına ilişkin olarak, "motivasyon" kategorisinde 3 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın "Motivasyon düşüyor" koduna ilişkin olarak (K2, K3, K4, K5, K6, K9, K10, K11, K12) yönünde; "Olumsuz etkiliyor" ve "Geriden başlatıyor" kodları eşit dağılım göstererek (K1, K3, K4) yönünde ve (K3, K5, K12) doğrultusunda görüş bildirdiği tespit edilmiştir.

"Motivasyonu arttırmak için uygulamalar" kategorisinde 6 kod elde edilmiş, en yüksek frekansın "ılımlı yaklaşım" koduna ilişkin olarak (K7, K8, K10) doğrultusunda görüş bildirilmiştir. En düşük frekanslar eşit dağılım göstererek "Motive edici parçalar ve etütler" koduna ilişkin olarak (K2); destekleyici etüt ve egzersiz" (K5); "baskıcı tutumdan uzak durmak" (K6); "yoğun teknik çalışmadan kaçınmak"

(K6); "veli bilgilendirmesi " (K12) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

"Motivasyon düşüklüğü nedenleri " kategorisinde 2 kod elde edilmiş ve eşit dağılım göstermiştir. "Bireysel farklılık" koduna ilişkin olarak (K5) ve "hobi amaçlı" koduna ilişkin olarak (K11) yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.
15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde yanlış tekniğin motivasyona etkisi temasına ilişkin, "Motivasyon" kategorisinde, "Olumsuz etkiliyor, motivasyon düşüyor" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Olumsuz etkiliyor: *"Başka bir öğretmenden yanlış teknik ile öğrenmiş öğrenciler gelebiliyor. Onları da zamanla düzeltmeye çalışıyoruz. Bu durumun öğrencinin motivasyonunu olumsuz etkileyebiliyor."(K1)."Teknik bozukluk ile gelen öğrenciyi muhakkak daha geriden başlatıyorum, bu durum öğrencide hayal kırıklığı ve motivasyon bozukluğu yaratıyor, öğrenciyi olumsuz etkiliyor. Enver Tufan'ın bu konu ile ilgili olarak "Beyaz bir kağıda defalarca siyah kurşun kalemle çizin ve sonra silmeye başlayın. Ne kadar silmeye çalışsanız da o kurşun kalemin izi orada kalacaktır." diyerek doğru teknikle başlamanın önemini vurgulamıştır." (K3).*

"Mutlaka karşılaşıyorum, öğrencinin motivasyonu düşüyor ve olumsuz etkileniyor."(K4).

Motivasyon düşüyor: *" Öncesinde başka öğretmenle ve yanlış teknikle başlamış öğrencilerde motivasyon düşüklüğü çok oluyor, teknik bozukluk yaşadığının fakında olmayan öğrencilerde tekrar başa döndüklerinde özellikle motivasyonları çok düşüyor." (K2)."Teknik bozukluk ile gelen öğrenciyi muhakkak daha geriden başlatıyorum, bu durum öğrencide hayal kırıklığı ve motivasyon bozukluğu yaratıyor."(K3)."Mutlaka karşılaşıyorum, öğrencinin motivasyonu düşüyor ve olumsuz etkileniyor." (K4). "Öğrenci daha önceden çalarak gelmiş ve teknik bozuklukları varsa öğrencinin motivasyonunun düşüyor, bazı öğrencilerin çalışarak bu durumu düzeltmeye çalışıyor, bazı öğrenciler ise pes ederek bu durumu kabullenip*

çalışmayı bırakıyor ve öğrenciden öğrenciye bu durum bireysel farklılık gösteriyor."(K5).

"Bu durumda öğrencinin motivasyonu düşüyor, öğretmenin bu durumda baskıcı bir tutumdan kaçınması gerekiyor, mükemmel bir şey beklemeden, fazla teknik çalışmaya boğmadan öğrenciyi kazanması gerekiyor. Güzel Sanatlar Lisesi'nin amacı piyanist yetiştirmek olmadığının farkında olmak gerekiyor." (K6). "Teknik bozukluklar kesinlikle öğrencinin motivasyonunu düşürüyor, hatta öğretmen bile bu durumdan mutsuz oluyor." (K9). "Teknik bozuklukla gelen bir öğrencinin motivasyonunu yükseltmek tamamen öğretmenin elinde olduğunu düşünüyorum." (K10).

"Kesinlikle motivasyonu olumsuz yönde etkiliyor." (K11). "Öncelikle öğrencinin velisini teknik bozukluklara ilişkin bilgilendiriyorum, gelen öğrenciyi genellikle tekrar başa döndürüyorum, çünkü nota bilmeyen, bilek bozuklukları, duruş bozukluklarıyla ilerlemesinin yanlış olduğunu düşünüyorum. Bu da öğrencinin motivasyonunu olumsuz yönde etkiliyor." (K12).

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde yanlış tekniğin motivasyona etkisi temasına ilişkin, "Motivasyonu arttırmak için uygulamalar" kategorisinde, "Motive edici parçalar ve etütler, geriden başlatıyor, destekleyici etüt ve egzersiz, baskıcı tutumdan uzak durmak, yoğun teknik çalışmadan kaçınmak, ılımlı yaklaşım, veli bilgilendirmesi" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Geriden başlatıyor: *"Teknik bozukluk ile gelen öğrenciyi mutlaka daha geriden başlatıyorum." (K3). "Geriye döndürerek, destekleyici egzersiz ve etütlerle destekleyerek bu durumu düzeltmeye çalışıyorum." (K5). "Öğrenciyi genellikle tekrar başa döndürüyorum, çünkü nota bilmeyen, bilek bozuklukları, duruş bozukluklarıyla ilerlemesinin yanlış olduğunu düşünüyorum." (K12).*

Motive edici parçalar ve etütler: *"Başka bir öğretmende başlayıp gelen öğrencilerde eğer teknik bozukluk varsa onu motive edici parçalarla ve etütlerle destekleyerek, öğrenci ve öğretmen arasındaki bağ ile bu durumu düzeltmeye çalışıyorum." (K2).*

Destekleyici etüt ve egzersiz: *"Geriye döndürerek, destekleyici egzersiz ve etütlerle destekleyerek bu durumu düzeltmeye çalışıyorum." (K5).*

Baskıcı tutumdan uzak durmak: *"Öğretmenin bu durumda baskıcı bir tutumdan kaçınması gerekiyor, mükemmel bir şey beklemeden, fazla teknik çalışmaya boğmadan*

öğrenciyi kazanması gerekiyor. Güzel Sanatlar Lisesi'nin amacı piyanist yetiştirmek olmadığının farkında olmak gerekiyor." (K6).

Yoğun teknik çalışmadan kaçınmak: *"Mükemmel bir şey beklemeden, fazla teknik çalışmaya boğmadan öğrenciyi kazanması gerekiyor." (K6).*

Ilımlı yaklaşım: *"Tekniği bozuk olan öğrenciye yaklaşımın çok önemli olduğunu düşünüyorum. "Aman ne kadar tekniğin bozuk! Sen bir şey öğrenmemişsin gel baştan başlayalım, dediğinizde öğrenci direkt bırakmak istiyor, o yüzden öğrenciye ılımlı bir şekilde yaklaşarak, motivasyonunu düşürmeden yanlışlıkları zamana yayarak düzeltmeye çalışmayı daha uygun buluyorum." (K7)."Kuruma ilk geldiğinde başka bir öğretmen ile başlayıp, sonra bana geçen öğrenciler oluyor, bu durumu öğrenciye "her yiğidin yoğurt yemesi farklıdır" sözüyle anlatıyorum. O öğretmen bu şekilde öğretmiş, gel biz bunu bu şekilde yapalım diyerek hareket ediyorum, öğrencinin motivasyonunu bozmadan ilerlemeye çalışıyorum." (K8)."Teknik bozuklukla gelen bir öğrencinin motivasyonunu yükseltmek tamamen öğretmenin elinde olduğunu düşünüyorum. Öğrenciyi panik yaptırmadan yavaş yavaş olması gerektiği şekilde dersleri planlayarak o dengeyi kurarak düzeltmeye çalışıyorum. Bu durumun bazen öğrencilerin başına buyruk tavırlarından da kaynaklanabileceğini düşünüyorum."(K10).*

Veli bilgilendirmesi: *"Öncelikle öğrencinin velisini teknik bozukluklara ilişkin bilgilendiriyorum." (K12).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde yanlış tekniğin motivasyona etkisi temasına ilişkin, "Motivasyon düşüklüğü nedenleri" kategorisinde, "Hobi amaçlı, bireysel farklılık" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Hobi amaçlı: "*Fakat çoğu öğrenci bu teknik bozuklukları düzeltmek istemiyor, seviyesi ileri düzeyde ise önemseyip düzeltmeye çalışıyor yine hobi amaçlı geldikleri için öğrencilerin bu anlamda çok fazla sorumluluk hissetmediğini gözlemliyorum." (K11).*

Bireysel farklılık: *"Öğrenci daha önceden çalarak gelmiş ve teknik bozuklukları varsa öğrencinin motivasyonunu düşüyor, bazı öğrencilerin çalışarak bu durumu düzeltmeye çalışıyor, bazı öğrenciler ise pes ederek bu durumu kabullenip çalışmayı bırakıyor ve öğrenciden öğrenciye bu durum bireysel farklılık gösteriyor." (K5).*

4.10. Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

15-16 yaş grubu öğrencilerin başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaştığınız teknik problemlerin çözümüne yönelik ne tür uygulamalar gerçekleştiriyorsunuz? Sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin bu temaya ilişkin görüşleri Tablo 11' de gösterilmektedir.

Tablo 11

Katılımcıların 15- 16 yaş grubu öğrencilerine yönelik başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlerin çözümüne yönelik uygulamalara ilişkin görüşleri.

Tema	Kategori	Kod	Katılımcı	Frekans
15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlerin çözümüne yönelik uygulamalar	Etütlerin kullanımı	Etüt ve egzersiz	K1, K12	2
		Aynı etüdün farklı tartım kalıpları ve teknikte çalınması	K1, K8	2
	Gam kullanımı	Do majör gam	K2	1
		Kromatik gam	K10	1
		Gam çalışmaları	K3, K4, K5	3
	Akor kullanımı	Akor çalışmaları	K3, K5	2
		Kırık akor çalışmaları	K3	1
	Arpej kullanımı	Arpej çalışmaları	K3, K5, K7	3
	Metotların kullanımı	Charles Louis Hanon Metodu	K3, K4, K8, K11	4
		Carl Czerny op.599	K3, K4, K5, K6, K11	5
		Ferdinand Beyer	K4	1
		Jean-Baptiste Duvernoy etüt	K2	1
		Henri Bertini	K4	1
	Tempo	Ağır tempoda çalışmak	K6	1
	Teknoloji kullanımı	Video kaydı	K9	1

	Öğretmenlerin derslerdeki uygulamaları	Parmakları yukarıdan eşit şekilde basarak çalınması	K2	1
		Düzenli çalışma	K6	1
		Ayrı ellerle çalınması	K6	1
		Kalemle destek vererek	K8, K9, K12	3
		Küçük bir ezgi çalışması	K10	1

Tablo 11 incelendiğinde; 20 kod, 1 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 11 incelendiğinde karşılaşılan teknik problemlerin çözümüne yönelik uygulamalar temasına ilişkin olarak "etütlerin kullanımı" kategorisinde 2 kod elde edilmiştir. "Etüt ve egzersiz" koduna ilişkin olarak (K1, K12); "aynı etüdün farklı süre ve teknikte çalınması" koduna ilişkin olarak (K1, K8) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

"Gam kullanımı" kategorisinde en yüksek frekansın "gam" koduna ilişkin olarak (K3, K4, K5) yönünde; diğer kodlar eşit dağılım göstererek "do majör gam" (K2); "kromatik gam" (K10) yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

"Akor kullanımı" kategorisinde 2 kod elde edilmiş, "akor çalışmaları" koduna ilişkin olarak (K3, K5) yönünde; "kırık akor çalışmaları" koduna ilişkin olarak (K3) yönünde görüş bildirilmiştir.

"Arpej kullanımı" kategorisinde 1 kod elde edilerek, "aperj çalışmları" koduna ilişkin olarak (K3, K5, K7) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

"Metotların kullanımı" kategorisinde 5 kod elde edilmiştir. En yüksek frekanstan en düşüğe doğru şu şekilde sıralanmıştır. "Czerny op.599" koduna ilişkin olarak (K3, K4, K5, K6, K11) yönünde; "Hanon Metodu" koduna ilişkin olarak (K3, K4, K8, K11) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. En düşük frekanslar eşit dağılım göstererek "Beyer" (K4); "Duvernoy Etüt" (K2); "Bertini" (K4) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

"Tempo" kategorisinde 1 kod elde edilerek, "ağır tempoda çalışmak" koduna ilişkin (K6) yönünde görüş bildirilmiştir.

"Teknoloji kullanımı" kategorisinde 1 kod elde edilmiş, " video kaydı" koduna ilişkin olarak (K9) yönünde görüş bildirilmiştir.

"Öğretmenlerin derslerdeki uygulamaları" kategorisinde 5 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın "kalemle destek vererek" koduna ilişkin olarak (K8, K9, K12) yönünde görüş bildirmişlerdir. En düşük frekanslar eşit dağılım göstererek "parmakları yukarıdan eşit şekilde basarak çalınması" koduna ilişkin olarak (K2); "düzenli çalışma" koduna ilişkin olarak (K6); "ayrı ellerle çalınması" koduna ilişkin olarak (K6) ve "küçük bir ezgi çalışması" koduna ilişkin olarak (K10) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlerin çözümüne yönelik uygulamalar temasına ilişkin, "Etütlerin kullanımı" kategorisinde "Etüt ve egzersiz, aynı etüdün farklı süre ve teknikte çalınması" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Etüt ve egzersiz: *"Genellikle eserin özelliğine yönelik etüt ve egzersiz veriyorum."(K1)."Serçe parmağı havadaysa 5. Parmağı çalıştıracak egzersizler veriyorum."(K12).*

Aynı etüdün farklı süre ve teknikte çalınması: *"Verdiğim egzersizi farklı sürelerde veya farklı tekniklerde çaldırıyorum."(K1)."Aynı etüdü farklı ritimlerle çaldırarak parmakların güçlenmesi ve tuşeye hakimiyetin artmasında öğrenciye yol göstermeye çalışıyorum."(K8).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlerin çözümüne yönelik uygulamalar temasına ilişkin, "Gamların kullanımı" kategorisinde, "Do majör gam, kromatik gam, gam" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Do majör gam: *"Teknik problemlerin çözümüne yönelik daha çok gamlardan yararlanıyorum, öğrencinin nota takibini en rahat yapacağı do majör gamı tercih ediyorum, bunu yaparken her parmağın eşit bir şekilde tuşeyle buluşmasına dikkat ediyorum."(K2).*

Kromatik gam: *"Parmakların havaya kalkması gibi bir problemle karşılaştığımda kromatik gamlardan faydalanıyorum, kromatik gamda sürekli bir geçiş olduğu için parmaklar biraz daha yuvarlak kalıyor."(K10).*

Gam çalışmaları: *"Teknik problemlerin çözümüne yönelik gam çalışmalarından faydalanıyorum."(K3)."9. sınıfın ikinci döneminde gam çalışmalarına geçiliyor,*

gamlardan yararlanıyorum."(K4)."Sıralı seslerin basılı kalmaması için gam çalışmaları çok uygun olduğunu düşünüyorum."(K5).

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlerin çözümüne yönelik uygulamalar temasına ilişkin, "Akor kullanımı" kategorisinde, "Akor çalışmaları, kırık akor çalışmaları" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Akor çalışmaları: *"Akor çalışmalarından faydalanıyorum."(K3)."Akor çalışmaları ile sorunlar giderilebiliyor."(K5).*

Kırık akor çalışmaları: *"Kırık akor çalışmalarından faydalanıyorum."(K3).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlerin çözümüne yönelik uygulamalar temasına ilişkin, "Arpej kullanımı" kategorisinde, "Arpej çalışmaları" koduna ilişkin öğretmen görüşüne yer verilmiştir.

Arpej çalışmaları: *"Arpej çalışmalarından faydalanıyorum."(K3)."Arpej çalışmalarıyla sorunlar giderilebiliyor."(K5)."Düz ve ters arpej çalıştırıyorum."(K7).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlerin çözümüne yönelik uygulamalar temasına ilişkin, "Metod kullanımı" kategorisinde, "Hanon Metodu, czerny op.599, beyer, duvernoy etüt, bertini " kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Hanon Metodu: *"Hanon etütlerinden faydalanıyorum." (K3).*
"Etüt kitaplarından bir çok teknik çalışmalara yönelik alıştırmalar çaldırıyoruz Hanon kitabını kullanıyorum." (K4)."Parmaklarda güçsüzlük problemi ile karşılaşıyorum bu konuda da Hanon Metodundan faydalanıyorum." (K8).
"Parmak uçlarının içine çökmesi problemini ve parmak kaslarını güçlendirmek için etütlerden yararlanıyorum, hanon gibi etütlerden yararlanıyorum." (K11).

Czerny Op. 599: *"Czerny Op. 599 etütlerinden faydalanıyorum." (K3).*
"Czernry op. 599 etüt kitaplarından bir çok teknik çalışmalara yönelik alıştırmalar çaldırıyoruz." (K4)."Czerny etütler ile sorunlar giderilebiliyor." (K5).
"Teknik bozuklukları gidermek için ders saati yeterli değil ama Czerny etütlerden yararlanıyorum." (K6)."Czerny, gibi etütlerden yararlanıyorum." (K11).

Duvernoy Etüt: *"Duvernoy" Etüt kitabından birkaç etüt çalıştırıyorum, olabildiğince ağır tempoda, parmakları kırmadan çalışılmasına, parmakları olabildiğince sürüyerek değil de yukarıdan basmasına dikkat ederek öğrencilerin çalışmalarını kontrol ediyorum." (K2).*

Beyer: *"Beyer, gibi öğrencinin seviyesine göre etüt çalışmaları vererek çalışmaları sürdürüyoruz." (K4).*

Bertini: *"Bertini, gibi öğrencinin seviyesine göre etüt çalışmaları vererek çalışmaları sürdürüyoruz." (K4).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlerin çözümüne yönelik uygulamalar temasına ilişkin, "Tempo " kategorisinde, "Ağır tempoda çalışmak" koduna ilişkin öğretmen görüşüne yer verilmiştir.

Ağır tempoda çalışmak: *"Ayrı ellerle ağır tempoda çalıştırarak, eserin yapısına ve dönemine göre çalışmaları çeşitlendirebiliyorum." (K6).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlerin çözümüne yönelik uygulamalar temasına ilişkin, "Teknoloji kullanımı" kategorisinde "Video kaydı" koduna ilişkin öğretmen görüşüne yer verilmiştir.

Video kaydı: *"Kambur duruş problemini çözmek için velilerden öğrenci evde çalışırken videoya çekmesini istiyorum, sonra derste bu videoyu birlikte izleyerek duruşunun yanlışlığı üzerinde öğrenciyle konuşuyorum, sonra derste tekrar doğru duruş üzerinden bir video daha çekiyorum ve bu iki duruşu öğrenciyle birlikte izleyerek karşılaştırıyorum." (K12).*

15-16 yaş grubu başlangıç düzeyi piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlerin çözümüne yönelik uygulamalar temasına ilişkin, "öğretmenlerin derslerdeki uygulamaları" kategorisinde, "parmakları yukarıdan basarak eşit şekilde çalınması, "düzenli çalışma, ayrı ellerle çalınması, kalemle destek vererek, küçük bir ezgi çalışması" kodlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Parmakları yukarıdan eşit şekilde basarak çalınması: *"Her parmağın eşit bir şekilde tuşeyle buluşmasına, parmakları olabildiğince sürüyerek değil de yukarıdan basmasına dikkat ederek öğrencilerin çalışmalarını kontrol ediyorum*." (K2).

Düzenli çalışma: *"Düzenli çalışmayla bu kasılmalar azaltılabilir." (K6).*

Ayrı ellerle çalışma: *"Ayrı ellerle ağır tempoda çalıştırarak, eserin yapısına ve dönemine göre çalışmaları çeşitlendirebiliyorum." (K6).*

Kalemle destek vererek: *"Bu sorunu elin altına orta parmak tarafından kalemle destek vererek "C pozisyonunu" korumaya çalışıyorum ve bu yöntemin işe yaradığını görüyorum."(K8)."Avuç içinin çökmesi durumunda alttan kalemle destekleyerek çökmeyi engellemeye çalışıyorum." (K9).*

"Bileği düşürme hareketi varsa bir kalem yardımıyla alttan destekliyorum." (K12).

Küçük bir ezgi çalışması: *"Kendi uydurduğu bir ezgiyi sürekli çalışmasını istiyorum, gerekirse 1, 2 hafta başka bir etüt ya da esere geçirmiyorum, bu çalışmadan sonra çoğu öğrencinin rahatladığını gözlemliyorum."* (K10).

5. BÖLÜM
SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma problemine ilişkin olarak elde edilen bulgular tartışılarak sonuç ve önerilere yer verilmiştir. Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin olarak 39 kod, 11 kategori, 1 tema elde edilmiştir. Araştırmanın birinci alt problemi olarak 15-16 yaş grubu öğrencilerine başlangıç düzeyi piyano eğitimi verirken ilk derslerde nasıl bir uygulama yapıyor, nasıl bir yol izliyorsunuz?" sorusundan elde edilen bulgulara göre oturuş-duruş kategorisinde en yüksek frekansın 2 kişi olarak "taburenin ucunda" kodu doğrultusunda görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Katılımcı 12' nin bu yönde; *"İkinci dersten itibaren taburenin ucuna oturması gerektiğini, öğrencinin dizlerini görecek şekilde avuç içinde mandalina varmış gibi, başparmağın düz olması gerektiğini anlatıyorum."* şeklinde cevap vermiştir. Oturuş-duruş kategorisinde en düşük frekans olarak "ayarlanabilir tabure" yönünde 1 katılımcı görüş bildirmiştir. Yallıoğlu ve Sezen (2019)' e göre; taburenin piyano için özel tasarlamış ayarlanabilir bir tabure olması gerektiği, çocuğun boy uzunluğuna göre dirseklerden itibaren ön kolun tuşeye paralel olabilmesi için gereken şartların sağlamasının önemi vurgulanmıştır.

Gün ve Yıldız (2013)' e göre; piyano eğitiminin ilk aşamasında verilmesi gereken doğru oturuş-duruş ve tutuş şekillerinin öğrencide yanlış yerleşmesi ve bu şekilde devam edilmesi sonucunda bazı fiziksel rahatsızlıkların olabileceği vurgulanmıştır.

Fenmen (1947)'e göre; piyanoda oturuş pozisyonu yüksekliği, tabureye oturulduğunda eller klavye üzerinde iken dirseklerin tuş seviyesinden bir iki parmak yüksekte kalması gerektiğini belirtmiştir (aktaran Yallıoğlu ve Sezen 2019).

"Tabure uzaklığı" kategorisinde 3 kod elde edilmiş ve en yüksek frekansın 4 kişi olarak "uzak" kodu doğrultusunda görüş bildirdiği tespit edilmiştir. Katılımcı 10'un bu yönde; *"Oturuş, duruş, tabure uzaklığı gibi konulara değinip, örnekleme yöntemiyle sırasıyla öğrenciye gösteriyorum. Sonraki derslerde taburenin uzaklığını özellikle değiştirerek öğrencinin buluş yoluyla taburenin uzaklığını kendisine göre ayarlamasını bekliyorum*" yönünde görüş bildirmiştir. Gökbudak ve Tutun (2005)' e göre, tabure yüksekliğine dikkat edilerek, piyanoya uzak veya yakın oturmanın sakıncalı olacağı, piyanoya uzak oturulduğunda klavyeye uzanmak zorunda kalınacağı, yakın oturmanın da kişinin kendini sıkışmış hissetmesine neden olabileceği, hatta bilekte kramp gibi rahatsızlıkların olabileceğinden bahsedilerek, taburenin ön yarısına oturulması gerektiği vurgulanmıştır (aktaran Gökbudak, 1997).

"Vücudun konumu" kategorisinde 3 kod elde edilmiş ve en yüksek frekansın 4 kişi olarak "dik" kodu doğrultusunda görüş bildirdiği tespit edilmiştir. Katılımcı 2'nin *"Sırt kısmından öğrenciye elimle destek vererek dik tutmaya çalışıyorum, fakat kaslarda sertleşme olmaması için fazla ikazda bulunmuyorum."* şeklinde görüş bildirmiştir. Katılımcı 4 ise; *"Vücudun kambur durmadan geriye yaslanmadan dik durması gerektiğini anlatıyorum."* yönünde görüş ifade etmiştir. Gültek (2017)' e göre, piyano çalarken dik durmanın, sırtın sürekli gergin olması değil, gerginlikten uzak doğal bir dik duruş üzerine çalışılması gerektiğini vurgulamıştır. Öğrencilerin çoğunlukla öne doğru eğilme durumunun olduğunu, bu durumda eğitimcilerin sık sık öğrenciyi dik durması konusunda uyarması gerektiğini, uyarıların sonuç vermediği durumlarda ise aile ile iletişime geçilerek öğrencinin piyano çalmasını destekleyecek, dengeli bir kas gelişimi için çocuk yogası veya yüzme gibi faaliyetlere yönlendirilebileceğinden bahsetmiştir. "Kambur duruş" koduna ilişkin olarak 2 kişi bu yönde görüş bildirmiştir. Kambur duruşu olan öğrencinin, öğretmen tarafından mutlaka uyarılması gerektiği önemli görülmektedir. Kambur duruşun vücudun statik dengesini bozarak, belirli kas gruplarına gereksiz fazla yüklenme sonucunda mesleki hastalıklara sebep olabileceğini ve bu durumun öğrencinin piyano performansını etkileyebileceği vurgulanmıştır (aktaran Yallıoğlu ve Sezen, 2019).

Ayakların konumu kategorisinde 3 kod elde edilerek en yüksek frekansın 3 kişi olarak, "ayaklar yere basacak şekilde" kodu doğrultusunda görüş bildirmiştir. Katılımcı 3; *"Ayaklar sağlam yere basarak açık olmasına dikkat etmeye çalışıyorum."* şeklinde görüş bildirmiştir. Katılımcı 4 ise; "*Ayakların asla bacak bacak üstüne atmadan, yere sağlam bir şekilde basmasını anlatıyorum."* Yönünde görüş bildirmiştir. Özellikle küçük yaştaki öğrencilerin piyano eğitiminde küçük yaş grubunun ayaklarını havada salladığı, büyük yaş gruplarında ise ayakların arkada çaprazladığı gözlemlenmektedir. Yallıoğlu ve Sezen (2019)' a göre piyano çalarken ayakların yere basarak zeminle temas sağlamasının önemini vurgulamış, bu yüzden öğrencilerin bu konuda sık sık uyarılmasının yerinde olacağını ve küçük çocuklarda özel olarak hazırlanmış ayaklık kullanılmasının doğru olacağını belirtmiştir.

Ellerin konumu kategorisinde 4 kod elde edilmiştir. Başlangıç piyano eğitiminde kazandırılması gereken en önemli davranışlardan birinin de doğru el pozisyonu olduğu düşünülmektedir. Sesleri kolayca bulabilme, parmakların acelitesi, nüansları etkili bir biçimde kullanabilme gibi davranışlar doğru el pozisyonunun bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Piyano çalarken ellerimizi en doğru pozisyonda tutmayı

öğrenmek, daha az yorulmamızı sağlayacağından başlangıç aşamasında bu konuya dikkat edilmesi önemli görülmektedir. Katılımcı 1; *"Ellerin serbest olmasına gergin olmamasına dikkat ediyorum";* Katılımcı 4; "*Elini asla sıkmadan yormadan, acıtmadan doğal haliyle serbest biçimde tutması gerektiğini söylüyorum"* ve Katılımcı 12; *"Elin piyano üzerindeki konumundan bahsederek avuç içinde mandalina varmış gibi yuvarlak olması gerektiğini söylüyorum*" şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Gültek (2017)' e göre, başlangıç düzeyi piyano eğitiminde el pozisyonunu öğretirken, parmak uçlarının kıvrık bir şekilde eklemleri kırmadan, elin çatısının yuvarlaklığını korumaya çalışarak, avuç içinde sanki bir top varmış gibi düşünerek adım adım bu kuralların uygulanması gerektiğini vurgulamıştır (aktaran Yallıoğlu ve Sezen, 2019).

Parmakların konumu kategorisinde 5 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın "Parmak numaraları" koduna ilişkin olarak 5 kişinin bu yönde görüş bildirdiği tespit edilmiştir. Diğer en yüksek frekansın "başparmakların birinci oktav do notasına yerleşmesi" kodu doğrultusunda, 4 kişinin de bu yönde görüş bildirdiği görülmektedir. Katılımcı 7*; "Piyanonun kapağını kapatıp öğrencinin ellerini üstüne koyarak tek tek parmak numaralarını tanıtıyorum. Parmaklarını numaralara göre kaldırmasını istiyorum, 1 numara, 2 numara derken 4 numaralı parmağın zor kalktığını öğrencinin fark etmesini söylüyorum"* yönünde görüş bildirmiştir. Parmaklar, bir piyanist için en önemli organdır diyebiliriz. Vücudun omuzdan itibaren parmak uçlarına kadar rahatlığı icra açısından önemli görülmektedir. Gökbudak ve Tutun (2005) çalışmasında, öğrencide sertlik oluştuğu zaman çalışmaya ara vererek gevşeyip kasları rahatlattıktan sonra devam edilmesi önerilmiştir.

Bileğin konumu kategorisinde 4 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın "tuşeye paralel" koduna ilişkin olarak 2 kişi bu yönde görüş bildirmiştir. Katılımcı 1; *"Elini havaya kaldırıp bırakarak elinin yere düşmesini, bileğin tuşeye paralel olması gerektiğini derslerimde anlatıyorum. Bütün bunları öğrencilerime örnekleyerek gösteriyorum"* şeklinde cevaplamıştır. Bilek, el ve ön kolu birbirine bağlayan bir eklem olarak, bilek rahatlığının piyano çalmada önemli bir role sahip olduğu düşünülmektedir. Gün (2016)' da bileklerdeki baskının artması sonucunda, kasılmaların olabileceğini ve bu durumun ileriki boyutta karpal tünel sendromuna yol açabileceğinden bahsetmiştir. Ayrıca açık el pozisyonuyla oktav, akor ve arpejleri çalarken performans ve bilek rahatsızlıkları arasında bir kolerasyon olduğu birçok çalışmada ortaya koyulmuştur. Bileklerde yanlış kurulan dengenin, parmakların da dengesini bozabileceği belirtilmiştir.

"Kol ve dirseklerin konumu" kategorisinde 6 kod elde edilmiş, en yüksek frekansın "kol gücünün tuşeye aktarılması" koduna ilişkin olarak 3 kişinin bu yönde görüş bildirdiği tespit edilmiştir. Katılımcı 1, *"Piyanonun kapağını kapatarak kolun ağırlığını parmaklarda hissetmesini sağlıyorum." v*e katılımcı 3 *"Kol gücünün tamamını tuşeye aktarabilmek adına, sesleri tek tek tuşun dibine kadar basarak parmak ağırlığını tuşeye aktarmasını istiyorum"* şeklide görüşlerini ifade etmişlerdir.

Yallıoğlu ve Sezen (2019) çalışmasında; piyanoda istenilen yükseklikte ve dolgunlukta ses çıkarabilmek için kol ağırlığının tuşeye aktarılmasının öneminden bahsetmiştir. Ayrıca kolların tuşe üzerindeki hareketi esnasında ön kol ve bileğin olabildiğince gevşek olması önemli görülmektedir.

"Omuzların konumu" kategorisinde 2 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın "rahat" koduna ilişkin olarak 2 kişinin bu yönde görüş bildirdiği belirlenmiştir. Öncelikle omuz eklemlerinin rahat olması, kolların rahat hareket edebilmesi için önemli görülmektedir. Katılımcı 7; *"Omuzdan kol ve parmak uçlarına kadar rahatlığın öneminden bahsediyorum*" şeklinde görüşünü ifade etmiştir. Yallıoğlu ve Sezen (2019) çalışmasında, omuzların konumuna değinerek, kolların omuzlarla vücuda bağlandığını, kolların rahat hareket edebilmesi için omuz rahatlığının mutlaka sağlanması gerektiğini vurgulamıştır.

"Başlangıç tekniği" kategorisinde 3 kod elde edilmiş, en yüksek frekansın "non legato" kodu doğrultusunda 8 kişinin bu yönde görüş bildirdiği belirlenmiştir.

Katılımcı 4;*"Piyano çalma tekniklerinden öncelikle non legato tekniğiyle başlamayı uygun buluyorum, takip ettiğim kılavuz kitaba uygun olarak sırasıyla bu teknikleri uyguluyorum"* yönünde görüş bildirmiştir. Burak Sezen ve Yallıoğlu (2020) uzman piyano eğitimcileri ile yaptıkları çalışmada bu sonucu destekler nitelikte olup, başlangıç tekniği olarak en yüksek frekansın non legota ardından ise legato tekniğini kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu teknikleri öğretirken günlük hayattan örnekler vererek, taklit, gösterip-yapma, oyunlaştırma yöntemlerini kullandıklarını belirtmişlerdir.

Teorik bilgiler kategorisinde 4 kod elde edilerek, en yüksek frekansın, "piyanonun yapısı, tuş ve oktav sayısı, pedallar" koduna yönelik 4 kişi bu yönde görüş bildirmiştir. Katılımcı 6; *"Öncelikle piyanoyu tanıtıyorum, ses, tuşe tel sisteminden başlayarak öğrencinin piyano ile ilgili ön bilgi sahibi olup olmadığını anlamaya çalışıyorum"* ve Katılımcı 7*;"Piyanoda siyah ve beyaz tuşların olduğunu, 2'li ve 3'lü gruplar halinde yer aldığını gösteriyorum. Piyanonun 3 tane pedalının olduğunu ileride ayrıntılı olarak gösterileceğini fakat merak ediyorsa, pedalla ilgili bir şeyler çalıp örnekleyerek*

öğrenciye gösteriyorum" şeklinde görüş bildirmiştir. Çimen (2001); "Piyano eğitiminde pedal tekniği" adlı çalışmasında pedal öğretimine başlama zamanı konusunda farklı görüşlerin olduğundan bahsetmiştir. Bazı eğitimciler; öğrencilerin piyano tekniği ve armoni bilgisi bakımından gerekli bilgi ve donanıma sahip olduktan sonra pedal kullanımına yönelik çalışmaların başlatılması gerektiğini savunurken; bazı eğitimcilerin ise bu eğitimin başlangıç aşamasında itibaren ilk aylardan öğretilmesi gerektiğini savunduğu belirtilmiştir. Başlangıç düzeyi piyano eğitiminde öğrenci birden çok duyu organını kullanarak el, kol, göz koordinasyonunu sağlayabilmesi, sol ve anahtarlarındaki notaları doğru şekilde okuyabilmesi uzun bir süreci gerektirir. Bu sebeple pedal kullanımına yönelik çalışmaların öğrencinin hazırbulunuşluluk düzeyi göz önünde bulundurularak uygun zamanın piyano eğitimcisine bırakılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin olarak, "ders süresi" kategorisinde "ders süresi yetersiz" koduna ilişkin olarak 6 kişi bu yönde görüş bildirmiştir. Katılımcı 2, *"Özellikle güzel sanatlar lisesinde piyano derslerinin saat sayısı yetersiz kalıyor."* Katılımcı 3, *"ders süresi oldukça yetersiz kalıyor, özellikle haftada 1 saatte 2 öğrenci ile ders yapıldığı için, kişi başına düşen yarım saat ile kazanımların gerçekleşmesi mümkün olmuyor*." Katılımcı 4, *"ders süresi çok yetersiz, haftada 2 öğrenciyle 40 dakika ders yapılıyor yani bir öğrenciye haftada 20 dakika piyano dersi düşüyor. Pandemi döneminde başlayan bu uygulama devam ediyor fakat bununla ilgili mutlaka ders artırımının yapılması gerekiyor.";* Katılımcı 5; *"ders saatinin çok yetersiz olduğunu düşünüyorum, haftada bir öğrenciye sadece 20 dakika zaman düşüyor ve etüt çalsa eserini dinleyemiyoruz, bu da sınavlarda öğrencinin oldukça başarısız olmasına neden oluyor, öğrencileri de bu durum olumsuz etkiliyor hatta üç kişi derse giren öğrencilerimiz var böylece başarı da düşüyor" y*önünde görüşlerini ifade etmişlerdir. Görüldüğü gibi güzel sanatlar lisesinde piyano ders saati sayısının oldukça yetersiz olduğu, teknik açıdan kazanımların gerçekleşmesi için etüt ve eserlerin çalışılmasında ders saatinin yetersiz olmasından dolayı sorun yaşandığı görülmektedir. Şahin ve Akpınar (2017), yapmış oldukları çalışmada mevcut piyano öğretim programında belirlenen haftalık piyano ders saati sayısının öğretmenler tarafından yeterli bulunmadığı; öğrencilerin yarısının haftalık ders saatini yetersiz bulurken, diğer yarısının ise yeterli bulduğu sonucuna varılmıştır.

"Olması istenen ders süresi kategorisinde" 4 farklı kod elde edilmiştir. Elde edilen kodlar "Haftada 2 gün 2 saat, haftada 2 saat blok öncesinde 30 dakika el ısıtma, haftada

2 farklı gün, 2 ayrı ders saati" yönünde olup hepsi eşit frekanstadır. Katılımcı 1; *"En az haftada 2 gün ve 2 ayrı ders saati olmalı ve her öğrenciye 1 ders saati düşmesi gerekir."* Güzel sanatlar liseleri için bu şekilde görüş ifade edilmiştir.

"Ders süresine yönelik uygulamalar" kategorisinde 6 kod elde edilmiştir. Elde edilen kodlar "İlk 8 ay haftada zorunlu yarım saat, 8 aydan sonra haftada 2 gün yarım saat veya1 saat, haftada yarım saat yeterli, ileri seviye için yetersiz, başlangıç orta seviye için yeterli, başarı düşüyor" kodları doğrultusunda görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. En yüksek frekansın "haftada yarım saat yeterli" koduna ilişkin olarak 3 kişinin bu yönde görüş bildirdiği belirlenmiştir. Bu görüş kurs merkezindeki görüşmeler sonucunda ortaya çıkmıştır.

Katılımcı 7; *"Sekiz aydan sonra öğrenci belli bir seviyeye geldiğinde daha uzun parçalar çalmaya başladığında haftada 2 gün yarımşar saat olarak ya da birer saat olarak ders saatini arttırarak çalışmalarımızı bu şekilde planlıyoruz."* şeklinde görüş ifade etmiştir.

Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin olarak "Klavyenin tanıtımı" kategorisinde 13 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın, "İkili siyah tuşların gösterimi" yönünde olup 9 kişinin bu yönde görüş bildirdiği görülmektedir. Diğer en yüksek frekans eşit dağılım göstererek "Üçlü siyah tuşların gösterimi" ve "birinci oktav do notasının gösterimi" şeklinde 8 kişinin bu doğrultuda görüş bildirildiği ifade edilmiştir. Katılımcı 3; *"Kaynak kitap olarak Enver Tufan'ın piyano metodunu takip ettiğimiz için "orta do" birinci oktav do esas alınarak sağ el ve sol el olarak her iki elin başparmakları do notasına gelecek şekilde konumlandırıla başlıyorum" yönünde görüş bildirmiştir. Katılımcı 2 "Piyanoya oturduktan sonra siyah tuşları hangi düzende gördüğünü öğrenciye soruyorum, öğrenci bunu hemen fark edip 2'li 3'lü olarak fark ediyor, en kalından en inceye doğru bütün 2'li siyah tuşları göstermesini istiyorum." yönünde görüşünü ifade etmiştir.*

Araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin olarak; deşifre sürecinde dikkat edilmesi gerekenler kategorisinde 17 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın, "Eserin donanımına dikkat edilmesi" kodu yönünde olup 5 kişi bu doğrultuda görüş bildirmiştir. Katılımcı 4; *"Deşifre yaparken öğrencilerimle öncelikle notaları inceliyoruz, ölçü sayısı, ses değiştirici işaret alıp almadığı, parçanın temposu, tonalitesi, hangi anahtar ve hangi parmak numarası ile başlanacağını, öncelikle beynimizde bir harita oluşturmamız gerektiğini öğrenciye anlatıyorum."* yönünde görüş ifade etmiştir. Çalışmada en yüksek ikinci frekansın "çift elle çalınması" koduna ilişkin olarak 4 kişinin bu yönde görüş bildirdiği tespit edilmiştir. Katılımcı 5; *"Başlangıç seviyesinde zaten*

kolay olduğu için genellikle her iki elle aynı anda deşifre yaptırıyorum." Katılımcı 6; *"Genellikle iki elin aynı anda deşifresini tercih ediyorum."* Şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Katılımcılardan 3 kişi ise "zorlanma durumuna göre ayrı ellerle çalınması" kodu yönünde görüş bildirmiştir. Katılımcı 5; *"Parçada ezginin durumuna göre ayrı ayrı çaldırmanın önemli olduğunu düşünüyorum."* Katılımcı 10;*"Aynı anda iki el deşifre çalışması yapmaya çalışıyoruz. Bu durumun güzel sanatlar lisesine hazırlık öğrencilerinde çift el deşifre, diğer hobi amaçlı sağ el ayrı sol el ayrı şeklinde oluyor"* şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Elde edilen bulgular Burak (2020)' deki çalışmasıyla sonuçlar paralellik göstermektedir. Uzman piyano eğitimcileri ile yaptığı görüşmeler sonucunda deşifre sürecinde büyük oranda çift el aynı anda tercih edilirken, iki el ayrı ayrı daha az oranda tercih edildiği tespit edilmiştir. "Küçük parçalara bölme" koduna ilişkin olarak 2 kişinin bu doğrultuda görüş bildirdiği görülmektedir. Katılımcı 12; *"Parça daha uzun ise onu küçük parçalara bölerek, parça bütün parça ilişkisini kullanarak deşifre yaptırıyorum"* yönünde görüş bildirmiştir. Babacan (2014); piyano eğitiminde bireysel çalışma sürecine yönelik araştırmasında aşamalar halinde öncelikle eserin incelenmesi, deşifre edilmesi, küçük bölümlere ayırarak çalışılması, problemli bölümlerin tespiti ve yorumlanması şeklinde tanımlamıştır. Katılımcı 6;*"Bazen eserin durumuna göre yoğun pasajlarda ayrı ellerle de parmakların oturması için bu şekilde de çaldırdığım oluyor*" şeklinde görüş bildirmiştir.

Araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin olarak; kullanılan yöntemler temasına ilişkin, öğretim yöntemleri kategorisinde 4 kod elde edilerek en yüksek frekansın "benzetimlerden yararlanmak" koduna ilişkin olarak 2 kişinin bu yönde görüş bildirdiği tespit edilmiştir. Katılımcı 3;*"Gündelik hayatla bağdaştırarak legatoyu öğretirken tahteravalliye veya yürüyüşe benzetiyorum." şeklinde görüşünü ifade etmiştir.* Yapılan çalışmalar incelendiğinde, piyano eğitimcilerinin özellikle başlangıç düzeyinde ellerin konumunu gösterirken çeşitli yöntemler ve benzetmeler kullanıldığı görülmektedir. Özyazıcı (2019)' a göre, parmakların farklı yapıda ve uzunlukta olmasından dolayı elin kemer biçiminde tutulmasını, el taraklarının ve kubbe tepesini oluşturacak baş kısımlarının dengeyi kurmada önemli olduğunu, birinci parmak ve ikinci parmak arasında "C" pozisyonu şeklinin sağlanması yönünde elin pozisyonunu açıkladığı görülmektedir. "Benzetimlerden yararlanmak" geleneksel yöntemin oldukça kullanıldığı görülmektedir (aktaran Burak, vd., 2020).

Araştırmanın altıncı alt problemine ilişkin olarak; derslerde teknik kazanımların gerçekleşmesi temasına ilişkin olarak; "hedeflenen gelişim" kategorisinde 3 kod elde edilmiştir. En yüksek frekans eşit dağılım göstererek " Hedeflenen düzeyde gelişim" ve "Hedeflenen düzeyin altında gelişim" yönünde 4 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. En düşük frekansın "BEP' li öğrencilerde gelişim" kategorisinde olup katılımcı 4; *"Bireysel farklılıklardan dolayı az da olsa hedefin altında kalan öğrenciler oluyor, BEP' li kaynaştırma öğrencilerle daha yavaş bir ilerleme kaydediliyor."* şeklinde görüş bildirilmiştir. Savaş Ceyhan ve Alıcı (2023); güzel sanatlar lisesinde çalgı eğitimi alan kaynaştırma öğrencileri ile ilgili yaptıkları çalışmada çoğu kaynaştırma öğrencisinin çalgısında hedeflenen düzeyde gelişim göstermediği, sadece bir kaynaştırma öğrencisinin ileri düzeyde gelişim gösterdiği, genellikle küçük adımlarla ilerleme kaydettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın yedinci alt problemine ilişkin olarak; karşılaşılan teknik problemler temasına ilişkin olarak; "Ellerin konumuyla ilgili problemler" kategorisinde 4 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın eşit dağılım göstererek "el ve parmakların kasılması", "avuç içi kavis", "avuç içinin çökmesi" yönünde 2' şer kişinin bu doğrultuda görüş bildirdiği belirlenmiştir. Katılımcı 3;*"El parmaklarında kasılmalar sonucunda artikülasyonların doğru uygulanmaması durumuyla karşılaşıyorum";* katılımcı 8;*"Elin yuvarlaklığı ile ilgili sorun yaşıyorum, bu sorunu elin altına orta parmak tarafından kalemle destek vererek "C pozisyonunu" korumaya çalışıyorum ve bu yöntem çoğunlukla işe yarıyor";* Katılımcı 10*; "Genellikle parmakları tamamen açıp, avuç içini klavyeye yaslayarak, parmakları tek tek basmaya çalışıyorlar, bu da orta parmaktan sonra bütün parmakların havaya kalkması demek oluyor"* yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

"Parmaklarla ilgili problemler" kategorsinde10 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın "serçe parmağın havada olması" koduna ilişkin olarak 4 kişinin bu yönde görüş bildirdiği tespit edilmiştir. Katılımcı 3; "*Kasıldığı için serçe parmağın havada kalması gibi durumlarla karşı karşıya kalabiliyoruz.";* Katılımcı 4;*"Daha çok serçe parmağın havaya kalkması gibi teknik problemlerle karşılaşıyorum" ş*eklinde görüşlerini ifade etmiştir.

"Bileklerle ilgili problemler" kategorisinde 3 kod elde edilerek en yüksek frekansın "bilek düşüklüğü" kodu yönünde 3 kişinin görüş bildirdiği belirlenmiştir. Katılımcı 12 *"Bileklerin yukarı kalkması sorunu ile karşılaşıyorum";* Katılımcı 6; "*Bileğin konumuyla ilgili problemler, bileğin aşağıda ya da yukarıda olması gibi durumlarla*

karşılaşıyorum" yönünde görüşlerini ifade etmiştir. Bilek sertliğinin nedenlerini Gökbudak ve Tutun (2005) yapmış oldukları çalışmada psikolojik nedenler, fizyolojik ve uygulamaya bağlı nedenler ile üç başlık altında toplanmıştır. Psikolojik nedenler; öğrencinin çekingen ve içe dönük olmasının derslerde kaslarının rahat olmamasına neden olabileceği, öğretmen ve öğrencinin arasında güvene dayalı bir iletişimin olmasının önemli olduğu vurgulanmıştır.

"Vücudun konumuna yönelik problemler" kategorisinde 3 kod elde edilmiş, en yüksek frekansın "kambur durma" kodu yönünde 2 kişinin bu doğrultuda görüş bildirdiği tespit edilmiştir. Katılımcı 9; *"Genellikle yukarıda belirtilen problemlerle karşılaşıyorum buna ek olarak en çok karşılaştığım teknik sorunların başında kambur duruş bozukluğu geliyor"* ve Katılımcı 10*"Kambur duruş problemiyle sıkça karşılaşıyorum. Notaları çözümlemeye çalışırken bu eğilimin çok fazla olduğunu görüyorum"* doğrultusunda görüş bildirdikleri görülmektedir.

Araştırmanın sekizinci alt problemine ilişkin olarak; yaş faktörü açısından değerlendirmeler temasına ilişkin olarak; "15-16 yaş avantajlı" kategorisinde 5 kod elde edilmiştir. En yüksek frekans "ideal yaş" koduna ilişkin olarak 2 kişinin bu yönde görüş bildirdiği görülmektedir. Katılımcı 5;*"Öğrencilerin bu yaşta piyanoya başlamasının, daha bilinçli çalışmalar yapabildikleri için ideal bir yaş olduğunu düşünüyorum";* Katılımcı 7;*"Bu yaşta piyanoya başlamayı avantajlı buluyorum. Küçük yaştaki öğrencilerle 3 ayda işlediğim dersi, bu yaş grubuyla daha bilinçli olduğu için 2 derste geçebiliyorum, daha fazla ilerleme kaydettiğimi düşünüyorum"* şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Yapılan diğer çalışmalar incelendiğinde piyano eğitimine başlangıç yaşının bu çalışmayla paralellik göstermediği görülmektedir. Burak, Sezen ve Yallıoğlu (2020); uzman piyano eğitimcileri ile yapmış oldukları çalışmada çocukların piyano eğitimine başlangıç için en uygun yaşın 4-6 yaş olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Günümüzde çağdaş müzik öğretim yöntemlerinin piyano dersine uyarlanması ve piyano eğitimcileri tarafından geliştirilen çeşitli ve yenilikçi materyaller aracılığı ile erken dönemde başlanan piyano eğitiminin çocuklar için faydalı olacağı düşünülmektedir.

"15-16 yaş dezavantajlı" kategorisinde 3 kod elde edilerek, bütün kodların eşit frekansta olduğu görülmektedir. "Yetersiz çalışma", "algı ve dikkat zayıf", "kas ve motivasyon bakımından" kodlarına ilişkin 1'er kişi bu yönde görüşlerini ifade etmiştir. "Küçük yaş avantajlı" kategorisinde 2 kod elde edilerek, en yüksek frekansın "erken yaşta başlama" koduna ilişkin olarak 6 kişinin bu yönde görüş bildirdiği görülmektedir. "Öğrencinin bireysel özellikleri" kategorisinde en yüksek frekansın "Disiplinli

çalışmanın önemi" koduna ilişkin olarak 5 kişi bu yönde görüş ifade etmiştir. Katılımcı 7;*"Fakat öğrenci disiplinli bir şekilde çalışmadığı taktirde de bu durum dezavantaja dönebiliyor";* Katılımcı 10;*"Algı ve dikkat açısından dezavantajlı olduğunu düşünüyorum";* Katılımcı 2;*"Çoğunluğa bakılırsa bu yaşta enstrümana başlamanın kesinlikle geç olduğunu düşünüyorum, kas becerileri bakımından ve motivasyon bakımından dezavantaj olduğunu, erken başlamanın daha doğru olduğunu düşünüyorum"* yönünde görüşlerini ifade etmiştir.

Araştırmanın dokuzuncu alt problemine ilişkin olarak, yanlış tekniğin motivasyona etkisi temasına ilişkin olarak, "motivasyon" kategorisinde 2 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın "Motivasyon düşüyor " koduna ilişkin olarak 9 kişinin bu doğrultuda görüş bildirdiği ifade edilmiştir. Katılımcı 2; *"Öncesinde başka öğretmenle ve yanlış teknikle başlamış öğrencilerde motivasyon düşüklüğü çok oluyor, teknik bozukluk yaşadığının fakında olmayan öğrencilerde tekrar başa döndüklerinde özellikle motivasyonları çok düşüyor";* katılımcı 3;*"Teknik bozukluk ile gelen öğrenciyi muhakkak daha geriden başlatıyorum, bu durum öğrencide hayal kırıklığı ve motivasyon bozukluğu yaratıyor."* Katılımcı 4;*"Mutlaka karşılaşıyorum, öğrencinin motivasyonu düşüyor ve olumsuz etkileniyor"* yönünde görüşlerini ifade etmiştir.

"Motivasyonu arttırmak için uygulamalar" kategorisinde 7 kod elde edilmiş, en yüksek frekansın "ılımlı yaklaşım" koduna ilişkin olarak 3 kişinin bu doğrultuda görüş bildirdiği görülmektedir. Katılımcı 10; *"Teknik bozuklukla gelen bir öğrencinin motivasyonunu yükseltmek tamamen öğretmenin elinde olduğunu düşünüyorum. Öğrenciyi panik yaptırmadan yavaş yavaş olması gerektiği şekilde dersleri planlayarak o dengeyi kurarak düzeltmeye çalışıyorum. Bu durumun bazen öğrencilerin başına buyruk tavırlarından da kaynaklanabileceğini düşünüyorum"* yönünde görüş bildirmiştir. Babacan (2016); okulun fiziki koşullarıyla birlikte öğretmenin mesleki yeterliliği ve kişilik özelliği öğrencinin piyanoya olan ilgisini, motivasyonunu doğrudan etkilediği sonucu ortaya çıkmıştır.

"Motivasyon düşüklüğü nedenleri" kategorisinde 2 kol elde edilmiş olup, her ikisi de eşit dağılım göstererek "bireysel farklılık" ve "hobi amaçlı" kodlarına ilişkin 1'er kişinin bu yönde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Katılımcı 11;*"Fakat çoğu öğrenci bu teknik bozuklukları düzeltmek istemiyor, seviyesi ileri düzeyde ise önemseyip düzeltmeye çalışıyor yine hobi amaçlı geldikleri için öğrencilerin bu anlamda çok fazla sorumluluk hissetmediğini gözlemliyorum"* ve Katılımcı 5;*"Öğrenci daha önceden çalarak gelmiş*

ve teknik bozuklukları varsa bu durum öğrencinin motivasyonunu düşürüyor, bazı öğrenciler çalışarak bu durumu düzeltmeye çalışıyor, bazı öğrenciler ise pes ederek bu durumu kabullenip çalışmayı bırakıyor ve öğrenciden öğrenciye bu durum bireysel farklılık gösteriyor" şeklinde görüşlerini bildirmiştir. Buradan yola çıkarak kurslarda hobi amaçlı gelen öğrencilerin kendilerinde çok fazla sorumluluk hissetmediği için karşılaştıkları teknik bozuklukları çözmede çok istekli olmadıkları söylenebilir.

Araştırmanın onuncu alt problemine ilişkin olarak, karşılaşılan teknik problemlerin çözümüne yönelik uygulamalar temasına ilişkin olarak "etütlerin kullanımı" kategorisinde 2 kod elde edilmiştir. "Etüt ve egzersiz" koduna ilişkin olarak 2 kişi bu doğrultuda görüşlerini ifade etmiştir. Katılımcı 1;*"Genellikle eserin özelliğine yönelik etüt ve egzersiz veriyorum";* Katılımcı 12 *"Serçe parmağı havadaysa 5. Parmağı çalıştıracak egzersizler veriyorum"* yönünde görüş bildirmiştir.

"Aynı etüdün farklı süre ve teknikte çalınması" kodu yönünde de 2 kişinin görüş bildirdiği tespit edilmiştir. Katılımcı 1; *"Verdiğim egzersizi farklı sürelerde veya farklı tekniklerde çaldırıyorum" ve* Katılımcı 8;*"Aynı etüdü farklı ritimlerle çaldırarak parmakların güçlenmesi ve tuşeye hakimiyetin artmasında öğrenciye yol göstermeye çalışıyorum"* şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir. Etüt çalışmaları, öğrencilerin teknik beceri bakımından gelişimine katkı sağlaması açısından önemli görülmektedir.

Gasimova (2011); etütlerin; el hareketlerini düzenleyerek, avuç içi kasların esneklik kazandırılmasında, el ve parmak kaslarının güçlenmesi gibi fiziksel açıdan fayda sağlamasının yanında, çeşitli ve sıralı sesleri çalarak ritmik olarak da öğrencinin gelişimine katkı sağladığını vurgulamıştır. Ayrıca etütler aracılığı ile kazanılan teknik davranışlar ileriki dönemde çeşitli eserler için hazırlık oluşturması açısından önemli görülmektedir.

"Gam kullanımı" kategorisinde 3 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın "gam" koduna ilişkin olarak 3 kişi bu yönde görüş bildirmiştir. Katılımcı 3; *"Teknik problemlerin çözümüne yönelik gam çalışmalarından faydalanıyorum"* Katılımcı 4;*"9. sınıfın ikinci döneminde gam çalışmalarına geçiliyor, gamlardan yararlanıyorum";* Katılımcı 5;*"Sıralı seslerin basılı kalmaması için gam çalışmaları çok uygun olduğunu düşünüyorum"* şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Burak, Sezen ve Yallıoğlu (2020); uzman piyano eğitimcileri ile yapmış oldukları çalışmada gam çalışmalarına ilk olarak do majör gam ile başlamayı uygun gördükleri sonucuna varılmıştır. Eğitimcilerin do majör gam ile başlamayı tercih etme sebebinin kullandıkları başlangıç metotlarının do-sol ve orta do yöntemiyle yazılmış olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Gasimova (2011); yapmış olduğu çalışmada gam çalışmalarına el için en uygun olan gamın mi majör gamı olduğunu ifade etmiştir. Ancak piyano eğitimcilerinin kullandığı çoğu başlangıç düzeyi piyano metodunun birinci oktav do notasından başladığı düşünülürse öğrencilerin bu pozisyona hakim olması ve henüz tonalite kavramını öğrenmemiş olması nedeniyle ilk olarak do majör gamıyla çalışmalara başlamanın uygun olacağı düşünülmektedir.

"Akor kullanımı" kategorisinde 2 kod elde edilmiş, en yüksek frekansın "akor" koduna ilişkin olarak 2 kişi bu doğrultuda görüş ifade etmiş, 1 kişinin de "kırık akor" koduna ilişkin olarak görüş bildirdiği tespit edilmiştir. Katılımcı 3;*"Akor çalışmalarından faydalanıyorum",* Katılımcı 5;*"Akor çalışmaları ile sorunlar giderilebiliyor" ve* Katılımcı 3;*"Kırık akor çalışmalarından faydalanıyorum"* yönünde görüşlerini ifade etmiştir.

"Arpej kullanımı" kategorisinde 1 kod elde edilerek, "arpej" koduna ilişkin olarak 3 kişi bu doğrultuda görüşlerini ifade etmiştir. Katılımcı 3;*"Arpej çalışmalarından faydalanıyorum";* Katılımcı 5;*"Arpej çalışmalarıyla sorunlar giderilebiliyor"; katılımcı 7; "Düz ve ters arpej çalıştırıyorum"* yönünde görüşlerini ifade etmiştir. Gasimova (2011) öğrencilerin teknik gelişimi için piyano öğretimine giriş olarak gam ve arpej çalışmalarının zorunlu olduğunu vurgulamıştır. Fakat gam ve arpej çalışmalarının oyunlaştırılarak, ritmik olarak çeşitlendirilip, mekanik olmaktan çıkıp daha sanatsal olarak düşünülüp bu şekilde yorumlanmasının, daha etkili olacağından bahsetmiştir.

"Metotların kullanımı" kategorisinde 5 kod elde edilmiştir. En yüksek frekansın "Czerny Op. 599" koduna ilişkin olarak 5 kişinin bu doğrultuda görüş bildirdiği tespit edilmiştir. Katılımcı 4;*"Czernry op. 599 etüt kitaplarından birçok teknik çalışmalara yönelik alıştırmalar çaldırıyoruz";* Katılımcı 5*;"Czerny etütler ile sorunlar giderilebiliyor";* Katılımcı 6*;"Teknik bozuklukları gidermek için ders saati yeterli değil ama Czerny etütlerden yararlanıyorum"* şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir.

Diğer en yüksek frekansın "Hanon metodu" kodu yönünde olup 4 kişi de bu doğrultuda görüşlerini ifade etmiştir. Katılımcı 8;*"Parmaklarda güçsüzlük problemi ile karşılaşıyorum bu konuda da Hanon Metodundan faydalanıyorum" ve* Katılımcı 11; *"Parmak uçlarının içine çökmesi problemleri ve parmak kaslarını güçlendirmek için Hanon etütlerinden yararlanıyorum"* şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Metot seçimi konusunda her metodun güçlü ve zayıf yönlerinin olabileceği bu nedenle öğrencinin hazırbulunuşluk ve bireysel farklılıkları da dikkate alınarak birden fazla metot takip

etmenin uygun olacağı düşünülmektedir. Çimen (1995)' a göre, piyano literatüründe en iyi piyano metodunun belirlenmesinin mümkün olmadığını, her öğrenci farklı bir potansiyelle geldiği için teknik ve müzikal açıdan yaşanan sorunların genelleme ile çözülemeyeceği, bu gibi durumlarda tek bir metodun yetersiz kalacağını vurgulamıştır (aktaran Burak, vd., 2020). Develi ve diğerleri (2020); yapmış oldukları çalışmada başlangıç düzeyi piyano eğitiminde metot seçimi yapılırken öğrencinin kişilik ve gelişimsel özellikleri dikkate alınarak, seviyesine uygun metotların seçilmesinin ve tek bir metotla sınırlı kalınmaması gerektiği vurgulanmıştır.

"Tempo" kategorisinde 1 kod elde edilerek, "ağır tempo" koduna yönelik 1 kişi bu yönde görüş bildirmiştir. Katılımcı 6; *"Ayrı ellerle ağır tempoda çalıştırarak, eserin yapısına ve dönemine göre çalışmaları çeşitlendirebiliyorum"* yönünde görüş bildirmiştir. Gasimova (2011); yaptığı çalışmada bu sonucu destekler nitelikte olup, bazı eserler için her iki elin ayrı ayrı çalışılmasının yararlı olabileceğini vurgulayarak, çeşitli tempolarda alıştırma yapılabileceği, ancak zaman zaman yavaş tempoya dönmek gerektiğinin önemini vurgulamıştır.

"Teknoloji kullanımı" kategorisinde 1 kod elde edilerek, "video kullanımı" koduna yönelik 1 kişi bu yönde görüş ifade etmiştir. Katılımcı 12;*"Kambur duruş problemini çözmek için velilerden öğrenci evde çalışırken videoya çekmesini istiyorum, sonra derste bu videoyu birlikte izleyerek duruşunun yanlışlığı üzerinde öğrenciyle konuşuyorum, sonra derste tekrar doğru duruş üzerinden bir video daha çekiyorum ve bu iki duruşu öğrenciyle birlikte izleyerek karşılaştırıyorum"* yönünde görüş bildirmiştir. Erim (2009) "Video Model Destekli Öğretimin Gitar Performansına Etkisi" adlı çalışmasında video model destekli öğretimin klasik gitarda başlangıç seviyesinde olan öğrencilerin performanslarına olan etkisini araştırmayı amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda; video model destekli gitar öğretiminin; "gitarı tutuş, sağ el, sol el teknikleri ve tek sesli eser performansına" olumlu etki ettiği ortaya çıkmıştır. Buna göre araştırmacı; öğrencilerin yapılan kayıtlarda kendi hatalarını gözlemleyerek düzeltebildiklerini, profesyonel gitaristlerin görüntü-ses içeren kayıtları ile eser ya da etütlerdeki zor pasajların çalışılabileceği, her yaş grubuna (özellikle ilköğretim yaş grubuna) ve çeşitli enstrümanlara uyarlanabileceği sonucu ortaya çıkmıştır. Bundan yola çıkarak öğrencinin çalıştığı eseri video şeklinde kaydedip izlemesiyle, öğrencinin kendi performansını değerlendirebilme varsa hatasını görme olanağı sağladığı için enstrüman eğitiminde kullanılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

"Öğretmenlerin derslerdeki uygulamaları" kategorisinde 5 kod elde edilmiştir. "kalemle destek vererek" koduna ilişkin olarak 3 kişi bu doğrultuda görüş bildirmiştir. Katılımcı 8;*"Bu sorunu elin altına orta parmak tarafından kalemle destek vererek "C pozisyonunu" korumaya çalışıyorum ve bu yöntemin işe yaradığını görüyorum";* Katılımcı 9*; "Avuç içinin çökmesi durumunda alttan kalemle destekleyerek çökmeyi engellemeye çalışıyorum";* Katılımcı 12;*"Bileği düşürme hareketi varsa bir kalem yardımıyla alttan destekliyorum"* yönünde görüşlerini ifade etmiştir.

Bu sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki önerilere yer verilmiştir;

Başlangıç düzeyi piyano eğitiminde, piyano eğitimcisinin oturuş-duruş, vücudun konumu, el ve ayakların konumu gibi teknik detayların üzerinde özenle durularak, bu temel davranışların en doğru şekilde öğrenciye kazandırılması önemli görülmektedir. Doğru bir teknikle piyano eğitimine başlayamayan öğrencilerde ileriki aşamalarda yeteri kadar ilerleme kaydedemedikleri, hatta yanlış teknikle çalışmaya devam etmeleri durumunda geçici ya da kalıcı sağlık sorunları ile karşılaştıkları, yapılan bilimsel çalışmalarla da desteklenmektedir. Bu nedenle piyano eğitimcilerinin başlangıç aşamasında temel davranışları kazandırırken acele etmeden, adım adım öğrencinin kaslarında gereken rahatlığı sağlayarak çalışmaları sürdürmesi önemli görülmektedir.

Piyano; hem eşlik hem de solo çalgı olma özelliği ile müzik eğitimcilerinin kullandığı en yaygın enstrüman olarak, çoğunlukla geleceğin müzik öğretmenlerini yetiştiren güzel sanatlar lisesi öğrencileri için de oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Yapılan çalışmada güzel sanatlar liselerinde haftalık piyano ders saatinin yetersiz olduğu, Milli Eğitim Bakanlığı'nca yapılan düzenleme ile piyano ders saatlerinin arttırılması önerilmektedir.

Yapılan görüşmelerde BEP' li öğrencilerin kullanılan metotlarda zorlandığı, bu öğrenciler için uygulaması daha kolay ayrı piyano metotlarının yazılması önerilmektedir.

Yapılan görüşmeler doğrultusunda yanlış teknikle başlamış öğrencilerde motivasyon düşüklüğü yaşayabildikleri sonucuna varılmıştır. Bu öğrencilerde öğretmenin ılımlı yaklaşımının başarıyı ve motivasyonu arttırdığı düşünülmektedir. Bu nedenle öğretmenlere bu gibi durumlarla karşılaştıklarında öğrenciyi rencide etmeden, sakin bir şekilde gerekli uyarıları yaparak, etüt ve egzersizlere bu sorunları ortadan kaldırmaya çalışmaları tavsiye edilmektedir.

Elde edilen bulgular doğrultusunda, güzel sanatlar lisesi ve kurs merkezindeki piyano eğitimi uygulamaları ile ilgili benzerlik ve farklılıklar göze çarpmaktadır. Başlangıç düzeyi piyano eğitiminde, eğitimcilerin çoğunluğu oturuş-duruş, tabure uzaklığı, vücudun konumu, el, parmak, bilek, kol gibi piyano çalmada kullanılan piyanistik organların ve ayakların konumuna dikkat ettikleri belirlenmiştir. Güzel sanatlar lisesinde çalışan piyano eğitimcilerinin haftalık ders saat sayısını yetersiz bulurken, kurs merkezinde piyano ders saati uygulamalarında farklılık olduğu, ilk sekiz ay zorunlu yarım saat, ileriki süreçte öğrencinin seviyesine bağlı olarak haftalık ders saat sayısının arttırıldığı tespit edilmiştir. Her iki kurumda da başlangıç düzeyi piyano eğitiminde, piyano eğitimcilerinin teknik açıdan dikkat ettiği aşamalar ve sorunları çözme şekilleri benzerlik göstermekle birlikte, kurs merkezlerinde hobi amaçlı gelen öğrencilerin yaşanan teknik açıdan sorunları çözme konusunda çok istekli olmadığı tespit edilmiştir. Deşifre sürecinde her iki kurumda da piyano eğitimcilerinin çoğunluğu, eserin donanımına dikkat ederek, ağır tempoda ve çift elle deşifre yaptırdıkları belirlenmiştir. Piyano eğitimcilerinin başlangıç aşamasında çoğunlukla non legato tekniğini tercih ettikleri, klavyenin tanıtımında neredeyse eğitimcilerin tamamının ikili ve üçlü siyah tuşları tanıtarak başladıkları, piyano tekniğini öğretirken en çok kullanılan yöntemin bileğin düşme hareketi olduğu, piyanoya erken yaşta başlamanın ve disiplinli çalışmanın önemi vurgulanarak, teknik bozuklukların öğrencinin motivasyonunu düşürdüğü, motivasyonu arttırmak için piyano eğitimcisinin ılımlı yaklaşımının önemli olduğu, en sık görülen teknik problemlerin serçe parmağın havada olması ve bilek düşüklüğü gibi sorunlarla karşılaşıldığı ve bu teknik problemlerin çözümüne yönelik gam ve arpej çalışmaları ile Czerny Op. 599 ve Hanon metotlarından yararlanıldığı tespit edilmiştir.

Piyano eğitimcisi, öğrencinin evdeki çalışma ortamı ve evde çalışırken kullandığı enstrüman hakkında bilgi sahibi olmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Çoğu öğrencinin evde piyano çalışırken çeşitli nedenlerden dolayı, org veya elektro piyano gibi enstrümanları kullandığı bilinmektedir. Özellikle başlangıç düzeyinde piyano eğitimcilerinin öğrencinin evdeki çalışmalarının video kaydını velilerden isteyerek öğrencinin teknik açıdan çalışmalarını yakından takip etmesi ve gerekli düzeltmelerin yapılması önerilmektedir.

Günümüzde ailelerin, çocuklarının piyano eğitimi alması konusunda özen gösterdiği, kurs merkezleri veya özel öğretmenler sayesinde birçok öğrencinin piyano eğitimi aldığı bilinmektedir. Bu öğrencilerin çoğunun, piyano eğitimine org ya da

elektro piyano ile başladıkları bilinen bir gerçektir. Maddi imkanlar nedeniyle çoğu veli, akustik piyanonun pahalı olması, akort probleminin yaşanması gibi sorunlar yüzünden org ya da elektro piyanoya yönelmektedir. Piyano eğitimcileri akustik piyanoda çalışmayı tercih etse de farklı nedenlerden dolayı günümüzde pek mümkün olmamaktadır.

Piyano eğitimi, sabırlı çalışmayı gerektiren uzun bir süreci kapsadığı bilinmektedir. Bu konuda başlangıçta yerleşecek herhangi yanlış bir davranışın, öğrencinin ileri düzeyde teknik becerileri kazanmasında zorluk yaşamasına sebep olabileceğinden, piyano eğitiminin başlangıç aşaması en kritik aşama olarak kabul edilmiştir. Yurt içinde ve yurt dışında konuyla ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde, yanlış teknikle piyano çalmanın sonucunda çabuk yorulma, kas ve eklemlerde ağrı, hatta kalıcı rahatsızlıklar olabileceği tespit edilmiştir. Bu nedenle piyano eğitimcilerinin başlangıç aşamasından itibaren doğru teknikle çalışmaları planlanması ve sürdürmesi önemli görülmektedir. Teknik çalışmaların, öğrencinin müzikal gelişimine katkı sağlaması ve öğrencinin fiziksel açıdan kaslarında veya eklemlerinde ağrı hissetmemesi için önemlidir. Bu çalışmada piyano eğitimcilerinin başlangıç aşamasında, piyano tekniğinde dikkat edilmesi gereken aşamaları belirleyerek, teknik açıdan karşılaştıkları sorunların çözümüne yönelik öneriler getirilmeye çalışılmıştır. Bu çalışma, piyano eğitimcilerine yol göstermesi ve piyano eğitimi alanına katkı sağlaması açısından önemli görülmektedir.

KAYNAKÇA

Aaron, M. (1985). Klavierschule. Neue revidierte Auflage.

Akgül, A. (2021). Amatör müzik eğitimi bağlamında müzik öğretmenliği bölümlerinde verilen piyano dersi üzerine bir inceleme. *Kesit Akademi Dergisi,7(26),* 500-506.

Allsop, L. ve Ackland, T. (2010). The prevalence of playing- related musculoskeletal disorders in relation to piano players' playing techniques and practising strategies. *Royal Northern College of Musical, 3*(1), 61- 78.

Arslantaş, D., Özbabalık, D., Naçar, M., Arslantaş, A., Aslan, D., Erol, K., Adapınar, B., Ünsal, A. Tıbbi Terminoloji. Anadolu Üniversitesi Yayını. 2525, 1-201.

Babacan, E. (2016). Piyano eğitiminde karşılaşılan güçlüklere ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri. *International Online Journal of Educational Sciences, 8*(1), 170-180.

Baltacı, A. (2019). Nitel Araştırma Süreci: Nitel Bir Araştırma Nasıl Yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (AEÜSBED), 5*(2), 368-388.

Bastien, J. (1986). Bastein piano basics technic primer. Kjos Music Company.

Bekan, T. (2019). *Okul öncesi dönemde piyano eğitiminde karşılaşılan problemler ile ilgili öğretmen görüşleri*. [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Denizli].

Beyer, F., (2010). Beyer: Preparatory School, Op.101. Leipzig: Edition Peters.

Burak, S., Sezen, H. ve Yallıoğlu, D. (2020). 4-6 yaş çocukların piyano eğitiminde kullanılan öğretim yöntemlerine ilişkin uzman piyano eğitimcilerinin görüşleri. *Fine Arts (NWSAFA),* D0257, *15*(2), 127-153.

Coşkuner, Ö. ve Güdek, B. (2016). Yaygın müzik eğitimi kurumlarındaki piyano eğitiminin niteliği eğitimci ve öğrenci profilleri. *The Journal of Academic Social Science, 4*(25), 59-78.

Coşkuner, Ö. ve Varış, A. (2018). Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda piyano eğitimi alan öğrencilere karşılaştıkları teknik problemlere ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 6*(84), 23-26.

Chmiliar, l. (2010). Multiple-case designs. In A. J. Mills, G. Eurepas & E. Wiebe (Eds.), Encyclopedia of case study research (582-583).

Czerny, C. (2002) Il Prımo Maestro Dı Pıanoforte 100 Studı Gıornalıerı Op. 599. ISMN M-41-80299-9 (Ricordi, Ed.), Milano, İtaly.

Çepni, S. (2012). Araştırma ve proje çalışmalarına giriş. Celepler Matbaacılık.

Çicek, V. ve Apaydınlı, K. (2016). Güzel sanatlar liselerinde piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri Karadeniz Bölgesi Örneği. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 20*(4), 1471-1491.

Çimen, G. (2001). Piyano Eğitiminde Pedal Tekniği. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. 21*(3), 157-171.

Çimen, G. (1995).Piyano Metodlarına Genel Bakış. *Orkestra Dergisi*, 258.

Demirova, G. (2008). *Piyano Eğitiminin İlköğretim Öğrencilerinin Dikkat Toplama Yetisine Etkisi.* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Ankara Üniversitesi, Ankara.

Develi, M., Şahin, P. ve Öztürk, F. G. (2020). "Denes Agay's Learning to Play Piano I" Başlangıç Piyano Metodunun Hedef ve Hedef Davranışlar Yönünden İncelenmesi. *Turkish Studies - Education, 15*(6), *4117-4136 https://dx.doi.org/10.47423/TurkishStudies.*

Durak, Y. ve Görsev, S. (2007). *Piyano öğretim programı model önerisi ve uygulamadaki görünümü.* [Doktora tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı].

Durak, Y. (2014). Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Piyano Öğretim Programları Üzerine bir Araştırma. *Ondokuz Mayis University Journel of Education Faculty, 33*(1), 173-187.

Erdem, D. (2011). Türkiye'de 2005-2006 yılları arasında yayımlanan eğitim bilimlerindeki makalelerin bazı özellikler açısından incelenmesi. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi, 2*(1), 140-147.

Erim, A. (2009). Video model destekli öğretimin gitar performansına etkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 26*(2009), 45-55.

Ersoy, K. S. G. (2010). *Altı yaş çocuklarının piyano eğitimine hazırlanmalarında kullanılan yöntemlerin incelenmesi.* [Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü].

Fenmen, M. (1947). Piyanistin kitabı. Doğuş Matbaası.

Furuya, S., Nakahara, M.S.H., Aoki M.S.T., Kinoshita H. (2006). Prevalence and Causal Factors of Playing-Related Musculoskeletal Disorders of the Upper Extremity and Trunk among Japanese Pianists and Piano Student. *Medical Problems of Performing Artists. 21*(3), 112-117.

Gasimova, T. (2011). Piyano öğrenme ve öğretme teknikleri. *Journel of Instituteof Fine Arts.*, (25), 99 – 106.

Gedikli Yılmazçetin, A.S. (2017). Piyano öğretiminde farklı yöntemler ve teknikler 1. *EÜ*

Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı Dergisi, 2017(11), *49-6.*

Gökbudak, Z. S. (1997). *Piyano eğitiminde temel teknik ve egzersizler üzerine bir çalışma*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Selçuk Üniversitesi, Konya.

Gökbudak, Z. S. ve Tutun, M.İ. (2005). Piyano eğitiminde bilek kullanımının önemi. *The journel of Selçuk University Social Sciences Institue,* 289-299.

Görsev, A. (2006*). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin piyano eğitimi, müzik teorisi ve işitme eğitimi ve eşlik dersleri ile okul şarkılarına doğaçlama eşlik becerileri arasında ilişki*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Gültek, B. (2017). Piyano nasıl öğretilir? "Piyano pedagojisinin temelleri". Epilog Yayıncılık.

Gün, E. (2016). Piyano tekniği: Bilek kullanımı. *International Journal of Social Science* (49), 147-156.

Gün, E. ve Öztürk, T. (2017). Piyanoda deşifrenin önemi, tekniği ve geliştirilmesi. *Pamukkale University Journal of Social Sciences Institute,* (31), 121-128.

Gün, E. ve Yıldız, G. (2013). Piyano eğitiminde başarıyı etkileyen faktörler. *Fine Arts, 1*(8), 103-114.

Hanon, C. L. (2003). Il pianista virtuoso 60 Esercızı. Ricordi Yayınevi.

Işıkdemir, T. (2019*). 5-6 Yaş çocukların piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve eğitimci görüşleri.* [Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı].

Kalkanoğlu, B. (2020). Piyano eğitiminde sol el: C. Czerny Op. 718 sol el etütlerinin Analizi. *Turkish Studies - Education, 15*(3), 1939-1950.

Oikawa, N., Tsubota, S., Chikenji T., Chin, G., Aoki, M. (2011). *Wrist positioning and muscle activities in the wrist extensor and flexor during piano playing*. Hong Kong Journal Occupational Therapy, *21*(2011) , 41-46.

Özerdem, D. M. ve Yıldız G. (2018). Milli eğitim bakanlığına bağlı sanat kursu merkezlerinde piyano eğitimi veren müzik öğretmenlerinin 5-6 yaş grubu çocukların piyano eğitimine ilişkin görüşleri. Kongre Tam Metin Kitabı. Adnan Menderes Üniversitesi, 892-907.

Özmenteş, S. (2013). Çalgı eğitiminde öğrenci motivasyonu ve performans. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 2*(2), 320-331.

Özyazıcı, F., (2019). *Piyano Eğitiminin İlk Beş Yılı İçin; Seçilmiş Repertuvar ve Metodlar Işığında Uygulanabilecek Pedagojik Yöntemler*. [Yayınlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü].

Pirgon, Y. ve Gökbudak, S. (2009). *Piyano eğitiminde karşılaşılan teknik güçlüklerin aşılmasına yönelik bir uygulama*.[Doktora tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı].

Savaş Ceyhan, Ş. ve Alıcı, S. (2023). Güzel sanatlar lisesinde çalgı eğitimi alan kaynaştırma öğrencilerine ilişkin öğretmen görüşleri (Bursa İli Örneği). *Bursa Uludağ Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi Uludağ University Faculty of Arts and Sciences Journal of Social Sciences, 24*(44), 133-149.

Say, A. (2002). Müzik sözlüğü. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Sönmez, V. ve Alacapınar, F. G. (2018). Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Anı Yayıncılık.

Subaşı, M. ve Okumuş K. (2017). Bir araştırma yöntemi olarak durum çalışması. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21*(2), 419-426.

Şahin, P. ve Akpınar, M. (2017). Güzel sanatlar liselerinde piyano öğretimi sürecinde öğretmen ve öğrenci görüşlerinin karşılaştırılması. *Ihlara Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, *2(*2), 39-49.

Şen, S. B. (1999). Piyano tekniğinin biyomekanik temeli. Pan Yayıncılık.

Toptaş, B. ve Karataş, Y. (2016). Güzel sanatlar liselerinde kullanılan 9. sınıf piyano ders kitabındaki teknik çalışma ile ilgili piyano eserleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, *2*(1), 21-31.

Tekin, G. E. (2006). Müzik eğitiminde yaratıcılığı geliştiren yöntem ve yaklaşımlar. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7*(12), 81-93.

Uçan, A. (1996). İnsan ve müzik insan ve sanat eğitimi. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (2005). Müzik eğitimi. Evrensel Müzikevi.

Umuzdaş, M. S. ve Baş, H. A. (2020). Güzel sanatlar liseleri öğrencilerinin piyano dersine ilişkin görüşleri. (Tokat Güzel Sanatlar Lisesi Örneği). *Yegâh Mûsikî Dergisi*,*3*(2), 154-174.

Uslu, M. (1996). Türkiye'de çalgı eğitiminin yaygınlaştırılmasında ve geliştirilmesinde AGSL müzik bölümlerinin önemi. *1. Ulusal AGSL Müzik Bölümleri Sempozyumu Bildirisi. Bursa: Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü.*

Yallıoğlu, D. ve Sezen, H. (2019). *4-6 yaş çocukların piyano eğitiminde kullanılan öğretim yöntemlerine İlişkin Uzman Piyano Eğitimcilerinin Görüşleri*.[Yüksek lisans tezi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı].

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin

Yayıncılık.

Yokuş, H. (2005). *Ülkemizde Türk halk müziği kaynaklı piyano eserlerinin piyano eğitiminde uygulanabilirliğinin değerlendirilmesi.* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Yönetken, H.B. (2001). Okulda çalgı sorunu ve çalgısal müzik etkinlikleri. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

EK 1: ETİK KURUL İZNİ

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİK KURULLARI
(Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu)
TOPLANTISI

OTURUM TARİHİ	OTURUM SAYISI
26 AĞUSTOS 2022	2022-07

KARAR NO 49: Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nden alınan Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Şirin AKBULUT DEMİRCİ 'nın tez danışmanlığını yürüttüğü Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Şenay SAVAŞ CEYHAN'ın "Başlangıç Düzeyinde Piyano Eğitimi Alan 15-16 Yaş Grubundaki Öğrencilerin Karşılaştıkları Teknik Sorunlar ve Sorunların Çözümüne Yönelik Öğretmen Görüşleri" konulu tez çalışması kapsamında uygulanacak görüşme sorularının değerlendirilmesine geçildi.

Yapılan görüşmeler sonunda; Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Şirin AKBULUT DEMİRCİ 'nın tez danışmanlığını yürüttüğü Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Şenay SAVAŞ CEYHAN'ın "Başlangıç Düzeyinde Piyano Eğitimi Alan 15-16 Yaş Grubundaki Öğrencilerin Karşılaştıkları Teknik Sorunlar ve Sorunların Çözümüne Yönelik Öğretmen Görüşleri" konulu tez çalışması kapsamında uygulanacak görüşme sorularının fikri, hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğu başvurucuya ait olmak üzere uygun olduğuna oybirliği ile karar verildi.

Prof. Başkan

Prof. Dr. Abamüslim AKDEMIR
Üye

Prof. Dr. Doğan ŞENYUZ
Üye

Prof. Dr. Ayşe OĞUZLAR
Üye

Prof. Dr. Vejdi BİLGİN
Üye

Prof. Gülay GÖĞÜŞ
Üye

Prof. Dr. Alev SINAR UĞURLU
Üye

EK 2: KURUM İZNİ

T.C.
BURSA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-86896125-605.01-77348034 01.06.2023
Konu : Şenay SAVAŞ CEYHAN'ın Araştırma İzni

MÜDÜRLÜK MAKAMINA

İlgi : a) Milli Eğitim Bakanlığının Araştırma Uygulama İzinleri konulu 21/01/2020 tarih ve 1563890 (2020/2) sayılı Genelgesi.
b) Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 72923 sayılı yazısı.

Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Şenay SAVAŞ CEYHAN'ın "Başlangıç Düzeyinde Piyano Eğitimi Alan 15-16 Yaş Grubundaki Öğrencilerin Karşılaştıkları Teknik Sorunlar ve Sorunların Çözümüne Yönelik Öğretmen Görüşleri" konulu tez çalışması, ilgi (b) sayılı yazı ile Müdürlüğümüze bildirilmektedir.

İlimiz Nilüfer ilçesi Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi ve Osmangazi Özel Rekor Sanat Kursu ve Nilüfer Özel Rekor Sanat Kursunda uygulanması planlanan çalışma, Müdürlüğümüzde oluşturulan "Araştırma Değerlendirme Komisyonu" tarafından incelenerek değerlendirilmiştir. Araştırma ile ilgili çalışmanın **okul/kurumlardaki eğitim öğretim faaliyetleri aksatılmadan, araştırma formlarının aslı okul müdürlüklerince görülerek ve gönüllülük esası ile** okul müdürlüklerinin gözetim ve sorumluluğunda ilgi Genelge çerçevesinde uygulanması ayrıca **araştırma sonuçlarının Müdürlüğümüz ile paylaşılması** komisyonumuzca uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Mahmut KARAKAYA
İl Milli Eğitim Şube Müdürü

OLUR

Mustafa KAHYA
Vali a.
İl Milli Eğitim Müdür V.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Hocahasan Mh. İlkbahar Cad. No:38 (Yeni Hükümet Konağı A Blok) 16050/Osmangazi/BURSA
Telefon No : (0224) 225 25 78
Faks : 445 18 10
İnternet Adresi : http://bursa.meb.gov.tr
E-Posta : arge16@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi : https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys
Bilgi için: Fatih ALTIN
Unvan : Bilgisayar İşletmeni

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. https://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden 6f5a-4ab7-3edb-b85b-7c55 kodu ile teyit edilebilir.

ÖZ GEÇMİŞ			
Adı-Soyadı	Şenay SAVAŞ CEYHAN		
Bildiği Yabancı Diller	İngilizce		
Eğitim Durumu	**Başlama - Bitirme Yılı**		**Kurum Adı**
Lise	1998	2002	İBRAHİM ÖNAL ANADOLU ÖĞRETMEN LİSESİ
Lisans	2002	2006	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DADADAK DALI
Yüksek Lisans	2020	2023	BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
Doktora			
Çalıştığı Kurum (lar)	**Başlama - Ayrılma Yılı**		**Çalışılan Kurumun Adı**
1.	2008	2016	Öğretmen Hasan Güney İlköğretim Okulu Görükle/ Nilüfer/ BURSA
2.	2016	2021	Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi Nilüfer/ BURSA
3.	2022	2023	Bursa Şahinler Anadolu Lisesi Göçmen Konutları Nilüfer/ BURSA
Üye Olduğu Bilimsel ve Meslekî Kuruluşlar			
Katıldığı Proje ve Toplantılar	Special Education in Music ERASMUS KA201 PROJESİ Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi		
Yayınlar:	Savaş Ceyhan, Ş. ve Alıcı, S. (2023). Güzel sanatlar lisesinde çalgı eğitimi alan kaynaştırma öğrencilerine ilişkin öğretmen görüşleri (Bursa İli Örneği). *Bursa Uludağ Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi Uludağ University Faculty of Arts and Sciences Journal of Social Sciences, 24*(44), 133-149.		
Diğer:			
Tarih **İmza** **Adı-Soyadı**			